ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro obor vzdělávání základní škola speciální

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA SNĚŽNÉ,

PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální

Zpracováno podle RVP ZŠS

Název školy:

Základní škola a mateřská škola Sněžné, příspěvková organizace

Adresa školy:

592 03 Sněžné 96

Ředitelka školy:

Mgr. Věra Matějů

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Jitka Preislerová

Kontakty:

telefon:+420 566 664 270

web:www.zssnezne.cz

e-mail: zs.snezne@worldonline.cz

Zřizovatel školy:

Obec Sněžné

Tel. 566664300

Sněžné 55, 592 03

IČO: 75021412

IZO: 102943206

REDIZO: 600130240

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2016

.....

Mgr. Věra Matějů

ředitelka školy

razítko školy

Preambule

Společnost prochází neustálým vývojem. Jen moudrý a vzdělaný člověk je schopen k těmto změnám zaujmout postoj a vše dobré dále využívat a rozvíjet.

A jako sebeúrodnější půda nemůže být plodná bez obdělávání, tak ani duše nenese plody bez učení.

Marcus Tullius Cicero

Učení v mládí je moudrost ve stáří.

Arabské přísloví

Šťastný národ, který má hojnost dobrých škol a dobrých knih a o vychovávání mládeže dobré předpisy nebo zvyky.

Jan Ámos Komenský

Hlupáci opovrhují moudrostí i učením.

z Bible

1. Charakteristika školy

Základní škola a mateřská škola Sněžné, příspěvková organizace je malá venkovská plně organizovaná škola. Součástmi školy je základní škola, mateřská škola, školní družina a školní jídelna. Součást základní škola poskytuje základní vzdělání žákům plnícím povinnou školní docházku. Na prvním stupni dochází vzhledem k malému počtu žáků ke spojování ročníků. Na druhém stupni máme pro každý ročník jednu třídu. Kapacita školy je 270 žáků. Škola je členem systému komunitních škol a zdravých škol.

1.1 Velikost a úplnost školy

Budova základní školy je umístěna v obci na náměstí, je možný častější pobyt žáků v přírodě, což velmi často využíváme k turistickým vycházkám a k ekologickým pozorováním. Školu navštěvují žáci z velmi široké spádové oblasti – z okolních obcí Kadov, Kuklík, Líšná, Jimramovské Paseky, Daňkovice, Krásné, Spělkov. I z některých součástí obce musejí žáci dojíždět linkovými autobusy – z Krátké, Samotína, Blatin, Podlesí, Vříště a Milov. Dopravní obslužnost je málo vyhovující, ráno přijíždějí některé autobusy těsně před začátkem vyučování, odpoledne zase musejí žáci dlouho čekat na další autobusový spoj, proto upravujeme každoročně rozvrh hodin tak, aby dojíždění žáků do školy a ze školy bylo co nejméně náročné.

1.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří učitelé základní školy, vychovatelka školní družiny a učitelky mateřské školy. Ve škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a metodik pro environmentální výchovu. Někteří učitelé prošli kurzy pro nápravu SVPU, logopedické prevence, někteří absolvovali kurzy pro metodiku výuky cizích jazyků. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných událostech, všichni absolvovali kurs ovládání PC úrovně Z a P0.

1.3 Ročníkové a celoškolní projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou: ročníkové (krátkodobé, celoroční) a celoškolní (taktéž krátkodobé i celoroční). Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů, žáků i zákonných zástupců žáků. Do školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání byly zařazeny také všechny projekty, které vznikly v rámci operačního programu EU Vzdělávání pro konkurence schopnost.

Projekty, do kterých je škola zapojena:

- M.R.K.E.V – realizuje 2. stupeň - spolupráce s ekologických střediskem Chaloupky
- První pomoc do škol – pro 8. ročník – spolupráce s ČČK
- Čistá Vysočina – 1. – 9. ročník – spolupráce s Krajem Vysočina
- Noc s Andersenem – podpora čtení knih – 4. a 5. Ročník
- Ovoce do škol – podpora zdravé výživy žáků 1.stupně

Projekty realizované každoročně školou:

- **Zdravé dítě** – 1. – 5. roč. - náplň tvoří:

- dopravní výchova zaměřená na
  - cestu do školy
  - cyklistiku včetně údržby kola, jízdu zručnosti, znalost základních dopravních předpisů a základních dopravních značek
- zdravověda (teoretická i praktická část)
- ukázka činnosti policie, hasičů

- **Sportujeme celý rok** – pro všechny ročníky – 4 celoškolní sportovní akce (podzimní orientační běh, lyžařské závody, závody ve šplhu, netradiční pětiboj pro 1. stupeň a letní cvičení v přírodě.
- **Školní časopis** – celoroční ročníkový projekt, jehož výstupem je 5 čísel školního časopisu.
- **Dramatický soubor** – celoroční projekt realizovaný z řad zájemců o zájmovou dramatickou výchovu, součástí je každoroční účast na přehlídkách a festivalech dětských divadelních souborů a organizování školní akademie
- **Udržování tradic** – mikulášské tradice, vynášení smrtky
- **Vánoce** – celoškolní projekt, který zahrnuje vánoční rukodělné dílny, poetický podvečer, zpívání koled v parku, kulturní vystoupení pro seniory a vánoční prodejní výstavku dětských výtvarných prací a příležitostné návštěvy dostupných výstav

Kromě těchto větších projektů se uskutečňují v rámci výuky projekty krátkodobější realizované jednotlivými ročníky podle aktuálních možností.

Mezinárodní spolupráce dosud nebyla navázána.

1.4 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Informovanost zákonných zástupců o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků

Dobrá komunikace se zákonnými zástupci žáků je jedním z hlavních cílů školy. Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je právě vtažení zákonných zástupců žáků do procesu vzdělávání jejich dětí a toho není možné bez kvalitní vzájemné komunikace dosáhnout. Zákonní zástupci žáků mohou školu navštívit kdykoliv a po dohodě s vyučujícím se informovat o práci svých dětí i mimo konzultační hodiny a třídní schůzky, které organizujeme ve školním roce zpravidla třikrát. Zákonní zástupci žáků jsou o činnosti školy i o akcích mimoškolních pravidelně informování prostřednictvím obecního tisku a webových stránek školy. Škola vydává vlastní časopis.

Školská rada

Od listopadu 2005 pracuje při škole devítičlenná Školská rada. Zájmem školy je, aby její činnost byla pro fungování školy podnětná a přínosná.

Poradenská zařízení

Škola spolupracuje se dvěma poradenskými zařízeními – s pedagogicko psychologickou poradnou a se speciálním pedagogickým centrem. S pedagogicko psychologickou poradnou Žďár nad Sázavou spolupracujeme v oblasti diagnostikování a následných postupů při vzdělávání žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a chování. Se Speciálním pedagogickým centrem Žďár nad Sázavou spolupracujeme v oblasti diagnostikování a výsledné péče ve vzdělávání žáků s mentálním postižením nebo žáků s nižším, než průměrným intelektem.

Profesní poradenství

Výchovný poradce poskytuje profesní poradenství žákům a zákonným zástupcům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky - otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace se zákonnými zástupci žáků atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů městských částí a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce. Svolává setkání se zákonnými zástupci žáků, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence soc. pat. jevů, využívá vybrané programy.

Psychologická péče

Na třídní učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích.

Výchovný poradce školy

- pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi zákonnými zástupci žáků, učiteli a žáky (mediace)
- podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy
- nabízí individuální pohovory zákonným zástupcům žáků v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi zákonným zástupcem žáka a žákem
- poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem

- podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1.Zaměření školy

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. Takového cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy v takovém případě nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Takto formulovaný obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby školy nemá být primárně posuzována podle tradičně chápaných tzv. vzdělávacích výsledků. Za tyto výsledky bývají nezřídka považovány pouhé faktografické znalosti žáků zjišťované testováním.

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. O podobnou proměnu školy se společně se zákonnými zástupci žáků a odborníky z pedagogické veřejnosti pokoušíme již třetí desítku let. Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století. Uvědomujeme si proto nutnost aktivní znalosti anglického jazyka a aktivního využívání výpočetní techniky, zároveň budeme u žáků podporovat kladný vztah k regionu i k zemi, ve kterém žijí a k prostředí, které nás obklopuje.

3. 2. Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

Pojetí vzdělávání

Vzdělávání v základní škole speciální navazuje na výchovu v rodině a na speciální předškolní vzdělávání v mateřské škole, mateřské škole speciální nebo v přípravném stupni základní školy speciální.

Vzdělávání v základní škole speciální je přizpůsobeno žákům se sníženou úrovní rozumových schopností, s psychickými zvláštnostmi, zejména s nedostatečnou úrovní koncentrace pozornosti a nízkou úrovní rozvoje volních vlastností. Vzhledem k těmto nedostatkům žáci nemohou zvládat požadavky základního vzdělání, ale jsou schopni osvojit si **základy vzdělání.**

Ve vhodně upravených podmínkách a při odborné speciálně pedagogické péči si žáci osvojují základní vědomosti a dovednosti, vytvářejí si návyky potřebné k orientaci v okolním světě, k dosažení maximální možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob a k zapojení do společenského života.

Vzdělávací činnosti jsou zaměřeny na rozvíjení rozumových schopností a osvojování přiměřených poznatků, na vypěstování návyků sebeobsluhy, vytváření dovedností používat

předměty denní potřeby a vykonávat jednoduché pracovní činnosti. Rozvíjení duševních i tělesných schopností žáků je založené na důsledném respektování jejich individuálních zvláštností.

Základní škola speciální je desetiletá a člení se na první stupeň, který tvoří 1. až 6. ročník, druhý stupeň, který tvoří 7. až 10. ročník. Od základní školy se odlišuje organizačními formami vzdělávání i obsahovým zaměřením výuky. Vzdělávací požadavky se přizpůsobují schopnostem a možnostem jednotlivých žáků.

Učivo je redukováno na osvojení základních vědomostí a dovedností v jednotlivých vzdělávacích oblastech a vzdělávacích oborech, prakticky zaměřených činností a pracovních dovedností.

Pro vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením je třeba vytvořit optimální podmínky, které vyžadují především přátelskou atmosféru, klidné a nestresující prostředí poskytující pocit jistoty a bezpečí a umožňující koncentraci na práci. Uspokojováním nejen základních potřeb, ale i potřeb psychických a sociálních je dán předpoklad úspěšného vývoje tak, aby v rámci svých možností žáci dosáhli cílů základního vzdělávání.

Cíle vzdělávání

Cíle základního vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením reprezentují předpokládaný směr vzdělávání, ve kterém se usiluje o utváření a postupné rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Vzhledem k výraznému snížení rozumových schopností a velmi opožděnému psychomotorickému vývoji jsou cíle vzdělávání přizpůsobeny omezeným možnostem žáků.

K dosažení cílů vzdělávání směřuje systém záměrů, konkrétních úkolů, činností, metod, prostředků a aktivit. Snahou je dosažení optimálního rozvoje osobnosti žáků a kvality jejich života s přihlédnutím k možnostem daným povahou a stupněm postižení.

• Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Usnadnit verbální popřípadě neverbální dorozumívání s okolím využíváním všech dostupných systémů a forem komunikace – např. počítačů, systémů augmentativní a alternativní komunikace.

• Pomáhat žákům, aby poznávali své schopnosti a možnosti a využívali je v osobním i pracovním životě

Umožnit žákům osvojení sebeobslužných činností a základních pracovních dovedností a návyků na takové úrovni, aby je byli schopni využít v občanském životě a při plnění požadavků podporovaného zaměstnání nebo chráněných dílen.

• Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je k učení

Vést žáky k ustálenému postupu osvojování dovedností a návyků, dbát na jeho dodržování formou průběžné pozitivní motivace.

• Podněcovat žáky k myšlení na podkladě názoru a k řešení problémů

Podporou názorného myšlení a úzkého sepětí s realitou vytvářet stereotypy chování pro uplatnění v konkrétních životních situacích.

• Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Vést žáky ke schopnosti reálného pohledu na svou osobu i na osoby ve svém nejbližším okolí, porozumět chování a činnostem druhých, umožnit jim zažít uspokojení z výsledků společné práce.

• Připravovat žáky k tomu, aby si uvědomovali svá práva a naplňovali své povinnosti

Rozvíjet u žáků schopnost vyjádřit své požadavky a potřeby, podporovat rozvoj jejich samostatnosti.

• Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city, vhodné projevy v chování, jednání,

prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, k okolnímu prostředí i k přírodě
Zajišťovat žákům dostatek příležitostí k získávání zkušeností v činnostech, které je uspokojují a přinášejí jim radost, umožnit jim podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách.
• **Učit žáky chránit vlastní zdraví i zdraví jiných**
Vytvářet a upevňovat poznatky a dovednosti v péči o zdraví, v oblasti osobního bezpečí a při ochraně před možným sexuálním zneužíváním, vést je k pozitivnímu myšlení, k osvojení režimu podporujícího zdraví.
• **Vést žáky k ohleduplnosti k jiným lidem a učit je žít společně s ostatními lidmi**
Poskytovat dostatek příležitostí k získání zkušeností s jinými lidmi a vést je k poznání a tolerance k odlišnostem různých skupin ve společnosti.

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují soubor předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj, další uplatnění jedince a jeho maximálně možné zapojení do společnosti. Získané klíčové kompetence umožňují upevňování, využívání a rozvíjení získaných znalostí a dovedností ve známém prostředí a orientaci v nových i nepředvídatelných situacích. Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý a složitý proces pokračující v průběhu celého života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze proto ještě považovat za konečnou. Získané klíčové kompetence tvoří důležitý základ pro další etapy života. Při jejich utváření je důležitá vhodná volba metod a organizačních forem výuky, která musí důsledně respektovat individuální zvláštnosti, možnosti i osobnostní vlastnosti žáků. Snahou ve vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením je vybavit je souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná.
K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí směřuje veškerý vzdělávací obsah, metody a formy vzdělávání i činnosti, které ve škole probíhají.
Respektováním specifických potřeb žáků se středně těžkým mentálním postižením je kladen důraz především na klíčové kompetence **komunikativní, sociální a personální, pracovní. Na konci základního vzdělávání žák dosahuje úrovně klíčových kompetencí podle schopností a v rámci svých možností.**

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:
• ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání
• používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky
• dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení
• chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků
• používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života
• ovládá elementární způsoby práce s počítačem
• uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:
• překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem
• řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností

• vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností
• nenechá se při řešení problému odradit nezdarem
• ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:
• komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
• rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností
• vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem
• chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály
• zvládá jednoduchou formu písemné komunikace
• vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor
• využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
• využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:
• má základní představu o vztazích mezi lidmi
• orientuje se v prostředí, ve kterém žije
• podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách
• uplatňuje základní návyky společenského chování
• navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi
• rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky
• uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby
• prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:
• využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti
• má povědomí o základních právech a povinnostech občanů
• dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití
• chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí
• dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:
• má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností
• zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech
• pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly
• soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění
• respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
• přijímá posouzení výsledků své práce

• dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

3.3. Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení

U žáků s kombinovaným postižením (mentálním postižením a dalšímzdravotním postižením – tělesným, zrakovým, sluchovým, těžkými vadami řeči a autismem) se snažíme uplatňovat při vzdělávání speciálně pedagogické postupy a alternativní metody výuky. Tyto metody nacházejí uplatnění zejména při rozvíjení rozumových schopností, orientačních dovedností, zlepšování sociální komunikace, sebeobsluhy a dalších dovedností potřebných k úspěšné integraci do společnosti.

Speciální vzdělávání poskytujeme žákům, u kterých byly speciálně vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického popř. psychologického vyšetření školským poradenským zařízením a jejich rozsah a závažnost je důvodem k zařazení žáků do režimu speciálního vzdělávání. O zařazení žáka do školy rozhoduje ředitelka školy na základě žádosti a souhlasu rodičů, doporučení speciálně pedagogického centra a odborného lékaře.

Vycházíme ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) v platném znění, z vyhlášky č.73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných a RVP pro obor vzdělání základní škola speciální.

Podmínky vzdělávání u těchto žáků:

- vždy se snažíme uplatňovat u žáka individuální přístup a respektujeme jeho individualitu, možnosti a schopnosti
- volíme různé formy a metody výuky
- do výuky začleňujeme prvky speciálně pedagogické péče (zdravotní a tělesná výchova)
- u žáků zohledňujeme stupeň, druh a míru postižení
- výuku zajišťuje učitel a pedagogičtí asistenti
- kvalita výuky je zajištěna i využíváním různých kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek
- třídy jsou uzpůsobeny individuálním potřebám žáků
- možnost využívání školní kuchyňky, dílny, počítačové učebny….)
- v rámci školy zapojujeme žáky do aktivit společných se základní školou
- spolupracujeme s rodiči, se školskými poradenskými zařízeními a jinými organizacemi
- zapojujeme žáky do akcí nabízených jinými školami, které vzdělávají žáky se stejným druhem postižení
- motivujeme a oceňujeme žáky a podporujeme zájmy žáků
- výběr učiva a očekávané výstupy formulujeme tak, aby je žák zvládl a zažil pocit úspěchu

3.4. Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují v RVP ZŠS okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem ve vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a

hodnot. Obsahová náplň průřezových témat uvedených v RVP ZŠS byla přizpůsobena snížené úrovni rozumových schopností žáků.

Z uvedených průřezových témat škola do vzdělávání žáků **vybere a zařadí nejméně tři**, která budou korespondovat s náplní a očekávanými výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí a oborů RVP ZŠS.

Všechna průřezová témata mají jednotné zpracování. Obsahují **charakteristiku průřezového tématu**, v níž je zdůrazněn význam a postavení průřezového tématu v základním vzdělávání. Dále je vyjádřen vztah ke vzdělávacím oblastem a **přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka** jak v oblasti vědomostí, dovedností a schopností, tak v oblasti postojů a hodnot. Obsah průřezových témat doporučený pro základní vzdělávání je rozpracován do **tematických okruhů** (v textu tučným písmem). Každý tematický okruh obsahuje nabídku **témat** (činností, námětů). **Výběr témat a způsob jejich zpracování v učebních osnovách je v kompetenci školy.**

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Vybraná průřezová témata nemusí být obsažena v každém ročníku. Ve svém ŠVP si škola vybraná průřezová témata přizpůsobí podle konkrétních vzdělávacích potřeb žáků a podle specifických podmínek školy, rozpracuje rozsah a způsob realizace. Průřezová témata je možné využít jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo v podobě samostatných předmětů, projektů, seminářů, kurzů apod.

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

<u>Osobnostní a sociální výchova</u>

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** − cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
- **Sebepoznání a sebepojetí** − já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo; moje vztahy k druhým lidem **Seberegulace a sebeorganizace** − cvičení sebeovládání; organizace vlastního času
- **Psychohygiena** − dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace); hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- **Poznávací schopnosti** − vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- **Komunikace** − řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); komunikace v různých

situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)

- **Spolupráce a soutěživost** − rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas, odpor apod.); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se)

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** − dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů – problémy v mezilidských vztazích
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** − vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

<u>Výchova demokratického občana</u>

- **Občanská společnost a škola** − škola jako model otevřeného partnerství a demokratického
- společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování
- demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- **Občan, občanská společnost a stát** − občan jako člen společnosti (jeho práva a povinnosti,
- schopnost je uplatňovat); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha
- občana v demokratické společnosti; principy soužití s minoritami (vztah k jinému, vzájemná komunikace, zdroje konfliktů)
- **Formy participace občanů v politickém životě** − demokratické volby (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu

<u>Multikulturní výchova</u>

- **Kulturní rozdíly** − jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)
- **Lidské vztahy** − právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Etnický původ** − rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života

Environmentální výchova

- **Ekosystémy** − les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru); lidské sídlo − město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- **Základní podmínky života** − voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda); ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší); půda (zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí); ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy; energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, vlivy na prostředí, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** − zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam vlivu dopravy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž); průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, ochrana přírody přimasových sportovních akcích); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit)
- **Vztah člověka k prostředí** − naše obec (přírodní zdroje, způsoby využívání, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Začlenění průřezových temat

Osobnostní a sociální výchova

1. osobnostní rozvoj	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Rozvoj schopností poznávání	Řv Čt Ps								
Sebepoznání a sebepojetí									VkZ
Seberegulace a sebeorganizace					Tv				
Psychohygiena								VkZ	

2. sociální rozvoj	**1.roč.**	**2.roč.**	**3.roč.**	**4.roč.**	**5.roč.**	**6.roč.**	**7.roč.**	**8.roč.**	**9.roč.**
Poznávací schopnosti	ČaS								
Mezilidské vztahy	Projekt Cvičení v přírodě								
Komunikace						Řv			
Spolupráce, soutěživost				Tv					

3. morální rozvoj	**1.roč.**	**2.roč.**	**3.roč.**	**4.roč.**	**5.roč.**	**6.roč.**	**7.roč.**	**8.roč.**	**9.roč.**
Řešení problémů a rozhodovací schopnosti					M				
Hodnoty, postoje, praktická etika									VkO

Výchova demokratického občana

	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Občanská společnost a škola						ČaS			
Občan, občanská společnost, stát							D		
Formy participace občanů v politickém životě								VkO	

Multikulturní výchova

	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	10.roč.
Kulturní rozdíly								VkO		
Lidské vztahy						ČaS				
Etnický původ									VkO	

Enviromentální výchova

	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	10.roč.
Ekosystémy									P	
Základní podmínky života						ČaS				
Lidské aktivity a problémy živ. prostř.							P			
Vztah člověka a prostředí								P		

Tabulace učebního plánu – viz příloha

Vzdělávací oblast: **Jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: ČTENÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Čtení je realizován ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace a ze vzdělávacího oboru Čtení. Jeho obsahem je postupné osvojování písmen, slov a vět, které vede k rozvíjení čtecí dovednosti, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním. Důležité je povzbuzovat u žáků zájem o čtení, jako o jeden ze zdrojů informací.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Čtení je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. Výuka probíhá v běžné třídě, může být využita i počítačová učebna. Na druhém stupni obsah předmětu navazuje na získané dovednosti, vědomosti a postoje z 1. stupně a dále je rozvíjí a prohlubuje.
Z průřezových témat jsou realizována témata z osobnostní a sociální výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie:
Kompetence k učení

- při práci s žákem uplatňujeme individuální přístup zohledňující jeho úroveň a míru znevýhodnění
- vedeme žáky k ovládání základů čtení, psaní a komunikace
- využíváme také motivačních, výukových her a učíme žáky získávat informace z více zdrojů (učebnice, učební materiály, učební pomůcky,…)
- vedeme k uplatňování získaných zkušeností v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k překonávání problémů přiměřeně ke svým možnostem
- učíme řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností,
- s pomocí naučených stereotypů podporujeme žáky, aby se nenechali při řešení problému odradit nezdarem
- vedeme žáky, aby vždy věděli na koho se obrátit o pomoc při řešení problémů s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek, popř. prvků dramatizace
- vedeme žáka k rozpoznání a předcházení nebezpečí a k zafixování si správného jednání

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu přiměřenému jeho schopnostem
- poskytujeme žákovi dostatečný časový prostor k vyjádření zadáváním jednoznačných, srozumitelných pokynů a otázek
- učíme žáka naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení
- učíme žáka naslouchat druhým a vhodně reagovat, k tomu využívat své pocity, prožitky,
- nálady,..
- nácvikem i praktickými činnostmi učíme žáka poznávat a správně používat technické informační a komunikační prostředky
- podporujeme zvládnutí jednoduché formy písemné komunikace

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci i ve skupině, tím rozvíjíme u žáka schopnost zastávat různé role a získávat základní představu o vztazích mezi lidmi
- učíme žáka dobře se orientovat v prostředí, ve kterém žije
- vedeme k získávání základních návyků společenského chování
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- učíme respektovat druhé lidi a rozpoznat nevhodné nebo rizikové chování, pak vhodně reagovat
- vedeme k vytvoření si uvědomění nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby

Kompetence občanské

- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků
- seznamujeme žáka o základních právech a povinnostech občanů
- učíme dodržovat základní společenské normy a pravidla soužití
- zapojujeme žáky do kulturního dění školy i města
- praktickou zkušeností učíme zvládat běžné praktické činnosti např. nakupování, návštěvu lékaře, cestování, návštěvu knihovny,..
- učíme žáky správnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
- vedeme žáky k ochraně svého zdraví i ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení, psaní i ústní projev, ke zvládnutí sebeobsluhy podle svých možností
- vedeme žáky k přípravě a k udržování pořádku jejich učebního prostoru
- zadáváním pracovních činností i ve skupinách a společným hodnocením týmové práce učíme žáka pracovat v kolektivu, podle instrukcí plnit zadané jednoduché úkoly
- seznamujeme žáka se základními pravidly chování na pracovišti, popř. na úřadech
- vyžadujeme soustředění se na pracovní výkon a schopnosti vytrvání při jeho plnění učíme žáka přijmout posouzení výsledků jeho práce
- vedeme žáka k dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Časová dotace pro 1. stupeň

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Hodinová dotace	2	2	3+1	3	3	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1

1.stupeň - 1. období

Očekávané výstupy

Žák by měl:

- dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik
- tvořit věty podle obrázků
- orientovat se na stránce i řádku
- chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem

1.stupeň – 2. období

Očekávané výstupy

Žák by měl:

- zvládat čtení probraných tiskacích a psacích písmen
- rozlišit stejně znějící slova různého významu
- umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek
- orientovat se ve větě
- číst s porozuměním jednoduché věty
- přednášet krátké říkanky a básničky

Učivo	Školní výstupy	poznámky
1. ročník		
Čtení globální Čtení analyticko-syntetické metody Motivace na čtení Základní orientace v učebnici, na stránce Seznámení s leporely a knihami Čtení obrázků v řádku Orientace na stránce Tvoření vět k obrázkům Grafické znázornění slov ve větě Vyvození hlásky a písmene s pomocí říkanky a obrázků Hláska a písmeno a, A, i, I, ve funkci spojky mezi obrázky Dělení slov na slabiky s užitím říkanek a rozpočitadel Hláska a písmeno m, M	Žák by měl: • poznávat a přiřadit k sobě dva stejné obrázky • k obrázku se slovem doplnit samostatné slovo • umět se orientovat v učebnici • dbát na správnou výslovnost, tempo řeči, pravidelné dýchání • umět se orientovat v učebnici a na stránce i řádku • umět vytvořit jednoduchou větu • k obrázku, poznat co na obrázku je • umět si alespoň podle nápovědy říkanky zapamatovat • umět číst slabiky	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se čtení přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Využívání Tabulek ke čtení v 1. ročníku, autorem Vladimír Linc. Využívání obrázků

Slabiky ma, má, Má, mi, Mi Čtení otevřených slabik s tímto písmenem Skládání slov ze slabik Poslech říkadel Poslech pohádek a vyprávění – koncentrační cvičení	• umět vytvořit slova máma, máme,mimi,.... • umět naslouchat a koncentrovat se na poslech	z časopisů. Využívání k výuce návštěv divadelních představení, výstav,….Pomůcky: obrázky písmen, obrázková abeceda, praktické činnosti s písmeny skládací abecedy a s obrázky z tabulek
	2. ročník	
Čtení globální Čtení analyticko-syntetické metody Motivace na čtení Základní orientace v učebnici, na stránce Seznámení s leporely a knihami Čtení obrázků v řádku Orientace na stránce Tvoření vět k obrázkům Grafické znázornění slov ve větě Vyvození hlásky a písmene s pomocí říkanky a obrázků Hláska a písmeno a, A, i, I, ve funkci spojky mezi obrázky Dělení slov na slabiky s užitím říkanek a rozpočitadel Hláska a písmeno m, M Slabiky ma, má, Má, mi, Mi Čtení otevřených slabik s tímto písmenem Skládání slov ze slabik Poslech říkadel Poslech pohádek a vyprávění – koncentrační cvičení	• poznávat a přiřadit k sobě dva stejné obrázky • k obrázku se slovem doplnit samostatné slovo • umět se orientovat v učebnici • dbát na správnou výslovnost,tempo řeči, pravidelné dýchání a hygienu čtení • umět se orientovat v učebnici a na stránce i řádku • umět vytvořit jednoduchou větu k obrázku, poznat co na obrázku je umět si alespoň podle nápovědy říkanky zapamatovat • umět číst uvedená písmena, ale ne individuálně, spíše se věnovat globálnímu čtení • **umět číst slabiky a dvojslabičná slova** • **skládat slova ze slabik** • umět naslouchat a koncentrovat se na poslech	Vzhledem k individuálně Variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se čtení přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Ve většině případů budou žáci číst globální metodou Využívání Tabulek ke čtení v 1. a 2.ročníku, autorem Vladimír Linc. Využívání obrázků z časopisů. Využívání k výuce návštěv divadelních představení, výstav,…. Pomůcky: obrázky písmen, obrázková abeceda, praktické činnosti s písmeny skládací abecedy a s obrázky z tabulek.
	3. ročník	
Čtení globální Čtení analyticko-syntetické metody Motivace na čtení Základní orientace v učebnici, na stránce	• umět vytvořit jednoduchou větu • podle obrázků umět chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se čtení přiměřeně věku a

Čtení obrázků v řádku, popř. ve více řádcích Orientace na stránce Tvoření vět podle obrázků Grafické znázornění slov ve větě Vyvození hlásek a písmen s pomocí říkanky a obrázků Výběr písmen je individuální Slabiky s těmito písmeny Dělení slov na slabiky s užitím říkanek a rozpočitadel Čtení otevřených slabik Skládání slov ze slabik Poslech říkadel Poslech pohádek a vyprávění – koncentrační cvičení	• umět si alespoň podle nápovědy říkanky zapamatovat • umět číst uvedená písmena, ale ne individuálně, spíše se věnovat globálnímu čtení • umět číst slabiky, slova, popř.věty, • umět skládat slabiky a slova • umět naslouchat a koncentrovat se na poslech • umět se orientovat v sešitě • umět přiměřeně svým schopnostem zvládat dané prvky písmen	schopnostem jednotlivých žáků. Využívání Tabulek ke čtení v 1.,2. a 3. ročníku, autorem Vladimír Linc. Využívání obrázků z časopisů. Využívání k výuce návštěv divadelních představení, výstav,…. Pomůcky: obrázky písmen, obrázková abeceda, praktické činnosti s písmeny skládací abecedy a s obrázky z tabulek.
4. ročník		
Upevňování čtení slov zvládnutých /opakování učiva/ Čtení globální Čtení analyticko-syntetické metody Postupné osvojování a upevňování hlásek a písmen /individuálně – např. t, T, y,Y,s, S i další/ Vyvozování hlásek a písmen s pomocí říkanky a obrázků Čtení slabik Čtení slov Čtení dvojslabičných i tříslabičných slov s otevřenými slabikami Čtení dvojslabičných slov i s uzavřenými slabikami Čtení jednoduchých vět Čtení snadných slov i vět s porozuměním Tvoření jednoduchých vět Tvoření vět podle obrázků	• zvládat čtení probraných tiskacích I psacích písmen • poznávat a přiřadit k sobě dva stejné obrázky • k obrázku se slovem doplnit samostatné slovo • umět se orientovat v učebnici • umět se orientovat v učebnici a na stránce i řádku • zvládat čtení probraných tiskacích I psacích písmen • umět vytvořit jednoduchou větu podle obrázků • umět přednášet krátké říkanky a básničky • umět chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem • umět číst uvedená písmena a slova, ale ne individuálně,spíše se věnovat globálnímu čtení • umět číst slabiky, slova, věty • umět orientovat se ve větě	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se čtení přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Ve většině případů budou žáci číst globální metodou. Využívání Tabulek ke čtení v 1., 2. a 3. ročníku, autorem Vladimír Linc. Využívání obrázků z časopisů. Využívání k výuce návštěv divadelních představení, výstav,…. Pomůcky: obrázky písmen, obrázková abeceda, praktické činnosti s písmeny skládací abecedy a

Grafické znázornění slov ve větě Dělení slov na slabiky s užitím říkanek a rozpočitadel Skládání slov ze slabik Orientace ve větě tichým čtením Poslech říkadel Poslech pohádek a vyprávění – koncentrační cvičení Prohlížení a čtení dětských časopisů Seznamování s literaturou pro děti a mládež	• umět číst s porozuměním jednoduché věty • umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek • umět naučit se jednoduché říkanky a rozpočitadla • umět dělit slova na slabiky • umět naslouchat a koncentrovat se na poslech • umět orientovat se v některém dětském časopise /volba individuální/ • umět poznat jednoduchou pohádku, příběh /volba individuální/	s obrázky z tabulek. V hodinách zařazovány pravidelně relaxační chvilky.
5. ročník		
Upevňování čtení slov zvládnutých /opakování učiva/ Čtení globální Čtení analyticko-syntetické metody Postupné osvojování a upevňování hlásek a písmen /individuálně – např. j, J, p,P,n, N, š, Š, d, D i další/ Vyvozování hlásek a písmen s pomocí říkanky a obrázků Čtení slabik Čtení slov Čtení dvojslabičných i tříslabičných slov s otevřenými slabikami Čtení dvojslabičných slov i s uzavřenými slabikami Čtení jednoduchých vět Čtení snadných slov i vět s porozuměním Tvoření jednoduchých vět Tvoření vět podle obrázků Grafické znázornění slov ve větě	• zvládat čtení probraných tiskacích I psacích písmen • poznávat a přiřadit k sobě dva stejné obrázky • k obrázku se slovem doplnit samostatné slovo • umět se orientovat v učebnici • umět se orientovat v učebnici a na stránce i řádku • zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen • umět vytvořit jednoduchou větu podle obrázků • umět přednášet krátké říkanky a básničky • umět chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem • umět číst uvedená písmena a slova, • umět číst slabiky, slova, věty • umět se orientovat ve větě • umět číst s porozuměním jednoduché věty	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se čtení přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Využívání Tabulek ke čtení v 1.,2. a 3. ročníku, autorem Vladimír Linc. Využívání obrázků z časopisů. Využívání k výuce návštěv divadelních představení, výstav,…. Pomůcky: obrázky písmen, obrázková abeceda, praktické činnosti s písmeny skládací abecedy a s obrázky z tabulek.

Dělení slov na slabiky s užitím říkanek a rozpočitadel Skládání slov ze slabik Orientace ve větě tichým čtením Poslech říkadel Poslech pohádek a vyprávění – koncentrační cvičení Prohlížení a čtení dětských časopisů Seznamování s literaturou pro děti a mládež	• umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek • umět naučit se jednoduché říkanky a rozpočitadla dělit slova na slabiky • umět naslouchat a koncentrovat se na poslech • umět orientovat se v některém dětském časopise /volba individuální/ • umět poznat jednoduchou pohádku, příběh /volba individuální/	

	6. ročník	
Upevňování čtení slov zvládnutých /opakování učiva/ Čtení globální Čtení analyticko-syntetické metody Postupné osvojování a upevňování hlásek a písmen /individuálně – např. j, J, p,P,n, N, š, Š, d, D i další/ Vyvozování hlásek a písmen s pomocí říkanky a obrázků Čtení slabik Čtení slov Čtení dvojslabičných i tříslabičných slov s otevřenými slabikami Čtení dvojslabičných slov i s uzavřenými slabikami Čtení jednoduchých vět Čtení snadných slov i vět s Porozuměním Tvoření jednoduchých vět Tvoření vět podle obrázků Grafické znázornění slov ve větě Dělení slov na slabiky s užitím říkanek a rozpočitadel Skládání slov ze slabik	• zvládat čtení probraných tiskacích I psacích písmen • poznávat a přiřadit k sobě dva stejné obrázky • k obrázku se slovem doplnit samostatné slovo • umět se orientovat v učebnici • umět se orientovat v učebnici a na stránce i řádku • zvládat čtení probraných tiskacích I psacích písmen • umět vytvořit jednoduchou větu podle obrázků • umět přednášet krátké říkanky a básničky • umět chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem • umět číst uvedená písmena a slova, ale individuálně, spíše se věnovat globálnímu čtení • umět číst slabiky, slova, věty	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se čtení přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Ve většině případů budou žáci číst globální metodou. Využívání Tabulek ke čtení v 1.,2. a 3. ročníku, autorem Vladimír Linc. Využívání obrázků z časopisů. Využívání k výuce návštěv divadelních představení, výstav,…. Pomůcky: obrázky písmen, obrázková abeceda, praktické činnosti s písmeny skládací abecedy a s obrázky z tabulek.

Orientace ve větě tichým čtením Poslech říkadel Poslech pohádek a vyprávění – koncentrační cvičení Prohlížení a čtení dětských časopisů Seznamování s literaturou pro děti a mládež		

2.stupeň

Očekávané výstupy:
Žák by měl:

- číst všechna tiskací a psací písmena
- zvládat čtení krátkého jednoduchého textu
- orientovat se ve čteném textu
- zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text
- přednášet říkanky a básničky
- získat pozitivní vztah k literatuře
- orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků

Učivo	Školní výstupy	poznámky
7. ročník		
Upevňování čtení slov zvládnutých /opakování učiva/ Čtení globální Čtení analyticko-syntetické metody Postupné osvojování a upevňování hlásek a písmen /individuálně – např. b, B, c, C, r, R, č, Č, h, H, ou, ž, Ž i další/ Vyvozování hlásek a písmen s pomocí říkanky a obrázků Práce s textem – prohlubování čtenářských dovedností Čtení jednoduchých vět	• zvládat čtení probraných tiskacích I psacích písmen • poznávat a přiřadit k sobě dva stejné obrázky • k obrázku se slovem doplnit samostatné slovo • zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen • umět přednášet krátké říkanky a básničky • umět zvládat čtení krátkého jednoduchého textu • umět orientovat se ve čteném textu • umět číst s porozuměním jednoduché věty	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se čtení přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Ve většině případů budou žáci číst globální metodou.

Čtení snadných slov i vět s porozuměním Tvoření jednoduchých vět Grafické znázornění slov ve větě Orientace ve větě tichým čtením s porozuměním Poslech pohádek, příběhů a vyprávění – koncentrační cvičení Reprodukce přečteného textu Recitace jednoduché básně, Využití PC Prohlížení a čtení dětských časopisů, novin, některých knih Základní literární pojmy – rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, pověst, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadlo, film, herec Seznámení se sociálním čtením	• umět zapamatovat si obsah přečteného textu • umět reprodukovat snadný krátký text • umět naslouchat a koncentrovat se na poslech • umětse orientovat v jednoduchých návodech podle obrázků • umět se naučit jednoduché říkanky a rozpočitadla • umět se orientovat v některém dětském časopise /volba individuální/, novinách • umět získat pozitivní vztah k literatuře, poznat některé literární útvary • umět orientovat se ve čtení podle obrázků	Využívání obrázků z časopisů. Využívání k výuce návštěv divadelních představení, výstav,…. Pomůcky: obrázky písmen, obrázková abeceda, praktické činnosti s písmeny skládací abecedy a s obrázky z tabulek.

Učivo	Školní výstupy	poznámky
	8. ročník	
Upevňování čtení slov zvládnutých /opakování učiva/ Čtení globální Čtení analyticko-syntetické metody Postupné osvojování a upevňování hlásek a písmen /individuálně – např. f, F, g, G, ř, Ř, ch, Ch i další/	• zvládat čtení probraných tiskacích I psacích písmen • poznávat a přiřadit k sobě dva stejné obrázky • k obrázku se slovem doplnit samostatné slovo • zvládat čtení probraných tiskacích I psacích písmen	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se čtení přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků.

Vyvozování hlásek a písmen s pomocí říkanky a obrázků Práce s textem – prohlubování čtenářských dovedností Čtení jednoduchých vět Čtení snadných slov i vět s porozuměním Tvoření jednoduchých vět Orientace ve větě tichým čtením s porozuměním Poslech pohádek, příběhů a vyprávění – koncentrační cvičení Reprodukce přečteného textu, dramatizace Recitace jednoduché básně, využití PC Čtení dětských časopisů, novin, dětských knih Literární druhy – literatura pro děti a mládež /volba individuální/ Základní literární pojmy – rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, pověst, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadlo, film, herec Seznámení se sociálním čtením	• umět přednášet krátké říkanky a básničky • umět zvládat čtení krátkého jednoduchého textu • umět se orientovat ve čteném textu • umět číst s porozuměním jednoduché věty • umět si zapamatovat obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text • umět naslouchat a koncentrovat se na poslech • umět se orientovat • v jednoduchých návodech podle obrázků • umět naučit se jednoduché říkanky a rozpočitadla • umět orientovat se v některém dětském časopise /volba individuální/, novinách • umět číst text s porozuměním • umět získat pozitivní vztah k literatuře, poznat některé literární útvary • umět orientovat se ve čtení podle obrázků	Ve většině případů budou žáci číst globální metodou. Využívání obrázků z časopisů. Využívání k výuce návštěv divadelních představení, výstav Pomůcky: obrázky písmen, obrázková abeceda, praktické činnosti s písmeny skládací abecedy a s obrázky z tabulek.

Učivo	Školní výstupy	poznámky
9. ročník		
Upevňování čtení slov zvládnutých /opakování učiva/ Čtení analyticko-syntetické metody	• zvládat čtení probraných tiskacích I psacích písmen • poznávat a přiřadit k sobě dva stejné obrázky	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se

Čtení slov se skupinami di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Čtení slov se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti Práce s textem – prohlubování čtenářských dovedností Čtení jednoduchých vět Čtení snadných slov i vět s porozuměním Tvoření jednoduchých vět Orientace ve větě tichým čtením s porozuměním Orientace v textu tichým čtením Poslech pohádek, příběhů a vyprávění – koncentrační cvičení Reprodukce přečteného textu, dramatizace Recitace jednoduché básně, využití PC Čtení dětských časopisů, novin, dětských knih Literární druhy – literatura pro děti a mládež /volba individuální/ Základní literární pojmy – rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, pověst, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadlo, film, herec Seznámení se sociálním čtením	• k obrázku se slovem doplnit samostatné slovo • zvládat čtení probraných tiskacích I psacích písmen • číst všechna tiskací i psací písmena • umět číst slova s uvedenými skupinami • umět zvládat čtení krátkého jednoduchého textu • umět orientovat se ve čteném textu • umět číst s porozuměním jednoduché věty • umět zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text • umět naslouchat a koncentrovat se na poslech • umět orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků • umět naučit se jednoduché říkanky a rozpočitadla, přednášet básničky • umět orientovat se v některém dětském časopise /volba individuální/, novinách • umět číst text s porozuměním • umět získat pozitivní vztah k literatuře, poznat některé literární útvary • umět orientovat se ve čtení podle obrázků • čtení /individuální možnost/	čtení přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Ve většině případů budou žáci číst globální metodou. Využívání obrázků z časopisů. Využívání k výuce návštěv divadelních představení, výstav,. Pomůcky: obrázky písmen, obrázková abeceda, praktické činnosti s písmeny skládací abecedy a s obrázky z tabulek. V hodinách zařazovány pravidelně relaxační chvilky.

Učivo	Školní výstupy	poznámky
10.ročník		
Upevňování čtení slov zvládnutých /opakování učiva/ Čtení analyticko-syntetické metody Práce s textem – prohlubování čtenářských dovedností Čtení jednoduchých vět Čtení snadných slov i vět s porozuměním Tvoření jednoduchých vět Orientace ve větě tichým čtením s porozuměním Orientace v textu tichým čtením Poslech pohádek, příběhů a vyprávění – koncentrační cvičení Reprodukce přečteného textu, dramatizace Recitace jednoduché básně, využití PC Čtení dětských časopisů, novin, dětských knih, obrázkových knih encyklopedické povahy /např. květiny, ptáci, kočky, zvířata, automobily,…apod. podle zájmu žáka/ Čtení kuchařské knihy Čtení návodů k různým činnostem a návodů k použití na obalech výrobků Čtení názvů ulic ve městě Čtení mapy, plánu města, kalendáře, apod.	• zvládat čtení probraných tiskacích I psacích písmen /opakování učiva/ • poznávat a přiřadit k sobě dva stejné obrázky • k obrázku se slovem doplnit samostatné slovo • zvládat čtení probraných tiskacích I psacích písmen • číst všechna tiskací i psací písmena • umět číst daná slova v textu • zvládat čtení krátkého jednoduchého textu • umět orientovat se ve čteném textu • umět číst s porozuměním • jednoduché věty • zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text • naslouchat a koncentrovat se na poslech • orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků • umět naučit se jednoduché • říkanky a rozpočitadla, přednášet básničky • umět se orientovat v některém dětském časopise /volba individuální/, novinách a některých knihách encyklopedické povahy • umět číst text s porozuměním • umět orientovat se • v jednoduchých návodech k různým činnostem	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se čtení přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Ve většině případů budou žáci číst globální metodou. Využívání obrázků z časopisů. Využívání k výuce návštěv divadelních představení, výstav,…. Pomůcky: obrázky písmen, obrázková abeceda, praktické činnosti s písmeny skládací abecedy a s obrázky z tabulek.

Literární druhy – literatura pro děti a mládež /volba individuální/ Základní literární pojmy – rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, pověst, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadlo, film, herec Seznámení se sociálním čtením	• umět číst názvy např. na obchodech ve městě • umět číst jednoduché plány, mapy své obce a okolí, orientovat se v kalendáři • získat pozitivní vztah k literatuře, poznat některé literární útvary • umět rozlišovat některé literární pojmy • orientovat se ve čtení podle obrázků	

Vzdělávací oblast: **Jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **PSANÍ**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Psaní je realizován ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace a ze vzdělávacího oboru Psaní.

Vzdělávací obor **Psaní** rozvíjí grafické schopnosti žáků, jemnou motoriku a grafomotoriku, stimuluje jejich myšlení. Při psaní je nutné provádět všechny pohyby uvolněně, pokud možno plynule, lze použít rytmická říkadla, apod. Při rozvíjení grafických dovedností žáků začínáme od velkých tvarů a průpravných cviků, které postupně zmenšují a zpřesňují. Velký důraz je kladen na motivaci a dovednosti žáků. Využíváme i psaní tiskacích písmen, zvyšujeme kvalitu a rychlost psaní.

Výuka probíhá v běžné třídě, může být využita i počítačová učebna.

Z průřezových témat jsou realizována témata z osobnostní a sociální výchovy. Na druhém stupni obsah předmětu navazuje na získané dovednosti, vědomosti a postoje z 1. stupně a dále je rozvíjí a prohlubuje.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- při práci s žákem uplatňujeme individuální přístup zohledňující jeho úroveň a míru
- znevýhodnění
- vedeme žáky k ovládání základů čtení, psaní a komunikace
- využíváme také motivačních, výukových her a učíme žáky získávat informace z více zdrojů
- (učebnice, učební materiály, učební pomůcky,…)
- vedeme k uplatňování získaných zkušeností v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k překonávání problémů přiměřeně ke svým možnostem

- učíme řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností, s pomocí naučených stereotypů
- podporujeme žáky, aby se nenechali při řešení problému odradit nezdarem
- vedeme žáky, aby vždy věděli na koho se obrátit o pomoc při řešení problémů s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek, popř. prvků dramatizace
- vedeme žáka k rozpoznání a předcházení nebezpečí a k zafixování si správného jednání

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu přiměřenému jeho schopnostem
- poskytujeme žákovi dostatečný časový prostor k vyjádření zadáváním jednoznačných, srozumitelných pokynů a otázek
- učíme žáka naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení
- učíme žáka naslouchat druhým a vhodně reagovat, k tomu využívat své pocity, prožitky, nálady,..
- nácvikem i praktickými činnostmi učíme žáka poznávat a správně používat technické informační a komunikační prostředky-podporujeme zvládnutí jednoduché formy písemné komunikace

Kompetence sociální a personální
- zařazujeme práci i ve skupině, tím rozvíjíme u žáka schopnost zastávat různé role a získávat základní představu o vztazích mezi lidmi
- učíme žáka dobře se orientovat v prostředí, ve kterém žije
- vedeme k získávání základních návyků společenského chování
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování učíme respektovat druhé lidi a rozpoznat nevhodné nebo rizikové chování, pak vhodně reagovat
- vedeme k vytvoření si uvědomění nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby

Kompetence občanské
- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků
- seznamujeme žáka o základních právech a povinnostech občanů
- učíme dodržovat základní společenské normy a pravidla soužití
- zapojujeme žáky do kulturního dění školy i města
- praktickou zkušeností učíme zvládat běžné praktické činnosti např. nakupování, návštěvu lékaře, cestování, návštěvu knihovny,..
- učíme žáky správnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
- vedeme žáky k ochraně svého zdraví i ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení, psaní i ústní projev, ke zvládnutí sebeobsluhy podle svých možností
- vedeme žáky k přípravě a k udržování pořádku jejich učebního prostoru
- zadáváním pracovních činností i ve skupinách a společným hodnocením týmové práce učíme žáka pracovat v kolektivu, podle instrukcí plnit zadané jednoduché úkoly
- seznamujeme žáka se základními pravidly chování na pracovišti, popř. na úřadech

- vyžadujeme soustředění se na pracovní výkon a schopnosti vytrvání při jeho plnění
- učíme žáka přijmout posouzení výsledků jeho práce
- vedeme žáka k dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypůPsaní

Časová dotace

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Hodinová dotace	2	2	3+1	3	3	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1

1.stupeň – 1. období

Očekávané výstupy:
Psaní
Žák by měl:

- dodržovat správné držení psacího náčiní

Učivo	Školní výstupy	poznámky
1. ročník		
Nácvik správného držení psacího náčiní Rozvoj psychomotorické schopnosti Rozvoj jemné motoriky Rozvoj grafomotoriky a pohybové koordinace Uvolňovací cvičení Rozvoj směrové orientace – orientace na řádku, na stránce Nácvik prvků: čmárání, kroužení, horní a dolní oblouky oběma směry, vodorovné čáry zleva doprava, svislé čáry zleva doprava, svislé a šikmé čáry shora dolů a zdola nahoru, smyčky, ovály, vlnovky, šikmé čáry na obě strany /jako zuby na pile/,...	• umět dodržovat správné držení psacího náčiní • umět zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním • umět se orientovat v sešitě • umět přiměřeně svým schopnostem zvládat dané prvky písmen • umět vyvodit písmena podle obrázků • umět napsat hůlkovým písmem svoje jméno • osvojit si psaní slov, slabik, přepis, opis psacích písmen co žáci čtou, • umět odlišovat délku samohlásek	V hodinách zařazovány pravidelně relaxační chvilky. Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se psaní přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků.

Nacvičené prvky stále opakujeme s užitím jiné motivace Psaní hůlkového písma Psaní psacího písma Psaní číslic	• umět napsat číslice, se kterými pracují v matematice	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
2. ročník		
Nácvik správného držení psacího náčiní Rozvoj psychomotorické schopnosti Rozvoj jemné motoriky Rozvoj grafomotoriky a pohybové koordinace Uvolňovací cvičení Rozvoj směrové orientace –orientace na řádku, na stránce Nácvik prvků: čmárání, kroužení, horní a dolní oblouky oběma směry, vodorovné čáry zleva doprava, svislé čáry zleva doprava, svislé a šikmé čáry shora dolů a zdola nahoru, smyčky, ovály, vlnovky, šikmé čáry na obě strany/jako zuby na pile/,... Nacvičené prvky stále opakujeme s užitím jiné motivace Psaní hůlkového písma Psaní psacího písma Psaní číslic	• umět dodržovat správné držení psacího náčiní • umět zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním • umět se orientovat v sešitě • umět přiměřeně svým schopnostem zvládat dané prvky písmen • umět vyvodit písmena podle obrázků • umět napsat hůlkovým písmem svoje jméno a některá další písmena, která čtou • umět psát a spojovat písmena a tím tvořit slabiky, osvojit si psaní slov, slabik, • přepis, opis psacích písmen co žáci čtou, • umět odlišovat délku samohlásek • umět napsat číslice, se kterými pracují v matematice	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se psaní přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Někteří žáci zvládnou pouze hůlkové písmo nebo pouze prvky písmen psacích

Učivo	Školní výstupy	poznámky
3. ročník		

Nácvik správného držení psacího náčiní Rozvoj psychomotorické schopnosti Rozvoj jemné motoriky Rozvoj grafomotoriky a pohybové koordinace Uvolňovací cvičení Rozvoj směrové orientace – orientace na řádku, na stránce Nácvik prvků: čmárání, kroužení, horní a dolní oblouky oběma směry, vodorovné čáry zleva doprava, svislé čáry zleva doprava, svislé a šikmé čáry shora dolů a zdola nahoru, smyčky, ovály, vlnovky, šikmé čáry na obě strany/jako zuby na pile/,... Nacvičené prvky stále opakujeme s užitím jiné motivace Psaní hůlkového písma Psaní psacího písma Psaní číslic	• umět dodržovat správné držení psacího náčiní • umět zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním • umět se orientovat v sešitě • umět přiměřeně svým schopnostem zvládat dané prvky písmen • umět vyvodit písmena podle obrázků • umět napsat hůlkovým písmem svoje jméno a některá další písmena, která čtou • umět psát a spojovat písmena a tím tvořit slabiky • osvojit si psaní slov, slabik, přepis,opis psacích písmen co žáci čtou, • umět odlišovat délku samohlásek • umět napsat číslice, se kterými pracují v matematice	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se psaní přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Někteří žáci zvládnou pouze hůlkové písmo nebo pouze prvky písmen psacích

1.stupeň – 2. období

Očekávané výstupy:
Psaní

Žák by měl:

- psát písmena, která umí číst
- opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova
- ovládat psaní hůlkového písma
- psát písmena a slabiky podle diktátu
- opsat číslice

Učivo	Školní výstupy	poznámky
4. ročník		
Rozvoj psychomotorické schopnosti Rozvoj jemné motoriky Rozvoj grafomotoriky a pohybové koordinace Uvolňovací cvičení Rozvoj směrové orientace – orientace na řádku, na stránce Psaní hůlkového písma Psaní psacího písma Postupný nácvik písmen, která se učí číst Psaní slabik s nově procvičenými písmeny Psaní velkých písmen, která se učí číst Psaní slov se snadným hláskovým složením Opis a přepis slabik a slov se snadným hláskovým složením Diktát nových písmen a slabik s těmito písmeny Psaní slabik a snadných slov podle diktátu Psaní slovních spojení Psaní číslic	• umět zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním • umět orientovat se v sešitě • umět přiměřeně svým schopnostem zvládat dané prvky písmen • ovládat psaní hůlkového písma • umět vyvodit písmena podle obrázků • umět psát písmena, která umí číst • umět psát slova, která umí číst • umět opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova • umět psát písmena podle diktátu • umět psát slabiky podle diktátu • umět psát slova podle diktátu • umět opsat číslice, se kterými pracují v matematice	V hodinách zařazovány pravidelně relaxační chvilky. Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se psaní přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Někteří žáci zvládnou pouze hůlkové písmo nebo pouze prvky písmen psacích.

Učivo	Školní výstupy	poznámky
5. ročník		
Rozvoj psychomotorické schopnosti Rozvoj jemné motoriky Rozvoj grafomotoriky a pohybové koordinace Uvolňovací cvičení	• umět zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním • umět orientovat se v sešitě • umět přiměřeně svým schopnostem zvládat dané prvky písmen	V hodinách zařazovány pravidelně relaxační chvilky. Vzhledem k individuálně variabilním

Rozvoj směrové orientace – orientace na řádku, na stránce Psaní hůlkového písma Psaní psacího písma Postupný nácvik písmen, která se učí číst Psaní slabik s nově procvičenými písmeny Psaní velkých písmen, která se učí číst Psaní slov se snadným hláskovým složením Opis a přepis slabik a slov se snadným hláskovým složením Diktát nových písmen a slabik s těmito písmeny Psaní slabik a snadných slov podle diktátu Psaní slovních spojení, psaní číslic	• ovládat psaní hůlkového písma • umět vyvodit písmena podle obrázků • umět psát písmena, která umí číst • umět psát slova, která umí číst • umět opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova • umět psát písmena podle diktátu • umět psát slabiky podle diktátu • umět psát slova podle diktátu • umět opsat číslice, se kterými pracují v matematice	schopnostem žáků je nezbytné věnovat se psaní přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Někteří žáci zvládnou pouze hůlkové písmo nebo pouze prvky písmen psacích.

Učivo	Školní výstupy	poznámky
6. ročník		
Rozvoj psychomotorické schopnosti Rozvoj jemné motoriky Rozvoj grafomotoriky a pohybové koordinace Uvolňovací cvičení Rozvoj směrové orientace – orientace na řádku, na stránce Psaní hůlkového písma Psaní psacího písma Postupný nácvik písmen, která se učí číst Psaní slabik a slov s nově procvičenými písmeny Psaní velkých písmen, která se učí číst Psaní slov se snadným	• umět zvládat základní hygienické • návyky spojené se psaním • umět orientovat se v sešitě • umět přiměřeně svým • schopnostem zvládat dané prvky písmen • ovládat psaní hůlkového písma • umět vyvodit písmena podle obrázků • umět psát písmena, která umí číst • umět psát slova s nově procvičenými písmeny	V hodinách zařazovány pravidelně relaxační chvilky. Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se psaní přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Někteří žáci zvládnou pouze hůlkové písmo

hláskovým složením Opis a přepis slabik a slov se snadným hláskovým složením Diktát nových písmen a slabik s těmito písmeny Psaní slabik a snadných slov podle diktátu Psaní slovních spojení Psaní číslic	• umět psát velká písmena, která umí číst • umět psát slova, která umí číst • umět opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova • umět psát písmena podle diktátu • umět psát slabiky podle diktátu • umět psát slova podle diktátu • umět opsat číslice, se kterými pracují v matematice	nebo pouze prvky písmen psacích.

2.stupeň

Očekávané výstupy:
Žák by měl:

- dbát na čitelný písemný projev
- psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu
- opsat slova a jednoduché věty
- napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy
- přepsat krátký jednoduchý text
- podepsat se psacím písmem
- napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru
- psaní číslic i podle nápovědy

Učivo	Školní výstupy	poznámky
7. ročník		
Rozvoj směrové orientace – orientace na řádku, na stránce Psaní hůlkového písma Psaní psacího písma Postupný nácvik písmen, která se učí číst Psaní slabik a slov s nově procvičenými písmeny Psaní velkých písmen, která se učí číst	• umět zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním • dbát na čitelný písemný projevumět přiměřeně svým schopnostem • zvládat dané prvky písmen • umět se podepsat podle	V hodinách zařazovány pravidelně relaxační chvilky. Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se

Opis a přepis slabik a slov se snadným hláskovým složením Diktát nových písmen a slabik s těmito písmeny Psaní slabik a snadných slov a krátkých vět podle diktátu Přepisování slov, vět a jednoduchých textů Převedení tištěných písmen do psané podoby Psaní na PC, pomocí PC Psaní číslic	schopnosti psacím písmem • umět psát písmena, která umí číst • umět opsat slova a jednoduché věty • umět psát velká písmena, která umí číst • umět psát písmena, slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu • umět napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy • přepsat krátký jednoduchý text • umět podle schopnosti past pomocí PC • umět opsat číslice, se kterými pracují v matematice • umět psát číslice i podle nápovědy	psaní přiměřeně věku aschopnostem jednotlivých žáků. Někteří žáci zvládnou pouze hůlkové písmo nebo pouze prvky písmen psacích.

Učivo	Školní výstupy	poznámky
8. ročník		
Rozvoj směrové orientace – orientace na řádku, na stránce Psaní hůlkového písma Psaní psacího písma Postupný nácvik písmen, která se učí číst Psaní slabik a slov s nově procvičenými písmeny Psaní velkých písmen, která se učí číst Opis a přepis slabik a slov se snadným hláskovým složením Individuální docvičování písmen	• umět zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním • dbát na čitelný písemný projev • umět přiměřeně svým schopnostem zvládat dané prvky písmen • umět se podepsat podle schopnosti psacím písmem • umět psát písmena, která umí číst • umět opsat slova a jednoduché věty • umět psát velká písmena, která umí číst	V hodinách zařazovány pravidelně relaxační chvilky. Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se psaní přiměřeně věku aschopnostem jednotlivých žáků. Někteří žáci zvládnou

Diktát nových písmen a slabik s těmito písmeny Psaní slabik, snadných slov a krátkých vět podle diktátu Přepisování slov, vět a jednoduchých textů Převedení tištěných písmen do psané podoby Úprava psaného textu Psaní na PC, pomocí PC Napsat vlastní jméno a příjmení, datum narození Psaní adresy Nácvik psaní – jména a příjmení rodičů, jména sourozenců Psaní číslic	• umět psát písmena, slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu • umět napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy • umět přepsat jednoduchý text • umět podle schopnosti past pomocí PC • umět napsat svoje jméno a příjmení, datum narození, adresu s bydlištěm • umět napsat jména a příjmení rodičů a sourozenců • umět opsat číslice i podle nápovědy	pouze hůlkové písmo nebo pouze prvky písmen psacích.

Učivo	Školní výstupy	poznámky
9. ročník		
Rozvoj směrové orientace – orientace na řádku, na stránce Psaní hůlkového písma Psaní psacího písma Individuální docvičení malých písmen Individuální docvičení velkých písmen Opis a přepis slov, která žáci čtou Psaní slabik, snadných slov a krátkých vět podle diktátu Přepisování slov, vět a jednoduchých textů Převedení tištěných písmen do psané podoby Úprava psaného textu Psaní na PC, pomocí PC Napsat vlastní jméno a	• umět zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním • dbát na čitelný písemný projev • umět přiměřeně svým schopnostem zvládat dané prvky písmen • umět se podepsat podle schopnosti psacím písmem • umět opsat slova a jednoduché věty, které žáci čtou • umět psát písmena, slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu • umět napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	V hodinách zařazovány pravidelně relaxační chvilky. Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se psaní přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Někteří žáci zvládnou pouze hůlkové písmo nebo pouze prvky písmen psacích.

příjmení, datum narození Psaní adresy Nácvik psaní – jména a příjmení rodičů, jména sourozenců Psaní číslic Psaní běžných písemností – krátká korespondence, přání, dopis, …	• přepsat písmena do psané podoby • umět přepsat jednoduchý text • umět podle schopnosti past pomocí PC • umět napsat svoje jméno a příjmení, datum narození, adresu s bydlištěm • umět napsat jména a příjmení rodičů a sourozenců • umět opsat číslice i podle nápovědy • umět napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
10.ročník		
Rozvoj směrové orientace – orientace na řádku, na stránce Psaní hůlkového písma Psaní psacího písma Individuální docvičení malých písmen Individuální docvičení velkých písmen Opis a přepis slov, která žáci čtou Psaní slabik a snadných slov a krátkých vět podle diktátu Přepisování slov, vět a jednoduchých textů Psaní nápisů pod obrázky Převedení tištěných písmen do psané podoby Úprava psaného textu	• zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním • dbát na čitelný písemný projev • umět přiměřeně svým schopnostem zvládat dané prvky písmen • umět se podepsat podle • schopnosti psacím písmem • umět opsat slova a jednoduché věty, která žáci čtou • psát písmena, slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu • napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	V hodinách zařazovány pravidelně relaxační chvilky. Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se psaní přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Někteří žáci zvládnou pouze hůlkové písmo nebo pouze prvky písmen psacích.

Psaní na PC, pomocí PC /dle individuálních schopností žáků/ Napsat vlastní jméno a příjmení, datum narození Psaní adresy Psaní – jména a příjmení rodičů, jména sourozenců Psaní číslic Psaní běžných písemností – krátká korespondence, přání k Vánocům, k svátku, k narozeninám, krátký dopis, … Vyplnění jednoduchého dotazníku	• přepsat písmena do psané podoby • přepsat jednoduchý text • podle schopnosti psát pomocí PC • zvládnout napsat svoje jméno a příjmení, datum narození, adresu s bydlištěm • napsat jména a příjmení rodičů a sourozenců • opsat číslice i podle nápovědy • umět napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru • umět podle individuálních • možností vyplnit jednoduchý dotazník	

Vzdělávací oblast: **Jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **ŘEČOVÁ VÝCHOVA**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Řečová výchova je realizován ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace a ze vzdělávacího oboru Řečová výchova.

Vzdělávací obor **Řečová výchova** zahrnuje rozvíjení komunikačních dovedností I základní individuální logopedickou péči. Má svoji nezastupitelnou úlohu při rozvoji komunikačních schopností a dovedností žáků, které jsou předpokladem jejich úspěšné sociální adaptace a integrace i jejich dalšího vzdělávání. Při nápravě závažnějších vad výslovnosti je nezbytná kvalifikovaná odborná logopedická péče, jejíž zajištění může zpravidla zprostředkovat speciálně pedagogické centrum.

Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem je nezbytné rozvíjení a budování řeči přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Výuka probíhá v běžné třídě, může být využita i počítačová učebna. Z průřezových témat jsou realizována témata z osobnostní a sociální výchovy.

Na druhém stupni obsah předmětu navazuje na získané dovednosti, vědomosti a postoje z 1. stupně a dále je rozvíjí a prohlubuje. Výuka probíhá v běžných třídách, v PC učebně, dále při návštěvách filmových a divadelních představení, v městské knihovně a při exkurzích na úřady. Z průřezových témat jsou realizována témata z multikulturní výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie:
Kompetence k učení

- při práci s žákem uplatňujeme individuální přístup zohledňující jeho úroveň a míru znevýhodnění
- využíváme také motivačních, výukových her a učíme žáky získávat informace z více zdrojů (učebnice, učební materiály, učební pomůcky,…)
- vedeme k uplatňování získaných zkušeností v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k překonávání problémů přiměřeně ke svým možnostem
- učíme řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností, s pomocí naučených stereotypů
- podporujeme žáky, aby se nenechali při řešení problému odradit nezdarem
- vedeme žáky, aby vždy věděli na koho se obrátit o pomoc při řešení problémů s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek, popř. prvků dramatizace
- vedeme žáka k rozpoznání a předcházení nebezpečí a k zafixování si správného jednání

Kompetence komunikativní

- poskytujeme žákovi dostatečný časový prostor k vyjádření zadáváním jednoznačných, srozumitelných pokynů a otázek
- učíme žáka naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení
- učíme žáka naslouchat druhým a vhodně reagovat, k tomu využívat své pocity, prožitky, nálady…
- nácvikem i praktickými činnostmi učíme žáka poznávat a správně používat technické informační a komunikační prostředky
- učíme žáka zásadám pravidel vystupování a komunikace ve světě dospělých
- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu přiměřenému jeho schopnostem

Kompetence sociální a personální

- vytváříme v žácích základní představu o vztazích mezi lidmi učíme žáka dobře se orientovat v prostředí, ve kterém žije
- vedeme k získávání základních návyků společenského chování
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- učíme respektovat druhé lidi a rozpoznat nevhodné nebo rizikové chování, pak vhodně reagovat
- vedeme k vytvoření si uvědomění nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání
- rozvíjíme u žáka schopnost zastávat různé role a získávat zkušenosti v praktickém životě

Kompetence občanské

- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků
- seznamujeme žáka o základních právech a povinnostech občanů
- učíme dodržovat základní společenské normy a pravidla soužití
- zapojujeme žáky do kulturního dění školy i města
- praktickou zkušeností učíme zvládat běžné praktické činnosti např. nakupování, návštěvu lékaře, cestování, návštěvu knihovny,..

- učíme žáky správnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
- vedeme žáky k ochraně svého zdraví i ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáka se základními pravidly chování na pracovišti, popř. na úřadech
- vyžadujeme soustředění se na pracovní výkon a schopnosti vytrvání při jeho plnění
- učíme žáka přijmout posouzení výsledků jeho práce
- vedeme žáka k dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany
- životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů
- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení, psaní i ústní projev, ke zvládnutí sebeobsluhy podle svých možností
- vedeme žáky k přípravě a k udržování pořádku jejich učebního prostoru
- zadáváním pracovních činností i ve skupinách a společným hodnocením týmové práce učíme žáka pracovat v kolektivu, podle instrukcí plnit zadané jednoduché úkoly

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10
Hodinová dotace	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1

1.stupeň - 1. období

Očekávané výstupy

Žák by měl:

- dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik
- tvořit věty podle obrázků
- orientovat se na stránce i řádku
- chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem

Učivo	Školní výstupy	poznámky
1. ročník		
Diagnostika úrovně řeči Gymnastika mluvidel Dechová cvičení Hlasová cvičení Artikulační cvičení Výslovnost, intonace Rytmizace	• umět popsat jednoduché obrázky • dbát na správnou výslovnost,tempo řeči a pravidelné dýchání • umět reprodukovat jednoduché říkanky a básničky	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se řečové výchově přiměřeně věku a schopnostem

Edukace a reedukace řeči Rozvíjení fonematického sluchu Náprava vadné výslovnosti jednotlivých hlásek – individuální logopedická péče Rozvíjení slovní zásoby Vyprávění podle obrázků Vyprávění podle otázek Kultura mluveného projevu Konverzační cvičení Hudební, pohybová a rytmická průprava Poslech předčítaného textu	• projevit snahu o rozvoj řeči • umět soustředit se na nápravu vad a spolupracovat • umět odpovídat na otázky slovem nebo větou • umět reprodukovat krátký text podle obrázků • umět reprodukovat krátký text podle otázek • umět se dokázat koncentrovat na poslech pohádek	jednotlivých žáků.

Učivo	Školní výstupy	poznámky
2. ročník		
Diagnostika úrovně řeči Gymnastika mluvidel Dechová cvičení Hlasová cvičení Artikulační cvičení Výslovnost, intonace Rytmizace Edukace a reedukace řeči Rozvíjení fonematického sluchu Náprava vadné výslovnosti jednotlivých hlásek –individuální logopedická péče Rozvíjení slovní zásoby Vyprávění podle obrázků Vyprávění podle otázek Kultura mluveného projevu Konverzační cvičení	• umět popsat jednoduché obrázky • dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • umět reprodukovat jednoduché říkanky a básničky • projevit snahu o rozvoj řeči • umět soustředit se na nápravu vad • Spolupracovat s rodiči a kolegy • umět odpovídat na otázky slovem nebo větou • umět reprodukovat krátký text podle obrázků • umět reprodukovat krátký text podle otázek • umět se dokázat koncentrovat na	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se řečové výchově přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Nelze sestavit stejný plán pro všechny.

Hudební, pohybová a rytmická průprava Poslech předčítaného textu	• poslech pohádek a krátkých příběhů	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
3. ročník		
Diagnostika úrovně řeči Gymnastika mluvidel Dechová cvičení Hlasová cvičení Artikulační cvičení Výslovnost, intonace Rytmizace Edukace a reedukace řeči Rozvíjení fonematického sluchu Náprava vadné výslovnosti jednotlivých hlásek – individuální logopedická péče Rozvíjení slovní zásoby Vyprávění podle obrázků Vyprávění podle otázek Kultura mluveného projevu Konverzační cvičení Hudební, pohybová a rytmická průprava Poslech předčítaného textu	• umět popsat jednoduché obrázky • dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • umět reprodukovat jednoduché říkanky a básničky • projevit snahu o rozvoj řeči • umět soustředit se na nápravu vad a spolupracovat • umět odpovídat na otázky slovem nebo větou • umět reprodukovat krátký text podle obrázků • umět reprodukovat krátký text podle otázek • umět se dokázat koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se řečové výchově přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Nelze sestavit stejný plán pro všechny.

1.stupeň – 2. období

Očekávané výstupy:

Žák by měl:

- reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy
- vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek
- vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku
- popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek

- domluvit se v běžných situacích
- zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování
- dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká

Učivo	Školní výstupy	poznámky
4. ročník		
Diagnostika úrovně řeči Gymnastika mluvidel Dechová cvičení Hlasová cvičení Artikulační cvičení Výslovnost, intonace Rytmizace Edukace a reedukace řeči Rozvíjení fonematického sluchu Náprava vadné výslovnosti jednotlivých hlásek –individuální logopedická péče Rozvíjení slovní zásoby Vyprávění podle obrázků Vyprávění podle otázek Kultura mluveného projevu Konverzační cvičení Hudební, pohybová a rytmická průprava Poslech předčítaného textu Rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích Alternativní a augmentativní způsoby komunikace Přednes, vyprávění, říkanky, krátké básničky, popisy obrázků, divadelní představení	• umět popsat jednoduché obrázky • dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • umět reprodukovat jednoduché říkanky a básničky • projevit snahu o rozvoj řeči • umět soustředit se na nápravu vad a spolupracovat • umět odpovídat na otázky slovem nebo větou • umět zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování • umět reprodukovat krátký text podle otázek, podle jednoduché osnovy • umět se dokázat koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů • umět se domluvit v běžných situacích • umět se orientovat v komunikaci • umět jednoduše vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se řečové výchově přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Nelze sestavit stejný plán pro všechny.

Reprodukce a dramatizace /říkanky, básničky, jednoduché příběhy/	• umět dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
5. ročník		
Diagnostika úrovně řeči Gymnastika mluvidel Dechová cvičení Hlasová cvičení Artikulační cvičení Výslovnost, intonace Rytmizace Edukace a reedukace řeči Rozvíjení fonematického sluchu Náprava vadné výslovnosti jednotlivých hlásek – individuální logopedická péče Rozvíjení slovní zásoby Vyprávění podle obrázků Vyprávění podle otázek Kultura mluveného projevu Konverzační cvičení Hudební, pohybová a rytmická průprava Poslech předčítaného textu Rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích Alternativní a augmentativní způsoby komunikace Přednes, vyprávění, říkanky, krátké básničky, popisy obrázků, divadelní představení	• umět popsat jednoduché obrázky • dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • umět reprodukovat jednoduché říkanky a básničky • projevit snahu o rozvoj řeči • umět soustředit se na nápravu vad a spolupracovat • umět odpovídat na otázky • slovem nebo větou • umět zvládat slovní formy • společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování • umět reprodukovat krátký text podle otázek, podle jednoduché osnovy • umět se dokázat koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů • umět se domluvit v běžných situacích • umět se orientovat v komunikaci • umět jednoduše vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek	V hodinách zařazovány pravidelně relaxační chvilky. Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se řečové výchově přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Nelze sestavit stejný plán pro všechny.

Reprodukce a dramatizace /říkanky, básničky, jednoduché příběhy	• umět dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
6. ročník		
Diagnostika úrovně řeči Gymnastika mluvidel Dechová cvičení Hlasová cvičení Artikulační cvičení Výslovnost, intonace Rytmizace Edukace a reedukace řeči Rozvíjení fonematického sluchu Náprava vadné výslovnosti jednotlivých hlásek individuální logopedická péče Rozvíjení slovní zásoby Vyprávění podle obrázků Vyprávění podle otázek Kultura mluveného projevu Konverzační cvičení Hudební, pohybová a rytmická průprava Poslech předčítaného textu Rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích Alternativní a augmentativní způsoby komunikace Přednes, vyprávění, říkanky, krátké básničky, popisy obrázků, divadelní představení	• umět popsat jednoduché obrázky • dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • umět reprodukovat jednoduché říkanky a básničky • projevit snahu o rozvoj řeči • umět soustředit se na nápravu vad a spolupracovat • umět odpovídat na otázky slovem nebo větou • umět zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování • umět reprodukovat krátký text podle otázek, podle jednoduché osnovy • umět se dokázat koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů • umět se domluvit v běžných situacích • umět se orientovat v komunikaci • umět jednoduše vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se řečové výchově přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Nelze sestavit stejný plán pro všechny.

Reprodukce a dramatizace /říkanky, básničky, jednoduché příběhy/	• umět dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	

2. stupeň

Očekávané výstupy:
Žák by měl:

- dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost
- používat věty se správnými gramatickými strukturami
- dbát na kulturu mluveného projevu
- komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace
- popsat děje, jevy a osoby na obrázcích
- vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity
- převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení
- dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku

Učivo	Školní výstupy	poznámky
7. ročník		
Gymnastika mluvidel Dechová cvičení Hlasová cvičení Artikulační cvičení Výslovnost, intonace Rytmizace Edukace a reedukace řeči Rozvíjení fonematického sluchu Náprava vadné výslovnosti jednotlivých hlásek – individuální logopedická péče Rozšiřování slovní zásoby Vyprávění podle obrázků Vyprávění podle otázek	• dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost • umět popsat jednoduché obrázky dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • dbát na kulturu mluveného projevu • umět soustředit se na nápravu vad a spolupracovat • umět popsat děje, jevy a osoby na obrázcích • umět komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat	Využívání obrázků z časopisů. Využívání k výuce návštěv divadelních představení, výstav, Pomůcky: obrázky písmen, obrázková abeceda, praktické činnosti s písmeny skládací abecedy a s obrázky z tabulek Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se řečové výchově

Základy techniky mluveného projevu /správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace/ Konverzační cvičení Základní komunikační pravidla Tvorba otázek a odpovědí Poslech předčítaného textu Alternativní způsoby komunikace Přednes, vyprávění, říkanky Reprodukce a dramatizace /říkanky, básničky, jednoduché příběhy, divadelní, filmové představení/ Mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta	základní pravidla komunikace • umět používat věty se správnými gramatickými strukturami • umět reprodukovat krátký text podle otázek • umět se dokázat koncentrovat na poslech krátkých příběhů • umět se domluvit v běžnýc situacích • umět převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení • umět dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku • umět vhodně používat gesta I mimiku	přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Nelze sestavit stejný plán pro všechny.

Učivo	Školní výstupy	poznámky
8. ročník		
Dechová cvičení Hlasová cvičení Artikulační cvičení Výslovnost, intonace Rytmizace Edukace a reedukace řeči Rozvíjení fonematického sluchu Náprava vadné výslovnosti jednotlivých hlásek – individuální logopedická péče Rozšiřování slovní zásoby Vyprávění podle obrázků	• dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost • umět popsat jednoduché obrázky • dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • dbát na kulturu mluveného projevu umět soustředit se na nápravu vad a spolupracovat • umět popsat děje, jevy a osoby na obrázcích	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se řečové výchově přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Nelze sestavit stejný plán pro všechny.

Vyprávění podle otázek Základy techniky mluveného projevu /správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace/ Konverzační cvičení Základní komunikační pravidla Tvorba otázek a odpovědí Poslech předčítaného textu Alternativní způsoby komunikace Přednes, vyprávění, říkanky Reprodukce a dramatizace /říkanky, básničky, jednoduché příběhy, divadelní, filmové představení/ Mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta	• umět komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace • umět používat věty se správnými gramatickými strukturami • umět reprodukovat krátký text podle otázek • umět se dokázat koncentrovat na poslech krátkých příběhů • umět se domluvit v běžných situacích • umět převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení • umět dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku • umět vhodně používat gesta I mimiku	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
9. ročník		
Dechová cvičení Hlasová cvičení Artikulační cvičení Výslovnost, intonace Rytmizace Edukace a reedukace řeči Rozvíjení fonematického sluchu Náprava vadné výslovnosti jednotlivých hlásek – individuální logopedická péče Rozšiřování slovní zásoby	• dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost • umět popsat jednoduché obrázky • dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • dbát na kulturu mluveného projevu • umět soustředit se na nápravu vad a spolupracovat	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se řečové výchově přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků. Nelze sestavit stejný plán pro všechny.

Vyprávění podle obrázků Vyprávění podle otázek Základy techniky mluveného projevu /správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace/ Konverzační cvičení Základní komunikační pravidla Tvorba otázek a odpovědí Poslech předčítaného textu Alternativní způsoby komunikace Přednes, vyprávění, říkanky Reprodukce a dramatizace /říkanky, básničky, jednoduché příběhy, divadelní,filmové představení/ Mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta Zdokonalování techniky čtení podle individuálních schopností	• umět popsat děje, jevy a osoby na obrázcích • umět komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace • umět používat věty se správnými gramatickými strukturami • umět reprodukovat krátký text podle otázek • umět se dokázat koncentrovat na poslech krátkých příběhů • umět se domluvit v běžných situacích • umět převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení • umět dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku • umět vhodně používat gesta I mimiku • umět opakováním dosahovat co nejlepších výsledků v technice čtení /individuální možnost/	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
10. ročník		
Dechová cvičení Hlasová cvičení Artikulační cvičení Výslovnost, intonace Rytmizace Edukace a reedukace řeči Rozvíjení fonematického sluchu Náprava vadné výslovnosti jednotlivých hlásek –	• dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost • umět popsat jednoduché obrázky • dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem žáků je nezbytné věnovat se řečové výchově přiměřeně věku a schopnostem

individuální logopedická péče Rozšiřování slovní zásoby Vyprávění podle obrázků Vyprávění podle otázek Vyprávění vlastních zážitků, popř.popsat své vlastní pocity Základy techniky mluveného projevu /správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace/ Konverzační cvičení Základní komunikační pravidla Tvorba otázek a odpovědí Poslech předčítaného textu Alternativní způsoby komunikace Přednes, vyprávění, říkanky Reprodukce a dramatizace /říkanky, básničky, jednoduché příběhy, divadelní, filmové představení/ Mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta Zdokonalování techniky čtení podle individuálních schopností	• dbát na kulturu mluveného projevu • umět soustředit se na nápravu vad a spolupracovat • umět popsat děje, jevy a osoby na obrázcích • umět komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace • umět vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity • umět používat věty se správnými gramatickými strukturami • umět reprodukovat krátký text podle otázek • umět se dokázat koncentrovat na poslech krátkých příběhů • umět se domluvit v běžných situacích • převyprávět vyslechnutý, • přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení • dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku • vhodně používat gesta i mimiku • opakováním dosahovat co nejlepších výsledků v technice čtení /individuální možnost/	jednotlivých žáků. Nelze sestavit stejný plán pro všechny

Vzdělávací oblast: **Matematika**

Vyučovací předmět: **MATEMATIKA**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Ve vyučovacím předmětu **Matematika** si žáci dle svých možností a schopností osvojují základní matematické pojmy a symboly, matematické postupy a způsoby jejich užití. Stěžejníje individuální přístup, který je nezbytný dodržet u každého žáka. Velký důraz je kladen namotivaci a pozitivní posilování, které u žáků podpoří chuť k dalšímu učení. Učivo je strukturováno dle obtížnosti a možností žáků. Velký prostor věnujeme opakování a procvičování učiva. Předmět je koncipován zejména na praktických úkolech a postupech, které žáci využijí v reálném životě. Předmět je realizován ve všech ročnících 1. i 2. stupně.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na následující tématické okruhy:

- řazení a třídění předmětů
- čísla a početní operace
- závislosti, vztahy a práce s daty
- základy geometrie

V úvodu do výuky se žáci učí třídit předměty, vytvářet skupiny předmětů podle dané vlastnosti a řadí předměty podle pokynů učitele. V této fázi se hodně využívá nápodoby a předmětů, se kterými žáci přijdou denně do kontaktu. Postupujeme od nejvýraznějších předmětů k těm nejmenším, žáci vytvářejí nejprve dvě skupiny, později tři a více. Na základě manipulace si osvojují pojmy: všechno – nic, všichni – nikdo, málo – hodně, malý – velký a další. Žáci poznají přirozená čísla 1 – 5, osvojí si rozklad čísel a početní spoje. Při sčítání a odčítání se užívá pojmů „a“ a „bez“ (vyspělejší nebo ve vyšších ročnících plus, minus). Získané poznatky jsou procvičovány a upevňovány při manipulaci s mincemi. Hodně je využíváno námětových her a vycházíme ze zkušeností žáků.

Žáci si postupně osvojí numeraci do 10, do 20 počítání s přechodem přes desítku. Základním požadavkem výuky je zvládnutí číselné řady do 100 a psaní číslic do 1 000. V oboru do 100 se procvičují snadné příklady bez přechodu přes desítku. V souvislosti s řešením početních příkladů do 100 se žáci cvičí v používání bankovek a osvojují si pojmy: drahý – levný, dražší – levnější. Z časových údajů žáci poznávají hodinu, půlhodinu a čtvrthodinu. S použitím názorných pomůcek se seznámí s jednotkami 1 metr a 1 kilogram.

Dále procvičujeme počítání v oboru přirozených čísel do 100. Žáci počítají i příklady praxe s užitím bankovek a mincí. Příklady jsou řešeny zpaměti. Žáci by měli zvládnout časové údaje (hodiny). V souvislosti s opakováním numerace do 100 si žáci osvojí násobky 10 a seznamují se s násobky čísla 2 a 5. S použitím konkrétních předmětů a obrázkového materiálu si žáci osvojí jednotky 1 g, 1 litr, 1 cm. Počítají s pomocí kalkulátoru.

V tématickém okruhu základy geometrie žáci rozeznávají, pojmenovávají a znázorňují základní geometrické útvary. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás. Učí se porovnávat, měřit a zdokonalovat svůj grafický projev.

Matematika prolíná celým základním vzděláváním, postupně pomáhá žákům získávat matematickou gramotnost a učí je dovednostem využitelným v praktickém životě. Důležité je

začleňování relaxačních chvilek. Žáci jsou vedeni k zvládnutí základních dovedností a početních operací tak, aby splnili potřebné výstupy. Ke každému žáku je volen individuální přístup. Učivo je procvičováno na jednoduchých příkladech, hodně se využívá názorných metod, obrazového materiálu a dalších pomůcek.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- vedeme k osvojování základních matematických postupů, zvládnutí základních matematických dovedností
- rozvíjíme u žáků jejich paměť a logické myšlení prostřednictvím matematických operací
- vysvětlujeme žákům učivo srozumitelně, jednoduše a jasně
- využíváme názornosti, důraz klademe na opakování a procvičování
- podporujeme u žáků chuť se učit, pozitivně je motivujeme
- učíme žáky užívat matematických symbol

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k samostatnosti, pokud potřebují pomoc, vhodným způsobem požádat o radu
- rozvíjíme u žáků vytrvalost, postupně prodlužujeme jejich koncentraci pozornosti
- úkoly žákům přibližujeme žákům na praktických a reálných situacích
- učíme je samostatně uvažovat a řešit problémy
- motivujeme k vytváření vlastních úsudků, vhodným způsobům, jak názor sdělit, obhájit a posoudit
- vedeme k vyrovnání se s nezdarem

Kompetence komunikativní:

- učíme zdůvodňovat matematické postupy používáním vhodných matematických pojmů

Kompetence občanské:

- vedeme žáky ke spolupráci, ohleduplnosti a taktu
- podporujeme u žáků schopnost ohodnotit vlastní práci a ocenit práci druhých

Kompetence pracovní:

- vedeme k vytváření matematických nástrojů pro řešení reálných situací, využíváme jejich zkušeností a názorů
- nabízíme žákům pestré činnosti, jednotlivé aktivity se během vyučovací jednotky střídají a prolínají, zařazujeme relaxační chvilky
- vedeme žáky k trpělivému a pečlivému dokončení práce

Časová dotace

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Hodinová dotace	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	3+1	3	3	3

1.stupeň – 1. období

Očekávané výstupy:
Žák by měl:
Řazení a třídění předmětů
- orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký,
- stejně – více – méně, široký – úzký
- orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře –
- dole
- řadit předměty zleva doprava
- třídit předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu

Číslo a početní operace
- číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10
- orientovat se v číselné řadě 1 až 10
- sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5
- znát matematické pojmy + , – , = a umět je zapsat
- umět rozklad čísel v oboru do 5
- psát číslice 1–5 i podle diktátu

Závislosti, vztahy a práce s daty
- používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10
- uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Základy geometrie
- poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)
- rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech
- porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší – delší

Učivo	Školní výstupy	poznámky
1. ročník		
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ Třídění předmětů podle tvaru (2 – 3 předměty) Třídění předmětů podle obsahu (2 – 3 předměty) Třídění předmětů podle velikosti Řazení předmětů zleva doprava	• třídit předměty podle různých kritérií: tvar, obsah, velikost • při řazení předmětů postupovat zleva doprava • orientovat se v pojmech (všechno, nic, všichni – nikdo, malý – velký, dlouhý – krátký	Využití známých předmětů denní potřeby, hračky, školní pomůcky apod. Využití desítkového počitadla, mazacích tabulek, folií, početních kostek,

Tvoření skupin Orientace v pojmech: všechno – nic Orientace v pojmech: hodně - málo Orientace v pojmech: všichni – nikdo Orientace v pojmech: malý – velký Orientace v pojmech: dlouhý – krátký Orientace v pojmech: stejně – vice – méně Orientace v prostoru: nahoře – dole **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** Pojem čísla 1 Číslice 1 Psaní číslice 1 Pojem čísla 2 Číslice 2 Psaní číslice 2 Rozlišování množství a číslice 1, 2 Psaní číslic 1, 2 podle diktátu Matematické pojmy: +, -, = Sčítání v oboru do 2 Opis příkladů Zápis příkladu podle diktátu Odčítání v oboru do 2 **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** Používání výrazů: nahoře – dole Modelovat jednoduché situace podle vzoru **ZÁKLADY GEOMETRIE** Základní geometrické tvary: kruh, čtverec	• řadit předměty podle dané vlastnosti • orientovat se v pojmech: stejně – více - méně • porovnávat prvky, tvořit skupinyprvků • číst a psát číslice 1 a 2 podle diktátu • sčítat a odčítat do 2 • zvládnout opis příkladů sčítání a odčítání v oboru do 2 • zapsat příklady sčítání a odčítání v oboru do 2 podle diktátu • orientovat se v množství a číslicích 1, 2 • znát matematické pojmy a umět je pojmenovat a zapsat • orientovat se v prostoru a správně užívat výrazy: nahoře – dole • s využitím nápodoby modelovat jednoduchou situaci (dáme ruce • nahoru –dolu atd.) • poznat a pojmenovat vybrané základní geometrické tvary: kruh a čtverec	kartičky s čísly, znázorňování číslic z plastelíny, tyček, špejlí, provázku apod.

Učivo	Školní výstupy	poznámky
2. ročník		
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ **Opakování a prohlubování učiva:** Porovnávání prvků, tvoření skupin prvků, třídění podle různých kritérií: tvaru, obsahu, velikosti Řazení předmětů zleva doprava Řazení předmětů podle dané vlastnosti: velikost, množství, délka Orientace na ploše: nahoře – dole Orientace na ploše: nad – pod Manipulace s předměty a třídění předmětů podle barev **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** **Opakování a prohlubování učiva:** Sčítání v oboru do 2 Odčítání v oboru do 2 Opis příkladů Zápis příkladu podle diktátu Pojem čísla 3 Číslice 3 Zápis číslice 3 Množství a číslice 1, 2, 3 Sčítání v oboru do 3 Odčítání v oboru do 3 Pojem čísla 4 Číslice 4 Psaní číslice 4	• třídit předměty podle různých kritérií: tvar, obsah, velikost • při řazení předmětů postupovat zleva doprava • řadit předměty podle dané vlastnosti • orientovat na ploše, vědět, kde je nahoře – dole • znát a užívat termíny: nad – pod, orientovat se na ploše • znát základní barvy • tvořit skupiny předmětů podle barev • umět sčítat a odčítat v oboru do 2, • příklad opsat i zapsat dle diktátu • chápat pojem čísla a číslice 3 • zapsat číslici 3 • rozlišit množství a číslice 1, 2, 3 • -sčítat a odčítat v oboru do 3 • chápat pojem čísla a číslice 4 • zapsat číslici 4 • sčítat a odčítat v oboru do 4 • chápat číselnou řadu 1 – 4, • doplnit chybějící číslice v číselné řadě 1 – 4 • rozumět rozkladu čísel do 4	

Sčítání v oboru do 4 Odčítání v oboru do 4 Číselná řada do 4, porovnávání čísel do 4 Rozklad čísel do 4 **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** **Opakování a prohlubování učiva:** Pojmy: nahoře – dole Orientace na ploše: nad, pod, před, za Úlohy na orientaci v prostoru **ZÁKLADY GEOMETRIE** **Opakování a prohlubování učiva:** Základní geometrické tvary: kruh, čtverec Základní geometrické tvary: trojúhelník Délka předmětů	• chápat a prakticky využívat pojmů: nahoře – dole, nad – pod, před - za • poznat a pojmenovat základní geometrické tvary: kruh, čtverec, trojúhelník • rozlišit základní geometrické tvary (kruh, čtverec, trojúhelník) na různých předmětech • porovnávat délky předmětů	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
3. ročník		
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ **Opakování a prohlubování učiva:** Porovnávání prvků (všechno – nic**,** hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně) a tvoření skupin prvků Třídění podle různých kritérií (stejně – více – méně, hodně – málo,	• porovnávat prvky dle daných kritérií • třídit prvky dle známých kritérií • tvořit skupiny prvků podle obsahu, barev, tvaru a velikosti • rozumět a prakticky využít znalost pojmů: nahoře, dole, nad, pod • určit počet v oboru 1 - 5 • porovnat množství v oboru 1 - 5	

všichni – nikdo, všechno –nic) Tvoření skupin podle obsahu, tvaru, velikosti a barev Orientace na ploše: nad, pod, nahoře, dole Určování počtu 1 – 5 Porovnávání čísel 1 – 5 Číselné řady 1 – 5 Orientace na ploše: před, za, vedle, na začátku, na konci Používání drobných mincí Kvantitativní vztahy	• orientovat se ve vzestupné i sestupné řadě čísel v oboru 1 – 5 • chápat pojmy před, za, vedle, na začátku, na konci, prakticky je využít • pomocí námětových her se orientovat v drobných mincích 1,-Kč, 2,- Kč, 5,- Kč	
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE **Opakování a prohlubování učiva:** -sčítání a odčítání v oboru do 4 -číselná řada do 4, porovnávání čísel do 4 -rozklad čísel do 4 Pojem čísla 5 Nácvik psaní číslice 5 Zápis číslic 1 – 5 (opis i dle diktátu) Počítání s drobnými mincemi Číselná řada do 5 Porovnávání čísel do 5 Sčítání v oboru do 5 Odčítání v oboru do 5 Rozklad čísel v oboru do 5 Numerace do 10 Číselná řada 1 – 10	• sčítat a odčítat v oboru do 4 • chápat vzestupnou i sestupnou číselnou řadu v oboru do 4 • rozumět porovnávání a rozkladu čísel v oboru do 4 • chápat pojem čísla 5 • zvládat psaní číslice 5 (opis i dle diktátu) • umět používat drobné mince, chápat jejich význam • umět vyjmenovat i doplnit • číselnou řadu v oboru do 5 • chápat kvantitativní vztahy čísel v oboru do 5 • umět sčítat i odčítat v oboru do 5 • zvládat rozklad čísel v oboru do 5 • vyjmenovat numeraci do 10 • orientovat se v číselné řadě 1 – 10	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY **Opakování a prohlubování učiva:** -pojmy: nahoře, dole, nad, pod, před, za -úlohy na orientaci v prostoru a čase Pojmy: vpředu, vzadu Počítání s penězi Jednoduché tabulky a schémata posloupnosti čísel v oboru 1 – 10	• rozumět pojmům: nahoře, dole, nad, pod, před, za • prakticky se orientovat v prostoru a čase • zvládat počítání s drobnými mincemi • orientovat se v číselné řadě 1 -10	
ZÁKLADY GEOMETRIE **Opakování a prohlubování učiva:** **-**základní geometrické tvary: kruh, čtverec, trojúhelník Základní geometrické tvary: obdélník Porovnávání délky předmětů: pojmy: delší, kratší	• umět pojmenovat jednoduché geometrické tvary, rozlišovat je na různých předmětech • umět pojmenovat obdélník, správně ho rozlišit • určit, který předmět je kratší a který je delší	

1.stupeň – 2. období

Očekávané výstupy:

Žák by měl:

Řazení a třídění předmětů

- orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší – užší
- rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed
- orientovat se na ploše
- porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků
- třídit předměty podle pořadí ve skupinách
- přiřazovat předměty podle číselné řady

Číslo a početní operace

- číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100

- umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku
- sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku
- psát čísla do 100
- zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku
- zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu
- řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umět použít kalkulátor

Závislosti, vztahy a práce s daty

- používat výrazy vpravo – vlevo
- rozlišit pojmy rok, měsíc, den
- určit čas s přesností na celé hodiny
- znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram
- doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20
- uplatňovat matematické znalosti při manipulace s penězi

Základy geometrie

- kreslit křivé a přímé čáry
- poznat rozdíl mezi čárou a přímkou
- používat pravítko při rýsování přímek
- změřit délku předmětu

Učivo	Školní výstupy	poznámky
4. ročník		
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ **Opakování a prohlubování učiva:** Opakování pojmů: všechno – nic, hodně, málo, malý – velký, dlouhý – krátký Orientace v prostoru: nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře, dole Řazení předmětů zleva doprava Třídění předmětů podle velikosti, barev, obsahu a tvaru Pojmy: větší – menší, kratší – delší, širší – užší	• chápat pojmy: větší – menší, kratší – delší, širší – užší • orientovat se na ploše	

Orientace na ploše **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** **Opakování a prohlubování učiva** Sčítání a odčítání v oboru do 5 Číselná řada vzestupná a sestupná v oboru do 5 Porovnávání čísel Mince 1, 2, 5 Kč, počítání s mincemi Psaní číslic podle diktátu Početní spoje s nulou Pojem přirozeného čísla 6 – 7 Čtení a psaní číslic 6 – 7 Rozklad čísel Pojem čísla 8, 9, 10 Čtení a psaní číslic 8 – 10 Sčítání a odčítání do 10 Diktát číslic a příkladů Jednoduché slovní úlohy z praktického života	• chápat početní spoje s nulou • chápat pojem přirozených čísel 6 a 7 • číst a psát číslice 6 a 7 rozumět rozkladu čísel • chápat pojem čísel 8 – 10 • umět číst a psát číslice 8 – 10 • sčítat a odčítat v oboru do 10 • zapsat číslice i příklady dle diktátu • řešit jednoduché slovní úlohy	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY **Opakování a prohlubování učiva:** Úlohy na orientaci v prostoru a čase Peníze (mince) Jednoduché tabulky Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den	• -vnímat rozdíl mezi pojmy rok, měsíc, den	
ZÁKLADY GEOMETRIE **Opakování a prohlubování učiva:** Základní geometrické tvary: čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník Porovnávání délky předmětů Křivé a přímé čáry Používání pravítka	• znázornit křivou a přímou čáru • používat pravítko	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
5. ročník		
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ **Opakování a prohlubování učiva:** Pojmy: větší – menší, kratší –delší, širší – užší Orientace na ploše Pojmy: vlevo – vpravo, uprostřed Porovnávání množství a tvoření skupin o daném počtu prvků **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** **Opakování a prohlubování učiva:** Sčítání a odčítání do 10 Diktát číslic a příkladů Jednoduché slovní úlohy z praktického života Numerace do 20 Pojem přirozených čísel do 20 Číslice do 20 Sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku (zapsat i dle diktátu) Rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku Bankovka 20 Kč Manipulace s penězi Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku	• chápat a rozlišovat pojmy vpravo – vlevo • porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků • vyjmenovat číselnou řadu do 20 • chápat pojmy přirozených čísel v oboru do 20 • číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose • umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku • zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu • sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku • řešit jednoduché slovní úlohy	

Jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** **Opakování a prohlubování učiva:** **-**rozlišovat pojmy rok, měsíc, den Pojmy: vpravo – vlevo Určování času s přesností na celé hodiny Doplňování jednoduchých tabulek posloupnosti čísel do 20 Manipulace s penězi Pojmy: drahý – levný, dražší – levnější **ZÁKLADY GEOMETRIE** **Opakování a prohlubování učiva** -křivé a přímé čáry -používání pravítka Čára a přímka	• rozlišovat pojmy: vpravo – vlevo • určovat čas s přesností na celé hodiny • doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20 • manipulovat s penězi • orientovat se v pojmech: drahý – levný, dražší - levnější • pomocí pravítka znázornit čáru a přímku	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
6. ročník		
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ **Opakování a prohlubování učiva:** -pojmy: vlevo – vpravo, uprostřed -porovnávání množství a tvoření skupin o daném počtu prvků Třídění předmětů podle pořadí ve skupinách	• třídit předměty podle pořadí ve skupinách • přiřazovat předměty podle číselné řady	

Přiřazování předmětů podle číselné řady **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** **Opakování a prohlubování učiva:** -sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku -jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 -manipulace s penězi Numerace do 100 Psaní číslic do 100 Bankovky 100 Kč, 50 Kč, mince 10 Kč, 20 Kč Manipulace s penězi Praktické seznamování s pojmem polovina **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** **Opakování a prohlubování učiva:** -pojmy: vpravo – vlevo, drahý – levný, dražší – levnější -určování času s přesností na celé hodiny Určování času na půlhodiny Jednotka délky. 1 metr, 1 kilogram, vážení Řešení praktických úloh **ZÁKLADY GEOMETRIE** **Opakování a prohlubování učiva** -čára a přímka Měření a odhad délky, vážení Používání pravítka, měření pomocí délkových měřidel Porovnávání délky předmětů	• ovládat numeraci do 100 • psát číslice do 100 • orientovat se v bankovkách a manipulovat s penězi • chápat pojem polovina • určit čas s přesností na půlhodiny • znát základní jednotky délky a hmotnosti • kreslit křivé a přímé čáry • poznat rozdíl mezi čárou a přímkou používat pravítko při rýsování • přímek • odhadnout a změřit délku předmětů	

2.stupeň

Očekávané výstupy:
Žák by měl:
Číslo a početní operace
- psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100
- orientovat se na číselné ose
- sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru
- používat násoskové řady 2,5,10 s pomocí tabulky
- umět řešit praktické početní příklady jednoduché slovní úlohy
- pracovat s kalkulátorem

Závislosti, vztahy a práce s daty
- znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu
- zvládat početní úkony s penězi
- orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny
- doplňovat údaje v jednoduché tabulce

Základy geometrie
- umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami
- používat základní geometrické pojmy
- znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary
- rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit
- měřit a porovnávat délku úsečky
- poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa

Učivo	Školní výstupy	poznámky
7. ročník		
ČÍSLO A POČETNÍ INFORMACE **Opakování a prohlubování učiva:** Numerace do 100 Psaní číslic do 100 Bankovky 100 Kč, 50 Kč, mince 10 Kč, 20 Kč Manipulace s penězi Praktické seznamování s pojmem polovina Násobky čísla 10	• používat násobky čísla 10 • sčítat a odčítat jednociferné číslo ke dvouciferném bez přechodu přes desítku v oboru do sta • používat násobky čísla 2 • s využitím tabulky	

Přičítání jednociferného čísla k dvoucifernému bez přechodu přes desítku v oboru do sta Odčítání jednociferného čísla od dvouciferného bez přechodu přes desítku v oboru do sta Násobky čísla 2 s pomocí tabulky Jednoduché slovní úlohy Práce s kalkulátorem	• řešit jednoduché slovní úlohy a pracovat s kalkulátorem	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY **Opakování a prohlubování učiva:** Určování času na půlhodiny Jednotka délky. 1 metr, 1 kilogram, vážení Řešení praktických úloh Manipulace s penězi Určování času – čtvrthodina,třičtvrtěhodina	• manipulovat s penězi • umět je prakticky využívat určovat čas s přesností na čtvrthodiny, třičtvrtěhodiny	
ZÁKLADY GEOMETRIE **Opakování a prohlubování učiva** Měření a odhad délky, vážení Používání pravítka, měření pomocí délkových měřidel Porovnávání délky předmětů Měření na centimetry Rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka	• měřit délku pravítkem s přesností na centimetry • znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary • rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit • měřit a porovnávat délku úsečky	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
8. ročník		
ČÍSLO A POČETNÍ INFORMACE **Opakování a prohlubování učiva:** Násobky čísla 10 Přičítání jednociferného čísla k dvoucifernému bez přechodu přes desítku v oboru do sta	• sčítat a odčítat dvouciferná čísla bez přechodu přes desítku v oboru do sta písemně i zpaměti	

Odčítání jednociferného čísla od dvouciferného bez přechodu přes desítku v oboru do sta Násobky čísla 2 s pomocí tabulky Jednoduché slovní úlohy Práce s kalkulátorem Sčítání dvou dvouciferných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do sta písemně i zpaměti Odčítání dvou dvouciferných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do sta písemně i zpaměti Násobky čísla 5 **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** **Opakování a prohlubování učiva:** -manipulace s penězi -určování času – čtvrthodina - třičtvrtěhodina Odměřování na litry: ½ l, ¼ l Vážení na gramy: 1 kg, ½ kg, ¼ kg **ZÁKLADY GEOMETRIE** **Opakování a prohlubování učiva:** Měření na centimetry Kruh, trojúhelník, obdélník	• umět pracovat s násobky čísla 5 • znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času a objemu • zvládat početní úkony s penězi • umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami • používat základní geometrické pojmy • znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
9. ročník		
ČÍSLO A POČETNÍ INFORMACE **Opakování a prohlubování učiva:** Sčítání dvou dvouciferných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do sta písemně i zpaměti	• sčítat a odčítat dvouciferná čísla bez přechodu přes desítku v oboru do sta písemně i zpaměti • umět pracovat s násobky čísla 5	

Odčítání dvou dvouciferných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do sta písemně i zpaměti Násobky čísla 5 **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** **Opakování a prohlubování učiva:** Odměřování na litry: ½ l, ¼ l Vážení na gramy: 1 kg, ½ kg, ¼ kg Určování času – minuty, digitální čas Vážení a měření **ZÁKLADY GEOMETRIE** **Opakování a prohlubování učiva** -kruh, trojúhelník, obdélník Rozlišování geometrických tvarů: čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh, válec, krychle, koule Rýsování úseček Měření na milimetry	• určovat čas na minuty, orientovat se v digitálním čase • poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
10. ročník		
ČÍSLO A POČETNÍ INFORMACE **Opakování a prohlubování učiva:** Sčítání dvou dvouciferných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do sta písemně i zpaměti Odčítání dvou dvouciferných čísel bez přechodu přes	• sčítat a odčítat dvouciferná čísla bez přechodu přes desítku v oboru do sta písemně i zpaměti • psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100	

desítku v oboru do sta písemně I zpaměti Násobky čísla 2, 5, 10 Numerace do 1000 po 100 Číselná řada Číselná osa Jednoduché slovní úlohy **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** **Opakování a prohlubování učiva:** Odměřování na litry: ½ l, ¼ l Vážení na gramy: 1 kg, ½ kg, ¼ kg Určování času – minuty, digitální čas Vážení na tuny Dopisní známky Měření vzdáleností na km Užívání budíku Odměřování na hektolitry **ZÁKLADY GEOMETRIE** **Opakování a prohlubování učiva** -kruh, trojúhelník, obdélník Rozlišování geometrických tvarů: čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh, válec, krychle, koule Rýsování úseček Měření na milimetry Rýsování kružnice, trojúhelníku, čtverce, obdélníku Opakování	• orientovat se na číselné ose • používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky • umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy • pracovat s kalkulátorem • chápat pojem tuna • znát pojem a hodnotu dopisní známky • orientovat se v pojmu kilometr • umět prakticky užívat budík • chápat pojem hektolitr • umět narýsovat kružnici, trojúhelník, čtverec a obdélník	

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**

Vyučovací předmět: **INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací oblast **Informační a komunikační technologie** je realizována vyučovacím předmětem se stejným názvem. Tento předmět zahrnuje základy práce s počítačem a vybraným základním programovým vybavením, zejména textovým editorem a dostupnými výukovými a vzdělávacími programy. Dle schopností a možností žáků je možno v této oblasti zařadit práci s webovým prohlížečem a elektronickou poštou.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni a získané dovednosti se pro ně stávají výhodou v praktickém životě, protože jim usnadní způsob komunikace. Žáci zde získávají take potřebné informace k jejich vlastní bezpečnosti práce s počítačem a k ochraně osobních dat.

Výuka probíhá v počítačové učebně, kde jsou k dispozici nové počítače, řada výukových programů a internet. Důraz je kladen zejména na praktickou práci žáků, procvičování jednotlivých úkonů až do jejich úplné automatizace. Při výuce a hodnocení zohledňujeme individuální zvláštnosti žáků, jejich možnosti a schopnosti

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- umožňujeme poznávání možností výpočetní techniky, osvojení základních znalostí a
- dovedností s počítačem
- rozvíjíme myšlení, postřeh a koncentraci pozornosti
- vedeme žáky k získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vyhledávat a využívat potřebné informace
- vedeme k samostatnému rozhodování při hledání optimálních řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k rozvíjení estetického cítění
- seznamujeme s komunikací pomocí elektronické pošty

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k sebevzdělávání pomocí výpočetní techniky
- učíme žáky hodnotit svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- vytváříme odpovědný přístup k nevhodnému obsahu vyskytujícím se na internet

Kompetence pracovní

- vedeme k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- využíváme výpočetní techniku pro hledání informací důležitých pro žákův další profesní růst

Časová dotace

Ročník	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Hodinová dotace	1	1	1	1	1	1

1.stupeň - 2. období

Očekávané výstupy

Žák by měl:

- zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práce s myší
- pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu
- zvládat psaní známých písmen na klávesnici
- dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

Učivo	Školní výstupy	poznámky
5. ročník		
Základní části a popis počítače Viditelné části – vlastní počítač, obrazovka, klávesnice, myš Přídavná zařízení – CD mechanika, reproduktory, tiskárna **Základní uživatelská obsluha počítače** Přihlášení se k počítači, odhlášení se Prostředí počítače – pracovní plocha na monitoru, hlavní panel Spouštění aplikací a jejich otvírání a zavírání Dialogové okno Práce s myší (klepnutí, poklepání, kurzor, táhnutí myší) Spouštění aplikace pomocí ikony na ploše Klávesnice – ovládání vybraných kláves, nebezpečné klávesy Hygiena u počítače Hry na procvičování ovládání myši nebo klávesnice	• Pojmenovat základní části počítače • Ovládat základní obsluhu počítače • Znát zásady bezpečnosti práce na PC	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
6. ročník		
I. Opakování a prohlubování učiva Základní části počítače Počítač jako stavebnice Zapnutí a vypnutí počítače Řád učebny Práce s myší, orientace na ploše **II. Výukové programy** Práce s programem Terasoft Slabikář, Čtení pro nejmenší, Hry Microsoft Word – psaní písmen svoje jméno **III. Práce s tiskárnou** Seznámení s principem fungování Tiskárny a následný tisk s pomocí **IV. Základní pravidla bezpečnosti** Zásady bezpečnosti práce a prevence a zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky **V. Internet** -vyhledávání informací pomocí internetových adres s pomocí	**Žák by měl:** • -umět správně zapnout a • vypnout počítač, práce s myší • dodržovat všechna pravidla • v počítačové učebně • umět pracovat s vybranými výukovými programy podle pokynu • umět pracovat s vybranými zábavnými programy podle pokynu • umět zvládat psaní známých písmen na klávesnici • dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	**Pomůcky:** -počítače -notebook -tiskárna

2.stupeň

Očekávané výstupy

Žák by měl:

- zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními
- symboly
- alternativní komunikace
- zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy
- vyhledávat informace na internetu podle pokynů
- dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou
- zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS

Učivo	Školní výstupy	poznámky
7. ročník		
SPRÁVNÁ OBSLUHA POČÍTAČE **I. Opakování a prohlubování učiva** Nabídka START Ovládání pracovní plochy Zapnutí a vypnutí počítače Řád učebny Práce s myší, orientace na ploše **II. Výukové programy** Výběr programu, úspěšné spuštění vybraného programu Seznámení s ovládacími prvky program Microsoft Word – psaní písmen **III. Práce s tiskárnou** **S**eznámení s principem fungování tiskárny a následný tisk s pomocí **IV. Základní pravidla bezpečnosti** Zásady bezpečnosti práce **INTERNET** Vyhledávání informací pomocí internetových adres s pomocí a podle pokynů	**Žák by měl:** • znát nabídku start • zapnout a vypnout počítač • dodržovat pravidla bezpečné manipulace s výpočetní technikou • umět pracovat s myší a používat kliknutí • umět pracovat s vybranými výukovými programy • umět zvládat psaní známých písmen • znát funkci tiskárny • tisknout s pomocí učitele • dodržovat zásady bezpečnosti práce s výpočetní technikou • vyhledávat informace na internetu podle pokynů	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
8. ročník		
SPRÁVNÁ OBSLUHA POČÍTAČE **I. Opakování a prohlubování učiva** Základní části počítače Ovládání pracovní plochy	**Žák by měl:** • poznávat základní části počítače • dodržovat pravidla bezpečné manipulace s výpočetní technikou	

Zapnutí a vypnutí počítače Řád učebny Práce s myší, orientace na ploše **II. Výukové programy** Výběr programu, úspěšné spuštění vybraného programu Seznámení s ovládacími prvky Program Prohlubování vědomostí Pomocí výukového programu Microsoft Word – psaní písmen, jména a příjmení **III. Práce s tiskárnou** Obsluha tiskárny **IV. Základní pravidla bezpečnosti** Zásady bezpečnosti práce s výpočetní technikou **INTERNET** Vyhledávání informací pomocí internetových adres s pomocí a podle pokynů	• znát pojem „myš“ • používat kliknutí a dvojklik • zvládat práci s jednoduchými vybranými výukovými programy • otevřít a zavřít program Word, vědět k čemu slouží, zvládat psaní známých písmen • pod vedením učitele vybrat druh, velikost písma, smazat ho, používat náhled • obsluhovat tiskárnu pod vedením učitele • vědět, k čemu slouží tiskárna • znát a dodržovat zásady bezpečnosti práce • znát pojem internet vědět k čemu slouží • otevření a zavření internetové stránky • vyhledávat informace s pomocí	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
9. ročník		
SPRÁVNÁ OBSLUHA POČÍTAČE **I. Opakování a prohlubování učiva** Základní části počítače Základní uživatelská obsluha počítače Přídavná zařízení počítače, Jejich účel, použití a obsluha **II. Výukové programy** Výběr programu, úspěšné Spuštění vybraného programu Seznámení s ovládacími prvky	**Žák by měl:** • zvládat obsluhu počítače (vypnutí, zapnutí) • poznat tyto částinpočítače: monitor, skříň, počítače, klávesnice, myš, reproduktory a vědět k čemu slouží • najít zadaný program a samostatně ho spustit • znát základní ovládání program	

programu Prohlubování vědomostí pomocí výukového programu Microsoft Word – psaní písmen, jména a příjmení, krátké vět **III. Práce s tiskárnou** **S**amostatná obsluha tiskárny **IV. Základní pravidla bezpečnosti** Zásady bezpečnosti práce a prevence a zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky **INTERNET** Vyhledávání informací pomocí internetových adres s pomocí apodle pokynů Základní způsoby elektronické komunikace e-mail	• zvládat práci vybranými jednoduchými a herními programy • umět zvládat psaní známých písmen • pod vedením učitele vybrat druh, velikost písma,tloušťku, náklon a podtržení písma (jméno, příjmení) • napsat krátký text, smazat ho, používat náhled • umět zapnout a vypnout tiskárnu, umět tisknout • dodržovat zásady bezpečnosti • vědět o nebezpečích spojených s prací na počítači • vyhledávat informace na internet podle pokynů • dodržovat bezpečnostní pravidla při manipulaci s internetem • vědět o možnosti elektronické komunikace	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
10. ročník		
SPRÁVNÁ OBSLUHA POČÍTAČE **I. Opakování a prohlubování učiva** Základní části počítače Základní uživatelská obsluha počítače Přídavná zařízení počítače	**Žák by měl:** • dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou • dokázat popsat a ukázat základní části počítače • zvládnout základní ovládání počítače (zapnutí, vypnutí, apod..)	

II. Výukové programy Výběr programu, seznámení s ovládacími prvky programu Prohlubování vědomostí Pomocí výukového a herního programu Microsoft Excel – seznámení s programem Microsoft WORD – opakování, krátké věty **III. Práce s tiskárnou** **S**amostatná obsluha tiskárny **IV. Základní pravidla bezpečnosti** Zásady bezpečnosti práce a prevence a zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky **INTERNET** Vyhledávání informací pomocí internetových adres s pomocí a podle pokynů Základní způsoby elektronické komunikace e-mail, mobilní telefony	• poznat přídavná zařízení počítače a vědět k čemu slouží • dokázat zapnout a vypnout vybraný program • seznámit se základním ovládáním programu • zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy • osvojit si základní činnosti s programem Excel • zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě • pracovat se základními symboly alternativní komunikace • umět vypnout a zapnout tiskárnu • doplnit papír do tiskárny, umět tisknout • dodržovat zásady a pravidla bezpečnosti • znát výhody a nevýhody počítačů • vědět o zdravotních potížích, které může způsobit počítač • dodržovat bezpečnostní pravidla při manipulaci s internetem • vyhledávat informace na internet podle pokynů učitele • zvládat základní funkce mobilního telefonu –přijetí hovoru, zprávy SMS	

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předmět: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** je realizován předmět se stejným názvem. V tomto předmětu si žáci dle svých možností a schopností osvojují základní poznatky o životě společnosti, o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka. Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** seznamuje žáky s řadou vědomostí a zkušeností. Rozvíjí u nich vnímání svého okolí a všech přírodních rozmanitostí. Žáci se učí správně pojmenovávat věci, předměty, jevy I situace, pozorovat je, vhodně je pojmenovávat a používat. Nové znalosti, zkušenosti a dovednosti se učí uplatňovat v běžném životě. Přispívá jim také k lepšímu pochopení života kolem nás a rozšiřuje a zkvalitňuje komunikativní dovednosti žáka. Osvojené vědomosti také přispívají k jejich větší samostatnosti.

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět umožňuje žákům získávat nové dovednosti, přispívá k jejich samostatnosti a lepší orientaci v okolním prostředí, jejich bydliště nebo školy a seznamuje je a snaží se o to, aby pochopili jak si počínat při řešení nejrůznějších životních situací.

Předmět je realizován v kmenových učebnách, přírodě, zahradě. V hodinách mohou být využívány videoprogramy, výukové programy na počítači a další didaktické materiály. Do učiva jsou zařazovány prvky environmentální výchovy.

Vzdělávací oblast a vyučovací předmět **Člověk a jeho svět** je členěny do tématických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k:

- uplatňování získaných zkušeností v praktickém životě
- získávání informací o přírodě
- používání učebních pomůcek
- poznání podstaty zdraví a příčin nemocí
- překonávání problémů pomocí naučených stereotypů, popř. vědět na koho se obrátit

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k:

- rozhodování a jednání v různých situacích, které ohrožují zdraví a bezpečnost
- překonávání problémů
- tomu, aby dokázal požádat o radu a při potížích uměl přivolat pomoc
- využívání získaných zkušeností k řešení opakujících se problémů
- samostatnosti

Kompetence sociální a personální
Vedeme žáky k:
- práci ve skupině a spolupráci s ostatními spolužáky při řešení problémů
- vhodnému chování ve společnosti
- účastni na společenských aktivitách
- přirozenému vystupovaní ve známém i neznámém prostředí
- respektování názorů druhých
- udržování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské
Vedeme žáky k:
- dodržovaní základních práv a povinností občanů
- zapojování se do společnosti
- respektování a dodržování pravidel
- aktivní ochraně přírody

Kompetence pracovní
Vedeme žáky k:
- osvojování si základních hygienických návyků
- správnému pozorování a experimentování
- správnému způsobu používání pomůcek, vybavení a techniky
- dodržování pravidel bezpečnosti práce
- utváření základních pracovních návyků v samostatné i týmové práci

Časová dotace

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Hodinová dotace	2	2	3	3	3	3

1.stupeň - 1. období

Očekávané výstupy

Žák by měl:
Místo, kde žijeme
- znát název své obce a adresu bydliště
- zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí
- poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída, škola)
- ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy

Lidé kolem nás
- znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké
- příbuzenské vztahy

- znát jména spolužáků a svých učitelů
- mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat
- poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti
- vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi

Lidé a čas

- zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)
- znát rozvržení svých denních činností
- znát dny v týdnu
- rozlišit roční období podle charakteristických znaků

Rozmanitost přírody

- popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- poznat nejběžnější druhy domácích zvířat
- pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny
- popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřka, vítr)
- znát základní zásady pobytu v přírodě

Člověk a zdraví

- dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu
- pojmenovat hlavní části lidského těla
- dokázat upozornit na své zdravotní potíže
- vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při

Učivo	Školní výstupy	poznámky
1. ročník		
MÍSTO, KDE ŽIJEME **Obec** **Domov** **Škola**	• **Žák by měl:** • pojmenovat obec, ve které žije • orientovat se v místě bydliště • zvládnout cestu ze školy domů • dokázat říct své jméno a příjmení • orientovat se v blízkém okolí školy • zvládnout cestu do školy, šatny, třídy • orientovat se v budově školy	-vycházka do okolí - prohlídka školy

Třída **LIDÉ KOLEM NÁS** **Rodina** **Spolužáci** **Chování lidí**	• poznat a pojmenovat některé školní pomůcky a vybavení třídy • určit své pracovní místo • rozpoznat a pojmenovat své • spolužáky a učitelky • pojmenovat členy užší rodiny,(rodiče a sourozence), znát jejich jm éna • umět rozlišovat stáří rodinných příslušníků • vypravovat o chování v rodině • znát jména svých spolužáků a svých učitelů • osvojit si základy společenského chování - umět, pozdravit, poděkovat, poprosit respektovat spolužáky • dodržovat zásady bezpečného chování	-fotografie rodiny -hry, říkanky a hádanky -hry, dramatizace, Obrázky
LIDÉ A ČAS **Orientace v čase** **Volný čas**	• rozlišit den a noc • umět pojmenovat jednotlivé části dne • rozlišit a pojmenovat činnosti, které vykonává v průběhu dne • vyprávět o využití volného času	
ROZMANITOST PŘÍRODY **Příroda v ročních obdobích** **Ovoce a zelenina**	• vyjmenovat roční období • rozpoznat a určit roční období -popsat znaky jednotlivých ročních období • popsat počasí dle obrázků (teplo, zima, vítr, déšť, sníh) • poznat a pojmenovat základní druhy zeleniny a ovoce	-obrázky -obrázky, dramatizace

Domácí zvířata	• rozeznat a pojmenovat domácízvířata a mláďata	-obrázky
Ochrana přírody	• dodržovat správné chování v přírodě • umět pečovat o životní prostředí	
ČLOVĚK A ZDRAVÍ **Lidské tělo**	• pojmenovat hlavní části lidského těla • sám nebo s pomocí zvládnout základy osobní hygieny a sebeobsluhy (ranní hygiena, hygiena v průběhu dne, večerní hygiena)	-obrázky, modely
Hygienické návyky	• sám nebo s pomocí se obléknout v závislosti na počasí	-obrázky
Péče o zdraví	• vhodným chováním chránit svoje zdraví, uvědomit si jeho důležitost (pitný režim, zdravá výživa) • zvládnout jednoduché ošetření poranění • dokázat přivolat pomoc dospělého	obrázky, fotografie -
Zásady bezpečného chování	• vědět o zásadách bezpečného chování při činnostech (při hrách, na výletech a při koupání)	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
2. ročník		
MÍSTO, KDE ŽIJEME **Obec**	• znát název své obce, ve které žije • umět pojmenovat zajímavá místa v obci a jejím okolí	-vycházka -obrázky, fotografie
Domov	• zvládnout cestu ze školy domů	-vycházka

Škola **Třída** **LIDÉ KOLEM NÁS** **Rodina** **Spolužáci** **Chování lidí**	• uvést své jméno a příjmení popř. i bydliště • orientovat se v okolí školy a svého bydliště • ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy • zvládat pohyb po budově školy • pamatovat si jméno svého učitele a spolužáků • poznat a pojmenovat předměty a činnosti, se kterými se ve třídě a škole setká • pojmenovat některé školní pomůcky a vybavení třídy • pojmenovat členy své rodiny a znát jejich jména • rozlišovat členy podle fotografií a obrázků • znát blízké příbuzenské vztahy mezi členy rodiny • správně přiřadit a používat pojmy starý, mladý, starší, mladší • znát jména svých spolužáků a učitelů • dodržovat správné chování k rodičům, sourozencům a příbuzným • postupně si osvojovat základy společenského chování • umět pozdravit, poprosit, poděkovat • dodržovat zásady bezpečného chování • vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi • umět pojmenovat aktuální části	-prohlídka budovy školy -fotografie -fotografie, obrázky

LIDÉ A ČAS **Orientace v čase** **Režim dne**	• dne a zvládnout jednoduchou orientaci v čase • vyjmenovat dny v týdnu • rozeznat činnosti během dne na obrázcích • vyjmenovat roční období • rozpoznat a určit roční období	
ROZMANITOST PŘÍRODY **Příroda v ročních Obdobích** **Příroda na podzim** **Příroda v zimě** **Příroda na jaře** **Příroda v létě** **Ovoce a zelenina** **Domácí zvířata** **Ochrana přírody**	• popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • porozumět pojmům počasí (déšť, sníh, bouřka, vítr) • uvést proměny přírody na podzim • uvědomit si hlavní příznaky zimy a popsat ji podle obrázků • popsat příznaky jara podle obrázků • popsat změny přírody v létě • pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny • poznávat a pojmenovat domácí zvířata • aktivně se zapojit do sběru léčivých bylin a třídění odpadu	-kalendář, obrázky -obrázky -obrázky -vycházka -vycházka, obrázky -obrázky
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ **Lidské tělo** **Hygienické návyky** **Zdraví a péče o ně**	• pojmenovat hlavní části těla • sám nebo s pomocí zvládnout základy osobní hygieny a sebeobsluhy (ranní hygiena, hygiena v průběhu dne, večerní hygiena) • zvládnout nácvik správného čištění zubů	-obrázky, ovoce a zelenina -obrázky, fotografie, výukové programy na PC

Zásady bezpečného chování	• seznámit se zásadami zdravé výživy a pitného režimu • dokázat upozornit na své zdravotní potíže • zvládnout jednoduché ošetření poranění • dokázat přivolat pomoc • vědět o zásadách bezpečného chování při činnostech a hrách	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
	3. ročník	
MÍSTO, KDE ŽIJEME **Domov a jeho okolí** **Škola** **Třída** **Základy dopravní výchovy**	**Žák by měl:** • znát název své obce, ve které žije a adresu svého bydliště • orientovat se v místě a okolí svého bydliště • umět pojmenovat zajímavá místa v obci a jejím okolí • zvládnout cestu do školy a ze školy • pamatovat si název své školy • uvést své jméno a příjmení • orientovat se v okolí školy a v budově školy • poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí • domov, třída, škola • pojmenovat některé školní • pomůcky • rozpoznat a pojmenovat své spolužáky a učitelky • určit své pracovní místo • ovládat základní pravidla • bezpečnosti při cestě do školy	-vycházka -obrázky, fotografie -vycházka -prohlídka budovy Školy

	-řešit jednoduché situace (chodec a dopravní prostředky, správné přecházení vozovky)	-pomůcky na dopravní výchovu
LIDÉ KOLEM NÁS **Rodina**	• pojmenovat rodinné příslušníky a znát jejich jména • rozlišovat členy podle fotografií a obrázků • znát příbuzenské vztahy mezi členy rodiny a jednotlivé role členů • správně rozlišovat stáří jednotlivých členů rodiny (pojmystarý, mladý, starší, mladší)	-fotografie
Spolužáci	• znát jména svých spolužáků a učitelů	
Chování lidí	• mít osvojené základy společenského chování • dodržovat správné chování k rodičům, sourozencům a příbuzným • umět pozdravit, poprosit, poděkovat • dodržovat zásady bezpečného chování • vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi • pojmenovat nejběžnější povolání • poznat a pojmenovat různé lidské činnosti	-fotografie, obrázky obrázky, výukový program na PC
LIDÉ A ČAS **Orientace v čase**	• vyjmenovat dny v týdnu • rozlišit dny pracovní a dny volna • přiřazovat, rozlišit a pojmenovat roční období s pomocí obrázkových materiálů • umět pojmenovat aktuální části dne • zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	

Režim dne	• rozeznat činnosti během dne na obrázcích • rozvrhnout si své denní činnosti	-kalendář, obrázky
ROZMANITOST PŘÍRODY **Příroda v ročních obdobích**	• vyjmenovat roční období • uvést a popsat proměny v jednotlivých ročních obdobích • rozpoznat a určit roční období	-obrázky
	• popsat počasí podle obrázků (déšť, sníh, bouřka, vítr) • znát základní zásady pobytu v přírodě	-obrázky
Ovoce a zelenina	• pojmenovat některé druhy ovoce a zeleniny a znát jejich význam	
Domácí zvířata	• poznávat a pojmenovat domácí zvířata a jejich mláďata, péče o ně	
Ochrana přírody	• aktivně se zapojit do sběru léčivých bylin a třídění odpadu	-vycházka, obrázky
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ **Lidské tělo**	• pojmenovat hlavní části lidského těla	
Hygienické návyky	• sám nebo s pomocí zvládnout základy osobní hygieny a sebeobsluhy (ranní hygiena, hygiena v průběhu dne, večerní hygiena) • zvládnout nácvik správného čištění zubů	-obrázky ovoce a zeleniny
Zdraví a péče o ně	• seznámit se zásadami zdravé výživy a pitného režimu • dokázat upozornit na své zdravotní potíže	

Zásady bezpečného chování	• dokázat přivolat pomoc dospělého • umět se vhodně oblékat podle ročního období a teploty • umět si ošetřit drobné poranění (odřenina, píchnutí, říznutí) • vědět o zásadách bezpečného chování při činnostech a hrách • znát nebezpečí a škodlivost kouření a pití alkoholu	-obrázky, fotografie, výukové programy na PC -prospekty, brožurky -obrázky, časopisy obrázky

1.stupeň – 2. období

Očekávané výstupy

Žák by měl:

Místo, kde žijeme

- popsat cestu do školy podle otázek
- znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště
- sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest
- dodržovat zásady bezpečnosti při hrách

Lidé kolem nás

- dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi spolužáky
- projevovat toleranci k odlišnosti spolužáků
- pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti
- rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby
- reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Lidé a čas

- poznat, kolik je hodin (celé hodiny)
- rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra)
- znát roční období a měsíce
- porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků
- seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji

Rozmanitost přírody

- poznat rozdíly mezi stromy a keři
- rozpoznat nejběžnější volně žijící zvířata
- rozlišit listnaté a jehličnaté stromy
- vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí

Člověk a zdraví

- uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy
- dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže
- vědět na koho se obrátit o pomoc
- zvládnout ošetření drobného poranění
- uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce
- reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Učivo	Školní výstupy	poznámky
4. ročník		
MÍSTO, KDE ŽIJEME	Žák by měl	
Domov a jeho okolí, škola	• orientovat se v místě a okolí svého bydliště • umět podle obrázku popsat cestu do školy • zvládnout cestu do školy a ze školy	-obrázky, fotografie
Orientace v okolí	• pamatovat si název své školy • znát důležitá a významná místa v okolí školy a bydliště • poznat významná místa a zajímavosti v místní krajině • pojmenovat podle fotografií místa, která navštívil a sdělit poznatky svým spolužákům a učitelům	-obrázky, vycházky -obrázky, fotografie
Základy dopravní výchovy, Bezpečnost	• řešit jednoduché situace (chodec a dopravní prostředky, správné přecházení vozovky) • dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	-pomůcky na dopravní

		Výchovu
LIDÉ KOLEM NÁS **Rodina**	• pojmenovat rodinné příslušníky a znát jejich jména • rozlišovat členy podle fotografií a obrázků • znát příbuzenské vztahy mezi členy rodiny a jednotlivé role členů • dodržovat pravidla pro soužití v rodině	-fotografie -fotografie
Spolužáci	• znát jména svých spolužáků a učitelů • dodržovat pravidla a školní řád ve škole a mezi kamarády	-fotografie, obrázky
Chování lidí	• projevovat tolerance k odlišnostem spolužáků • mít osvojené základy společenského chování • dodržovat správné chování k rodičům, sourozencům, příbuzným a spolužákům • dodržovat zásady bezpečného chování • rozpoznat nevhodné chování a jednání vrstevníků a dospělých a umět na něho upozornit • vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	-obrázky -dramatizace
LIDÉ A ČAS **Orientace v čase**	• zvládnout určovat části dne podle činností na obrázku (ráno, poledne, večer) • poznat kolik je hodin (celé hodiny	-obrázky -papírové hodiny
Režim dne	• rozlišovat děje (včera, dnes, zítra) • znát roční období a umět je určit podle obrázků	-obrázky

Naše země v dávných dobách	• umět si vhodně rozvrhnout denní činnosti • pozorovat rozdíly mezi současným způsoben života a života v minulosti podle obrázků • seznámit se s pověstmi, které se vztahují k regionu • popsat lidové svátky a zvyky na obrázcích a fotografiích	-pověsti -obrázky, fotografie -obrázky
ROZMANITOST PŘÍRODY **Příroda v ročních obdobích**	• vyjmenovat roční období • uvést a popsat proměny v jednotlivých ročních obdobích • rozpoznat a určit roční období	-obrázky, nástěnné obrazy, PC program
Stromy a keře	• pojmenovat sezónní práce na zahradě, v sadu a na poli • poznat rozdíl mezi stromy a keři	-obrázky
Ovoce a zelenina	• pojmenovat ovocné stromy a jejich plody • rozlišit listnaté a jehličnaté stromy • umět pojmenovat a rozlišit plody (ovoce a zeleninu)	
Volně žijící zvířata	• poznávat a pojmenovat nejběžnější volně žijící zvířata	-vycházky do přírody
Ochrana přírody	• znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ **Lidské tělo**	• pojmenovat hlavní části lidského těla	-obrázky
Hygienické návyky	• uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné	
Zdraví a péče o ně		

Zásady bezpečného chování	dovednosti a zásady zdravé výživy • seznámit se zásadami zdravé výživy a pitného režimu • dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže • dokázat přivolat pomoc dospělého a vědět na koho se obrátit • zvládnout ošetřit drobné poranění • vědět o zásadách bezpečného chování při činnostech a hrách • znát základní pravidla silničního provozu pro chodce	-školní pomůcky na poskytnuté první pomoci -obrázky, pomůcky na dopravní výchovu

Učivo	Školní výstupy	poznámky
	5. ročník	
MÍSTO, KDE ŽIJEME **Domov a okolí školy** **Orientace v okolí** **Základy dopravní výchovy, Bezpečnost**	**Žák by měl:** • umět podle obrázku popsat cestu do školy • orientovat se v blízkém okolí školy a bydliště • znát nejbližší důležitá místa a instituce v okolí školy a bydliště • sdělit zážitky z výletů a cest ostatním spolužákům • poznat významná místa a zajímavosti v místní krajině • řešit jednoduché situace (chodec a dopravní prostředky, správné přecházení vozovky) • dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	-obrázky, fotografie -obrázky, vycházky -obrázky, fotografie -pomůcky na dopravní Výchovu

LIDÉ KOLEM NÁS **Rodina**	• umět pojmenovat členy rodiny na obrázku • znát jména členů užší rodiny • znát příbuzenské vztahy mezi členy rodiny a jednotlivé role členů	-fotografie
Spolužáci	• dodržovat pravidla pro soužití v rodině • umět pojmenovat všechny spolužáky ze třídy a učitele • dodržovat pravidla a školní řád ve škole a mezi kamarády • projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků • umět jednat a vyhledat pomoc při projevech šikany ve třídě, škole • dodržovat pravidl slušného	-fotografie, obrázky -obrázky
Chování lidí	• mít osvojené základy společenského chování, dodržovat správné chování k rodičům, sourozencům, příbuzným a spolužákům • dodržovat zásady bezpečného chování • rozpoznat nevhodné chování a jednání vrstevníků a dospělých a umět na něho upozornit • vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby • vědět jak se zachovat a jak reagovat v krizových situacích (ohrožení soc. patologickými jevy, zneužívání, týrání, šikana,…)	-dramatizace besedy, video nahrávky
LIDÉ A ČAS **Orientace v čase**	• zvládnout určovat části dne podle činností na obrázku (ráno, poledne, večer)	

Režim dne	• poznat kolik je hodin (celé hodiny) • rozlišovat děje v minulosti, přítomnosti, budoucnosti (včera, dnes, zítra) • znát roční období a umět je určit podle obrázků • umět přiřadit jednotlivé měsíce k ročním obdobím • umět si vhodně rozvrhnout denní činnosti	-obrázky, fotografie Obrázky
Naše země v dávných Dobách	• pozorovat rozdíly mezi současným způsoben života a života v minulosti podle obrázků • vědět jakým způsobem života žili naši předkové v dávných dobách, v době pravěku • seznámit se s pověstmi, které se vztahují k regionu • popsat lidové svátky a zvyky na obrázcích a fotografiích • seznámit se s významnými objekty v region a v ČR	-obrázky, nástěnné obrazy -pověsti Fotografie
ROZMANITOST PŘÍRODY **Příroda v ročních obdobích**	• vyjmenovat roční období • uvést a popsat proměny v jednotlivých ročních obdobích	
Stromy a keře	• poznat rozdíl mezi stromy a keři • pojmenovat ovocné stromy a jejich plody • rozlišit listnaté a jehličnaté stromy	
Ovoce a zelenina	• umět pojmenovat a rozlišit plody (ovoce a zeleninu)	-obrázky
Volně žijící zvířata	• poznat a pojmenovat nejběžnější volně žijící zvířata v lese a na poli	-obrázky, výukové programy na PC
Ochrana přírody		-vycházky do přírody

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ **Lidské tělo, oblečení** **Hygienické návyky** **Zdraví a péče o ně** **Zásady bezpečného chování**	• znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí • vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí • vědět jak se vhodně chovat v přírodě a jak ji chránit • pojmenovat hlavní části lidského těla, • pojmenovat základní oblečení • vědět jak se vhodně obléknout při různém počasí • uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy • dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže • dokázat přivolat pomoc dospělého a vědět na koho se obrátit • znát důležitá telefonní čísla pro přivolání pomoci v ohrožení • zvládnout ošetřit drobné poranění • vědět o zásadách bezpečného chování při činnostech a hrách • znát základní pravidla silničního provozu pro chodce • reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	-obrázky, PC program -obrázky obrázky a tel. čísla

Učivo	Školní výstupy	poznámky
6. ročník		
MÍSTO, KDE ŽIJEME **Domov a okolí školy**	**Žák by měl:** • znát název své obce, školy, adresu svého bydliště • umět popsat cestu do školy podle otázek	-obrázky, vycházky
Orientace v okolí	• orientovat se v blízkém okolí školy a bydliště • znát nejbližší důležitá místa a instituce v okolí školy a bydliště • sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest ostatním spolužákům • poznat významná místa a zajímavosti v místní krajině • znát kulturní a historické zajímavosti o nejbližším okolí	-obrázky, fotografie
Základy dopravní výchovy, Bezpečnost	• řešit jednoduché situace (chodec a dopravní prostředky, správné přecházení vozovky) • znát některé dopravní značky • dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	-pomůcky na dopravní výchovu
LIDÉ KOLEM NÁS **Rodina**	• rozlišit věkové rozdíly rodinných příslušníků • umět pojmenovat členy rodiny • znát jména členů užší rodiny • znát příbuzenské vztahy mezi členy rodiny • dodržovat pravidla pro soužití v rodině	-fotografie
Spolužáci	• poznat na fotografii všechny své spolužáky a znát jejich jména • projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	-fotografie

Chování lidí	• dodržovat pravidla slušného chování při pracovní činnosti ve skupině • dodržovat pravidla soužití ve třídě a mezi kamarády • umět pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti • mít osvojené základy společenského chování • dodržovat správné chování k rodičům, sourozencům, příbuzným a spolužákům • rozpoznat nevhodné chování a jednání vrstevníků a dospělých (šikana, zneužívání, týrání) • vědět, co je to protiprávní jednání a jaký je za něho postih • vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby • znát důležitá telefonní čísla	-dramatizace -obrázky -kartičky s tel. čísly
LIDÉ A ČAS **Orientace v čase**	• znát roční období a měsíce, přiřazovat k obrázkům • umět rozlišit den, týden, měsíc, rok • umět se orientovat v kalendáři	-obrázky -kalendář
Režim dne	• zvládnout určovat části dne podle činností na obrázku (ráno, poledne, večer) • orientovat se v čase, určit čas	-papírové hodiny
Naše země v dávných dobách	• rozlišovat děje v minulosti, přítomnosti, budoucnosti (včera, dnes, zítra) • umět si vhodně rozvrhnout denní činnosti	-obrázky, fotografie

	• uvědomit si rozdíly mezi pojmy současnost a minulost • porovnat způsob života v dávných dobách a nyní • znát významné historické objekty v regionu • seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu • znát tradiční lidové svátky	-pověsti
ROZMANITOST PŘÍRODY **Příroda**	• rozpoznat znaky jednotlivých ročních období • popsat děje v přírodě v závislosti na ročním období • vědět jak se chovají živočichové a jak o ně pečovat v průběhu roku	-obrázky, fotografie -obrázky, výukové programy na PC
Stromy a keře **Ovoce a zelenina** **Zvířata**	• poznat rozdíl mezi stromy a keři • pojmenovat ovocné stromy a jejich plody • rozlišit listnaté a jehličnaté stromy • umět pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny • znát domácí zvířata a jejich mláďata	-vycházky do přírody -obrázky ovoce a Zeleniny PC program
Ochrana přírody	• umět pojmenovat volně žijící zvířata a některé ptáky • znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí • vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí	-obrázky
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ **Oblečení**	• pojmenovat základní oblečení	-oblékací panenky
Hygienické návyky **Zdraví a péče o ně**	• vědět jak se vhodně obléknout při různém počasí • uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné	-obrázky

Zásady bezpečného chování	dovednosti a zásady zdravé výživy • umět pojmenovat hygienické potřeby, které děti běžně používají • pečovat o své zdraví • dodržovat pitný režim a • dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže • znát důležitá telefonní čísla pro přivolání pomoci v ohrožení • zvládnout ošetřit drobné • poranění • vědět o zásadách bezpečného chování při činnostech a hrách • znát základní pravidla silničního provozu pro chodce • vědět jak se chovat při mimořádných událostech • být seznámen s ochranou sebe a svého těla před obtěžováním a zneužíváním	obrázky a tel. čísla -školní pomůcky na poskytnuté první pomoci -obrázky, manipulační hra na dopravní výchovu -besedy, rozhovory

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vyučovací předmět: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět **Člověk a svět práce** patří k velmi zásadním předmětům rozvíjející manuální činnosti žáků s mentálním postižením. Žáci se v předmětu setkávají s velmi rozmanitými činnostmi, kterými rozvíjí sebeobsluhu, motorické činnosti, jemnou a hrubou motoriku, osvojují si pracovní návyky a naučí se využívat řadu pomůcek a nářadí.

Předmět je realizován ve všech ročnících. Vždy respektujeme individuální možnosti žáka, jeho možnosti a schopnosti. Ve všech ročnících dbáme na dodržování bezpečnosti a hygieny při práci. K rozvoji pracovních činností využíváme různé pomůcky, materiály, CD, DVD, běžné I odborné učebny (dílnu) a zahradu školy.

Vzdělávací oblast je rozdělena do těchto tématických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem
- základní funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů
- poznávání vlastností materiálů tradičních i netradičních
- jednoduché pracovní postupy
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Práce montážní a demontážní
- jednoduché práce se stavebnicemi
- sestavování,montáž a demontáž jednoduchých předmětů

3. Pěstitelské práce
- základy přípravy a zpracování půdy
- základní podmínky pro pěstování rostlin
- základní péče o rostliny, zásady bezpečnosti při práci s rostlinami
- pozorování přírody, pěstování rostlin ze semen
- podzimní práce na zahradě
- základy pěstování a skladování ovoce a zeleniny
- okrasné a léčivé rostliny
- základy hygieny a bezpečnosti chovu domácích zvířat

4. Práce v domácnosti
- základní pravidla stolování, jednoduchá úprava stolu
- základní vybavení kuchyně
- obsluha základní techniky v kuchyni
- potraviny-výběr, nákup a skladování
- základní postupy při oblékání a svlékání prádla a oděvů
- základy osobní hygieny
- udržování čistoty, čistící prostředky
- základy zacházení a bezpečnosti s elektrickými spotřebiči
- prostírání při slavnostních příležitostech

5. Práce s technickými materiály

- -základní pracovní operace při opracování dřeva, kovů a plastů (řezaní, broušení, povrchová úprava,vrtání děr)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní manuální zručnosti a vytvářejí si pracovní dovednosti a návyky
- učí se používat vhodné nástroje,nářadí a pomůcky při jednoduchých pracovních činnostech a v běžném životě
- kladně hodnotíme i sebemenší pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k překonávání obtíží a dokončování pracovních úkolů
- rozvíjení tvořivosti u žáků,práci v kolektivu a odpovědnosti za své i společné výsledky práce

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů,nářadí a pomůcek
- učitel vede žáky k porozumění zadaným jednoduchým pracovním postupům
- žáci se učí komunikovat a spolupracovat při práci v kolektivu

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žákovi vždy přesně objasňuje zač je chválen,kárán i sankcionován
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a odpovědnosti za svojí práci
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných prostředků
- poznání pracovních činností,které napomáhají k využití volného času
- osvojení dovedností k praktickému užívání a zacházení s předměty denní potřeby

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Hodinová dotace	3	3	3	4	4	4	6	6	5	5

1. stupeň – 1. období

Očekávané výstupy
Žák by měl:
Sebeobsluha
- zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti
- zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání
- udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí

Práce s drobným materiálem
- třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev
- zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami
- vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracovat podle slovního návodu

Práce montážní a demontážní
- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce
- provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích
- pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě
- používat lehké zahradní náčiní

Práce v domácnosti
- upravit stůl pro jednoduché stolování
- připravit jednoduchý pokrm
- chovat se vhodně při stolování
- orientovat se v základním vybavení kuchyně
- zvládat drobné úklidové práce

Učivo	Školní výstupy	poznámky
1. – 3. ročník		
I. Sebeobsluha a práce v domácnosti -svlékání a oblékání prádla a oděvů -rozepínání a zapínání knoflíků, zdrhovadel, háčků, patent -šněrování, upevňování pásků, skládání oděvu	**Žák by měl:** • zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti • zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání • udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí	**Pomůcky:** - prádlo, oděvy, různá obuv - potřeby osobní Hygieny

-obouvání a zouvání obuvi -správné používání WC -umývání rukou a obličeje, čištění zubů, používání kapesníku, hřebene -péče o svůj zevnějšek -otevírání a zavíraní, odemykání a zamykání dveří -rozsvěcování a zhasínání světla -péče o osobní věci a školní pomůcky -stolování ve třídě a ve školní jídelně -úprava prostředí ve třídě a ve školní jídelně -úprava prostředí třídy, školy, okolí školy -utírání prachu, sbírání a vynášení odpadků -zachovávání čistoty	• upravit stůl pro jednoduché stolování • připravit jednoduchý pokrm • chovat se vhodně při stolování • orientovat se v základním vybavení kuchyně • zvládnout drobné úklidové práce • třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev	-různé přírodní a umělé materiály cívky, provázky, dráty, apod.
II. Práce s drobným materiálem -třídění různých druhů drobného materiálu podle velikosti, barvy,tvaru -ukládání roztříděného materiálu do různých nádob, krabic, zásuvek -manipulace s drobným materiálem (přesypání, překládání apod.) -navíjení vlny, provázku na cívku -sbírání a rozlišování listů, nalepování listů -navlékání korálků -splétání provázků, bužírky a dalších materiálů -stříhání provázků, vlny, hadříků, nácvik uzlu a kličky	• zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami • vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních I netradičních materiálů • pracovat podle slovního návodu	-různé druhy stavebnic -špejle, tyčky, dřívka a různý zbytkový materiál -semena a plody rostlin -pokojové květiny -zahradní nářadí

-práce s papírem -modelování -kresba křídami, voskovými pastelkami -kresba tvarově nenáročných předmětů -malba, barevné skvrny vodovými nebo temperovými barvami		
III. Práce montážní a demontážní -práce se stavebnicemi -stavění kostek (komíny,mosty, zdi,domy) -skládání kostek do krabic -skládání, rozkládání a šroubování hraček a předmětů -skládání stavebnic -sestavování tvarů ze špejlí, tyček, dřívek apod.	• zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	
IV. Pěstitelské práce -zalévání pokojových rostlin a rostlin na pozemku -klíčení rostlin v koutku živé přírody -pozorování podmínek pro život rostlin-voda, vzduch, teplo, světlo a půda -práce se zahradnickým náčiním (hrábě,motyčka) -hrabání listí -sbírání šišek, plodů kaštanů,dubu, buku apod.	• provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích • pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě • používat lehké zahradní náčiní	

1. stupeň – 2. období

Očekávané výstupy
Žák by měl:

Sebeobsluha
- pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci
- zvládat běžnou údržbu oděvu i obuv
- dodržovat zásady účelného oblékání

Práce s drobným materiálem
- pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů
- využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic
- volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržovat pořádek na pracovním místě; dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce

Práce montážní a demontážní
- provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracovat podle slovního návodu, předlohy
- spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty
- udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce

Pěstitelské práce
- znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny
- volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách
- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě

Práce v domácnosti
- znát základní vybavení kuchyně
- připravit jednoduché pohoštění
- uplatňovat zásady správné výživy
- dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji
- vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě
- udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti

Učivo	Školní výstupy	poznámky
4. – 6. ročník		
I. Sebeobsluha a práce v domácnosti -opakování činností z nižších ročníků	**Žák by měl:** • pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci	-přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.

-skládání oděvu na určené místo,věšení na ramínko, kartáčování oděvu -čištění a ukládání obuvi -sprchování, mytí celého těla -péče o zevnějšek -zamykání a odmykání dveří klíčem, použití visacího zámku -ukládání věcí ve třídě a do aktovky -utírání prachu -zametání a mytí podlahy -péče o okolní prostředí, estetické prostředí ve třídě i mimo školu -zdokonalování ve stolování -pomoc při prostírání a uklízení nádobí -základní vaření- čaj, brambory, kakao -mazání chleba, rohlíků máslem a džemem, krájení chleba -čištění zeleniny a brambor	• zvládat běžnou údržbu oděvu I obuvi • dodržovat zásady účelného oblékání • znát základní vybavení kuchyně • připravit jednoduché pohoštění • uplatňovat zásady správné výživy • dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování • zvládat práci jednoduchými kuchyňskými nástroji • vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě • udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	-různé pracovní pomůcky a nástroje -pokojové rostliny a náčiní na jejich ošetřování -osivo a sadba zeleniny a květin -zahradní nářadí
II. Práce s drobným materiálem -opakování učiva z nižších ročníků -třídění a ukládání různých materiálů a předmětů -manipulace s drobným materiálem -navíjení vlny a provázků na cívku -motání vlny a provázků na klubko -vázání uzlů a kliček -navlékání korálků podle vzorů	• pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů • využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic • volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržovat pořádek na pracovním místě	

2. stupeň

Očekávané výstupy
Žák by měl:
Práce s technickými materiály
- rozlišovat různé druhy materiálů
- získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech
- zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech
- vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím

Práce montážní a demontážní
- sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model
- zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi
- provádět údržbu jednoduchých předmětů
- dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy

Pěstitelské práce
- volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě
- znát hlavní zásady pěstování zeleniny
- používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě
- znát běžné druhy ovoce
- seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin
- vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě

Práce v domácnosti
- zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti
- používat vhodné prostředky při práci v domácnosti
- používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče
- připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu
- dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky

Učivo	Školní výstupy	poznámky
7. – 10. ročník		
I. Práce s technickými materiály -práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy -materiály, vlastnosti a užití v praxi (práce se dřevem, kovem a plasty) -pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednotlivých druhů materiálů -jednoduché pracovní operace a postupy (broušení a spojování materiálů) -řemesla a tradice -základní dovednosti ručních prací (povrchová úprava dřeva barvami a laky) -vrtání děr do dřeva, spojování dřeva pomocí vrutů, práce se šroubovákem, pro schopnější žáky řezání pilkou	**Žák by měl:** • rozlišovat různé druhy materiálů • získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech • zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovaného materiálu • orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech • vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky • dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci	jednoduché konstrukční a elektrotechnické stavebnice -různé předměty a mechanické strojky pro remontní práce
II. Práce montážní a demontážní -sestavování modelů konstrukčních stavebnic -jednoduché elektrotechnické stavebnice -sestavování modelů, montáž a demontáž -rozebírání a složení jednoduchých mechanických strojů (mlýnek na maso, ruční šlehač apod.)	• sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model • zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi • provádět údržbu jednoduchých předmětů • dodržovat zásady hygieny a bezpečnostní předpisy	

-práce s návodem, předlohou **III. Práce v domácnosti** -údržba a úklid v domácnosti, úklidové prostředky a postupy -bezpečnost při styku s čistícími prostředky -údržba oděvů a textilii, postupy -prací a čistící prostředky a zacházení s nimi -elektrické spotřebiče, funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba -bezpečnost provozu, nebezpečí úrazu el. proudem **Kuchyně** -základní vybavení, udržování pořádku a čistoty -bezpečnost a hygiena provozu -potraviny, skupiny potravin, způsoby konzervace -příprava pokrmů, úprava pokrmů za studena -základní způsoby tepelné úpravy -základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů -zásady zdravé výživy -úprava stolu, stolování, jednoduché prostírání, chování u stolu -ozdobné prvky a květiny na stole -prostírání při slavnostních příležitostech **IV. Pěstitelské práce** -základní podmínky pro pěstování rostlin, základní zpracování půdy -výživa rostlin **Zelenina** -osivo a sadba, výpěstky	• zvládat jednoduch pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti • používat vhodné prostředky při práci v domácnosti • používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče • připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu • dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky • volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě • znát hlavní zásady pěstování zeleniny • používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě	

-podmínky a zásady pěstování -pěstování vybraných druhů zeleniny -skladování a konzervování **Okrasné rostliny** -pokojové květiny -pěstování vybraných druhů okrasných dřevin a květin -využití květin v exteriéru a Interiéru -hospodářská zvířata -aranžování a jednoduchá vazba květin **Ovoce**	• znát běžné druhy ovoce • seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin • vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • -dodržovat zásady hygieny a • bezpečnosti práce na zahradě	

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vyučovací předmět: **UMĚNÍ A KULTURA**
Vzdělávací obor: **Hudební výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět **Umění a kultura** je realizován ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a dělí se na dva vzdělávací obory – Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Obor Hidební výchova je vyučován v 1.-10. ročníku 1 hodinu týdně. Nejsou zde využity disponibilní hodiny. Hudební výchova v žácích probouzí pozitivní vztah k hudbě a navozuje potřebu hudby v každodenním životě. Dále rozvíjí jejich hudebnost i pohybovou kultu.ru. Zároveň má I funkci psychoterapeutickou – pomáhá s překonáváním únavy, odbourává či uvolňuje napětí I případnou agresivitu, rozvíjí emocionalitu a zlepšuje koncentraci. Nenásilnou formou dává žákům příležitost k seberealizaci, kultivaci osobnosti, zlepšuje jejich pozornost i paměť, rytmická cvičení pomáhají správnému rozvoji řeči. V neposlední řadě nabízí žákům proctor k rozvoji vlastní tvořivosti i přirozené potřeby projevit se.

Hodiny hudební výchovy probíhají v učebně s klavírem. Žáci mohou také navštěvovat různé hudební koncerty či představení, mají možnost zúčastnit se pěveckých soutěží. Učitel využívá různých forem vyučování a dostupných vyučovacích pomůcek, jako například audiovizuální techniku i výukové programy, učebnice a zpěvníky, klavír pro hudební doprovod písní a tanců atd. Pro relaxační či poslechovou hodinu je možné využít místnost školní družiny. Při výběru učiva, výuce a hodnocení zohledňujeme individuální zvláštnosti žáků, jejich možnosti a schopnosti.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 3 tématických okruhů:

- Vokální a instrumentální činnosti
- Poslechové činnosti
- Hudebně pohybové činnosti

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k:

- Hudebně pohybové činnosti
- rozvíjení hudebnosti a pohybové kultury
- pozitivnímu vztahu k hudbě a jejímu vnímání
- zpívání jednoduchých písní na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky tomu, že hudba má terapeutický ráz

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k:

- správnému rozlišování jednotlivých tónů
- aktivnímu přístupu při řešení zadaných úkolů
- rozpoznání některých hudebních nástrojů

Kompetence komunikativní
Vedeme žáky k:
- správnému a hospodárnému dýchání
- rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů – pohybové hry s říkadly
- vyjádření se pohybem na znějící hudbu
- vzájemnému naslouchání

Kompetence sociální a personální
Vedeme žáky k:
- toleranci různých hudebních kultur
- tomu, aby si každý mohl zažít úspěch a projevit se
- tomu, aby brali ohled na druhé
- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka

Kompetence občanská
Vedeme žáky k:
- využívání a rozvíjení tvořivých schopností a dovedností
- rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí
- kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
- poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a k vědomí, že je třeba ji chránit

Kompetence pracovní
Vedeme žáky k:
- využívání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře, k tanečnímu pohybu
- vědomé relaxaci a vyjádření pocitů hudbou
- trpělivosti a soustředěnosti při poslechu skladeb

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Hodinová dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

1.stupeň – 1. období

Očekávané výstupy
Žák by měl:
- zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem
- užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a
- dovednostem
- vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební i hudební zvuky
- soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby
- naučit se správně hospodařit

Učivo	Školní výstupy	poznámky
1. ročník		
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI -pěvecký a mluvní projev -zpěv lidových a umělých Písní přiměřeného rozsahu -zřetelná výslovnost slov, slovních spojení a říkadel -rozlišování zvuků, lidských hlasů, zvuků hudebních nástrojů (zvonek, bubínek, klavír, housle apod.) -správné držení těla při dýchání -rytmizace říkadel -hra na tělo (tleskání) -hra na jednoduché hudební nástroje (např. Orffův instrumentář, zvonečky, pokličky)	**Žák by měl:** • seznámit se se základními dechovými a pěveckými návyky a dovednostmi • rytmizovat říkadla a vytleskávat do rytmu • zazpívat jednoduchou dětskou písničku či melodii • používat jednoduché nástroje Orffova instrumentáře k rytmickým cvičením a hud. Doprovodu	-pomůcky k nácviku správného dýchání: papírové kuličky, brčka, bublifuk… -CD -Orffův instrumentář -doprovodné Hudební nástroje -nahrávky vánočních koled, ukolébavky, dětské sbory
POSLECHOVÉ ČINNOSTI -rozlišení zvuků, lidských hlasů, hudebních nástrojů	• soustředit se na poslech říkadel a jednoduchých písní v provedení dětských sborů • rozlišit hlas mluvený a zpěvní, vnímat hudební i nehudební zvuky	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI -pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky -pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů (chůze, pochod, klus, poskoky – zrychlování, zpomalování) -hudebně relaxační techniky	• provádět hudebně pohybovou činnost jako reakci na hudbu (držení těla, chůze, pochod) • dokázat vyjádřit jednoduchý rytmus pohybem	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
2. ročník		
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI -opakování písní z 1. ročníku -pěvecký a mluvní projev -zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu -zřetelná výslovnost slov, slovních spojení a říkadel -rozlišování zvuků, lidských hlasů, zvuků hudebních nástrojů (zvonek, bubínek, klavír, housle apod.) -správné držení těla při dýchání -rytmizace říkadel -hra na tělo (tleskání, dupání) -hra na jednoduché hudební nástroje (např. Orffův instrumentář, zvonečky, pokličky) **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** -rozlišení zvuků, lidských hlasů, hudebních nástrojů -melodie a skladby určené dětem -rozpoznávání tempa a síly tónu **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** -pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky -pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů (chůze, pochod, klus, poskoky – zrychlování, zpomalování, poskoky) -hudebně relaxační techniky	**Žák by měl:** • učit se základním dechovým a pěveckým návykům a dovednostem • rytmizovat říkadla a vytleskávat či vydupávat jejich rytmus • zazpívat jednoduchou dětskou písničku či melodii přiměřenou jeho individuálním schopnostem • učit se používat jednoduché nástroje Orffova instrumentáře k rytmickým cvičením a hud. doprovodu • snažit se srozumitelně vyslovovat • dokázat rozlišit různé nehudební i hudební zvuky • soustředit se na poslech říkadel a jednoduchých písní v provedení dětských sborů • rozlišit hlas mluvený a zpěvní • provádět hudebně pohybovou činnost jako reakci na hudbu (držení těla, chůze, pochod) • dokázat vyjádřit jednoduchý rytmus pohybem	**Pomůcky:** -pomůcky k nácviku správného dýchání: papírové kuličky, brčka, bublifuk… -CD -Orffův instrumentář -doprovodné hudební nástroje -nahrávky vánočních koled, ukolébavky, dětské sbory

Učivo	Školní výstupy	poznámky
3. ročník		
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI -opakování písní z 2. ročníku -pěvecký a mluvní projev -zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu -zřetelná výslovnost slov, slovních spojení a říkadel -poznávání a označování (verbálně či neverbálně) hudebních a rytmických nástrojů ve skutečnosti a v symbolické podobě (fotka, obrázek, piktogram) -správné držení těla při dýchání -rytmizace říkadel -hra na tělo (tleskání, dupání) -hra na jednoduché hudební nástroje (např. Orffův instrumentář, zvonečky, pokličky) **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** -rozlišení zvuků, lidských ¨ hlasů, hudebních nástrojů -melodie a skladby určené dětem -rozpoznávání tempa a síly tónu **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** -pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky -pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů (chůze, pochod, klus, poskoky – zrychlování, zpomalování, poskoky) -hudebně relaxační techniky	**Žák by měl:** • vnímat, rozlišovat a napodobovat hlas mluvený, zpěvní a jiné hudební či nehudební zvuky • dbát na správné dýchání a držení těla • provádět hlasová a dechová cvičení a snažit se srozumitelně vyslovovat • rytmizovat říkadla a vytleskávat a vydupávat je do rytmu • zpívat jednoduché lidové písně a písně zaměřené k ročním dobám I svátkům (koledy) • používat jednoduché • nástroje Orffova instrumentáře k rytmickým cvičením a hud. doprovodu přiměřeně svým schopnostem a dovednostem • soustředit se na poslech říkadel a jednoduchých písní či skladeb v provedení dětských sborů • provádět hudebně pohybovou činnost jako reakci na hudbu (držení těla, chůze, pochod) • měnit pohyb podle tempových a rytmických změn	**Pomůcky:** - pomůcky k nácviku správného dýchání: papírové kuličky, brčka, bublifuk… - CD - Orffův instrumentář - doprovodné hudební nástroje - nahrávky vánočních koled, ukolébavky, dětské

1. stupeň – 2. období

Očekávané výstupy
žák by měl:

- zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem
- rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké – dlouhé, vyšší – nižší
- správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmizaci říkadel
- soustředit se na poslech jednoduchých skladeb
- poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách
- propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry

Učivo	Školní výstupy	poznámky
4. ročník		
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI -pěvecký a mluvní projev -délka tónu -správné držení těla při dýchání -rytmizace říkadel -hra na tělo (tleskání, dupání) -hra na jednoduché hudební nástroje a na Orffův instrumentář -zpěv jednoduchých písní Lid. i umělých v rozsahu sexty a septimy **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** -rozlišení zvuků, lidských hlasů, hudebních nástrojů – klavír, flétna, housle, kytara -melodie a skladby určené dětem	**Žák by měl:** • vnímat, rozlišovat a napodobovat hlas mluvený, zpěvní a jiné hudební či nehudební zvuky • umět rozlišovat tóny krátké - dlouhé • dbát na pravidelné a hospodárné dýchání a správné držení těla • provádět hlasová a dechová cvičení • vytleskávat do rytmu • zpívat písně lidové i umělé s doprovodem hudebního nástroje • umět poznat vybrané hudební nástroje • učit se používat jednoduché • nástroje Orffova instrumentáře k rytmickým cvičením a hud. doprovodu • soustředit se na poslech jednoduchých písní či skladeb	**Pomůcky:** -pomůcky k nácviku správného dýchání: papírové kuličky, brčka, bublifuk… -CD - Orffův instrumentář -doprovodné hudební nástroje -nahrávky vánočních koled, ukolébavky, dětské sbory

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI -pohybové hry s říkadly a popěvky -pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů (chůze, pochod, klus, poskoky, zrychlování, zpomalování) -rytmické taneční prvky -hudebně relaxační techniky	• dokáže vyjádřit jednoduchý rytmus pohybem • provádět hudebně pohybovou činnost jako reakci na hudbu (drženítěla, chůze, pochod)	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
5. ročník		
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI -pěvecký a mluvní projev -délka a síla tónu -správné držení těla při dýchání -zvuk hudebních nástrojů -rytmizace říkadel -hra na tělo (tleskání, dupání) -hra na jednoduché hudební nástroje a na Orffův instrumentář -zpěv jednoduchých písní lidových i umělých v rozsahu sexty a septimy -improvizace v hud. projevu **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** -rozlišení zvuků, lidských hlasů, hudebních nástrojů klavír, flétna, housle, kytara - melodie a skladby určené dětem **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** -pohybové hry s říkadly a popěvky	**Žák by měl:** • vnímat, rozlišovat a napodobovat hlas mluvený, zpěvní a jiné hudební či nehudební zvuky • umět rozlišovat tóny krátké – dlouhé, hlasité – tiché • dbát na pravidelné a hospodárné dýchání a správné držení těla • pravidelně a hospodárně dýchat a snažit se o co nejlepší výslovnost při zpěvu a při rytmizaci říkadel • vytleskávat do rytmu • zpívat písně lidové i umělé s doprovodem hudebního nástroje • umět poznat vybrané hudební nástroje • učit se používat jednoduché nástroje Orffova instrumentáře k rytmickým cvičením a hud.doprovodu • soustředit se na poslech jednoduchých písní či skladeb	**Pomůcky:** -pomůcky k nácviku správného dýchání: papírové kuličky, brčka, bublifuk… -CD -Orffův instrumentář -doprovodné hudební nástroje -nahrávky vánočních koled, ukolébavky, dětské sbory

-pohyb podle jed.rytmických doprovodů (chůze, pochod, klus, poskoky – zrychlování, zpomalování) rytmické taneční prvky, hudebně relaxační techniky	• dokáže vyjádřit jednoduchý rytmus pohybem • provádět hudebně pohybovou činnost jako reakci na hudbu (držení těla, chůze, pochod)	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
6. ročník		
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI **-**pěvecký a mluvní projev -délka, výška a síla tónu -správné držení těla při dýchání -zvuk hudebních nástrojů -rytmizace říkadel -hra na tělo (tleskání, dupání) -hra na jednoduché hudební nástroje- na Orffův instrumentář -zpěv jednoduchých písní lidových i umělých v rozsahu sexty a septimy -improvizace v hud. Projevu **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** -rozlišení zvuků, lidských hlasů, hudebních nástrojů – klavír, flétna, housle, kytara -melodie a skladby určené dětem **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** -pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů (chůze, pochod, klus, poskoky – zrychlování, zpomalování)	**Žák by měl:** zazpívat s doprovodem hudebního nástroje písně lidové i umělé přiměřené jeho hlasovému rozsahu i individuálním schopnostem • vnímat, rozlišovat a napodobovat hlas mluvený, zpěvní a jiné hudební či nehudební zvuky • rozlišovat tóny krátké – dlouhé, nižší-vyšší, hlasité – tiché • pokoušet se o co nejlepší výslovnost při zpěvu i rytmizaci říkadel • při zpěvu dýchat pravidelně a hospodárně • poznávat vybrané Orffovy hudební nástroje a umět je používat • být soustředěný při poslechu jednoduchých skladeb • propojit pohyb s hudbou • zvládnout účast na jednoduchých tanečních hrách	**Pomůcky:** -pomůcky k nácviku správného dýchání: papírové kuličky, brčka, bublifuk… -CD Dětský koutek 1,3 -Orffův instrumentář -doprovodné hudební nástroje -nahrávky vánočních koled, ukolébavky, dětské sbory

-pohybový projev podle hudby (improvizace) -rytmické taneční prvky -hudebně relaxační techniky		

2. stupeň

Očekávané výstupy

Žák by měl:

- využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu
- interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé
- písně
- doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje
- soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů
- zvládnout základní kroky jednoduchého tance

Učivo	Školní výstupy	poznámky
7. ročník		
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI -pěvecký a mluvní projev -délka, výška a síla tónu -správné držení těla při dýchání -rozvoj hudební paměti -poznávání hudebních nástrojů sluchem -rytmizace říkadel -hra na tělo (tleskání,dupání) -hra na jednoduché hudební nástroje a na Orffův instrumentář -zpěv jednoduchých písní lidových i umělých v rozsahu sexty a septimy -improvizace v hud. projevu	**Žák by měl:** • upevňovat pěvecké návyky (snažit se udržet rytmus písně, nepředbíhat hudební doprovod, nekřičet – hlasová hygiena) • zřetelně vyslovovat • zazpívat s doprovodem hudebního nástroje písně lidové i umělé přiměřené jeho hlasovému rozsahu i individuálním schopnostem • vnímat, rozlišovat a napodobovat hlas mluvený, zpěvní a jiné hudební či nehudební zvuky • rozlišovat tóny krátké – dlouhé, nižší–vyšší, hlasité – tiché • při zpěvu dýchat pravidelně a hospodárně	**Pomůcky:** -pomůcky k nácviku správného dýchání: papírové kuličky, brčka, bublifuk… -Zpěvníky: Já písnička 1, 2 -Orffovy hudební nástroje -Lexikon hudby pro děti -CD nahrávky -doprovodné hudební nástroje

POSLECHOVÉ ČINNOSTI -rozlišení zvuků, lidských hlasů, hudebních nástrojů – klavír, flétna, housle, kytara -melodie a skladby určené dětem **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** -pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů (chůze, pochod, klus, poskoky – zrychlování, zpomalování) -základní kroky mazurky -pohybový projev podle hudby (improvizace) -rytmické taneční prvky -hudebně relaxační techniky -muzikoterapie	• poznávat vybrané Orffovy hudební nástroje a umět je používat • být soustředěný při poslechu jednoduchých skladeb • -propojit pohyb s hudbou • -zvládnout účast na jednoduchých • tanečních hrách	-nahrávky vánočních koled, ukolébavky -nahrávky vybraných skladeb -magnetofon, PC -hudební nahrávky mazurka Muzikoterapie

Učivo	Školní výstupy	poznámky
8. ročník		
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI -pěvecký a mluvní projev -délka, výška a síla tónu -správné držení těla při dýchání -rozvoj hudební paměti -poznávání hudebních nástrojů sluchem -rytmizace říkadel -hra na tělo (tleskání,dupání) -hra na jednoduché hudební nástroje a na Orffův instrumentář -zpěv jednoduchých písní lidových i umělých v rozsahu sexty a septimy -improvizace v hud. projevu	**Žák by měl:** • upevňovat pěvecké návyky • zřetelně vyslovovat • zazpívat s doprovodem hudebního nástroje písně lidové I umělé přiměřené jeho hlasovému rozsahu i individuálním schopnostem • vnímat, rozlišovat a napodobovat hlas mluvený, zpěvní a jiné hudební či nehudební zvuky • rozlišovat tóny krátké – dlouhé, nižší – vyšší, hlasité – tiché	**Pomůcky:** -pomůcky k nácviku správného dýchání: papírové kuličky, brčka, bublifuk… -Zpěvníky: Já písnička 1, 2 -Orffovy hudební nástroje -Lexikon hudby pro děti -CD Dětský koutek 1,3 -CD nahrávka Představujeme

POSLECHOVÉ ČINNOSTI -rozlišení zvuků, lidských hlasů, hudebních nástrojů – klavír, flétna, housle, kytara -melodie a skladby určené dětem **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** -pochod podle hudby -mazurka -pohybový projev podle hudby (improvizace) -hudebně relaxační techniky -muzikoterapie	• při zpěvu dýchat pravidelně a hospodárně • poznávat vybrané Orffovy hudební nástroje a umět je používat • být soustředěný při poslechu jednoduchých skladeb • propojit pohyb s hudbou • umět ve dvojici zatančit mazurku	hudební nástroje -kniha: Hudební nástroje -doprovodné hudební nástroje -nahrávky vánočních koled, ukolébavky -nahrávky vybraných skladeb -magnetofon, PC -hudební nahrávky –

Učivo	Školní výstupy	poznámky
9. ročník		
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI -pěvecký a mluvní projev -délka, výška a síla tónu -správné držení těla při dýchání -opakování hudebních pojmů: nota, notová osnova, houslový klíč -rozvoj hudební paměti -poznávání hudebních nástrojů sluchem -rytmizace říkadel -hra na tělo -významní čeští hudební skladatelé (Smetana,Dvořák) -hudební doprovody na Orffův instrumentář -zpěv jednoduchých písní	**Žák by měl:** • upevňovat pěvecké návyky • zřetelně vyslovovat • zazpívat s doprovodem hudebního nástroje písně lidové i umělé přiměřené jeho hlasovému rozsahu i individuálním schopnostem • vnímat, rozlišovat a napodobovat hlas mluvený, zpěvní a jiné hudební či nehudební zvuky • rozlišovat tóny krátké – dlouhé, nižší–vyšší, hlasité – tiché	**Pomůcky:** **-**pomůcky k nácviku správného dýchání: papírové kuličky, brčka, bublifuk… -Zpěvníky: Já písnička 1, 2 -Orffovy hudební nástroje -CD nahrávky -doprovodné hudební nástroje -nahrávky vánočních koled, ukolébavky -nahrávky

lidových i umělých v rozsahu sexty a septimy -improvizace v hud. Projevu **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** -rozlišení zvuků, lidských hlasů, hudebních nástrojů – klavír, flétna, housle, kytara -melodie a skladby určené dětem **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** -pochod podle hudby -mazurka -základní kroky polky -pohybový projev podle hudby (improvizace), -hudebně relaxační techniky -muzikoterapie	• při zpěvu dýchat pravidelně a hospodárně • -poznávat vybrané Orffovy hudební nástroje a umět je používat • být soustředěný při poslechu jednoduchých skladeb • propojit pohyb s hudbou • umět ve dvojici zatančit mazurku	vybraných skladeb -encyklopedie Portréty hudebních skladatelů -magnetofon, PC -hudební nahrávky – polka, valčík, mazurka, disko

Učivo	Školní výstupy	poznámky
10. ročník		
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI -pěvecký a mluvní projev -délka, výška a síla tónu -správné držení těla při dýchání -seznámení se s hudebními pojmy: nota, notová osnova,houslový klíč -rozvoj hudební paměti -poznávání hudebních nástrojů sluchem -rytmizace říkadel -hra na tělo -významní čeští hudební skladatelé (Smetana, Dvořák) -hudební doprovody na Orffův instrumentář	**Žák by měl:** • dokázat využít pěvecké návyky • zazpívat zpaměti vybrané písně lidové I umělé přiměřené jeho hlasovému rozsahu i individuálním schopnostem • zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu • umět doprovodit písně na rytmické hudební nástroje	**Pomůcky:** -pomůcky k nácviku správného dýchání: papírové kuličky, brčka, bublifuk… -Zpěvníky: Já písnička 1, 2 -Orffovy hudební nástroje -CD nahrávky -doprovodné hudební nástroje -nahrávky vánočních koled, ukolébavky -nahrávky vybraných skladeb

-zpěv koled, ukolébavek, trampských písní v rozsahu oktávy -improvizace v hud. projevu **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** -rozlišení zvuků, lidských hlasů, hudebních nástrojů – klavír, flétna, housle, kytara -poslech taneční hudby různých žánrů -poslech známých skladeb vážné hudby **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** -pochod podle hudby -mazurka, polka, modern tance -pohybový projev podle hudby (improvizace) -hudebně relaxační techniky -muzikoterapie	• být soustředěný při poslechu skladeb různých hudebních žánrů • propojit pohyb s hudbou • zvládnout základní kroky jednoduchého tance (mazurky, polky...)	-encyklopedie Portréty hudebních skladatelů -magnetofon, PC -hudební nahrávky – polka, valčík, mazurka, disko

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vyučovací předmět: **UMĚNÍ A KULTURA**

Vyučovací obor: **Výtvarná výchova**

Charakteristika vyučovacího oboru:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obor Výtvarná výchova spadá do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka a k všestrannému prohlubování senzibility žáka. Prostřednictvím tvůrčích činností se rozvíjí smyslové vnímání, estetické cítění, tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti.

Výuka probíhá ve třídě nebo v přírodě. Žáci navštěvují různé výstavy, účastní se výtvarných soutěží a svými výkresy zdobí třídu a chodby ve škole. Při výuce a hodnocení zohledňujeme individuální zvláštnosti žáků, jejich možnosti a schopnosti.

Vzdělávací obsah je rozdělen do těchto tématických okruhů:

- 1. – 3. ročník – kresba, malba
- 4. – 6. ročník – kresba, malba, seznámení s uměleckým dílem
- 7. – 10. ročník – kresba, malba, dekorativní práce, seznámení s uměleckým dílem

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k:

- rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k:

- respektování názoru jiných
- zapojení se do diskuze

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k:

- práci ve skupině
- vzájemné pomoci a respektování práci druhého

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k:

- samostatné práci
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Hodinová dotace	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1

1.stupeň – 1. období

Očekávané výstupy

Žák by měl:

- zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na
- příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i ostatních
- uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech

Učivo	Školní výstupy	poznámky
1. – 3. ročník		
1. ročník **ÚVOD** **ROZVÍJENÍ GRAFOMOTORIKY**	**Žák by měl**: • seznámit se podle svých schopností, možností a předpokladů s předmětem • osvojit si hygienu práce při	**Pomůcky:** Pastelky, voskovky, vodové barvy, tužky,

2. ročník **KRESBA** **MALBA** **3. ročník** **KRESBA** **MALBA**	výtvarných činnostech • osvojit si základy při bezpečnosti práce • rozpoznat a pojmenovat základní barvy • procvičovat názvy barev a používat je výsledcích vlastní tvorby • pojmenovat a porovnat tvary • využívat barvy a tvary při výtvarné práci • jednoduchými tahy se naučit používat suchý material • používat prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazie • kreslit tvarově nenáročné předměty • vyjádřit pohyb těla v prostoru • využívat svoji fantazii a vlastní prožitky	křídy Obrázkové knihy, pohádky, knihy říkadel

1. stupeň - 2. období

Očekávané výstupy:
Žák by měl:

- uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu s přihlédnutím k individuálním možnostem žáků
- rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovávat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě
- při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti /mimoslovně, graficky/

Učivo	Školní výstupy	poznámky
4. – 6. ročník		
4. ročník **KRESBA** **MALBA**	**Žák by měl:** • naučit se zorganizovat si práci • osvojit si základy při bezpečnosti • práce • rozpoznávat vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů • kreslit předměty vycházející z kruhu /míč, sněhulák/	**Pomůcky:** Vodové, temperové barvy, štětce, dřívka, pohádky, ilustrace, program Kreslení na PC

5. ročník **KRESBA** **MALBA** **6. ročník** **KRESBA** **MALBA** **SEZNAMOVÁNÍ S UMĚLECKÝM DÍLEM**	• upevňování základních dovedností v práci se štětcem • kreslit předměty vycházející ze čtverce • kreslit předměty vycházející z obdélníku • malovat temperovými barvami předměty vycházející z čar, vlnovek –voda • malovat vodovými barvami • využívat a rozvíjet fantazii • kreslit křídami a voskovými • barvami – kombinovat jiné • techniky – dokreslování, • vlepování obrázků • rozeznávat základní barvy – hry s barvou • jednoduše vyjádřit pocit, který má ze své práce • ukázky různých výtvarných děl	-zhodnotit dle svých pocitů a prožitků práci ostatních - jednoduše ztvárnit např. divadelní představení, pohádku apod… -vnímat a hodnotit ilustrace v knihách

2. stupeň

Očekávané výstupy:

Žák by měl:

- v rámci svých možností a schopností uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby
- uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru, využívat jejich vlastnosti a vztahy
- při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ
- hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele

Učivo	Školní výstupy	poznámky
8. – 10. ročník		
7. ročník **KRESBA** **MALBA**	**Žák by měl:** umísťovat ztvárněné předměty do prostoru i plochy	Pomůcky: Pastely, vodové barvy,

8. ročník **KRESBA** **MALBA** **9. ročník** **DEKORATIVNÍ PRÁCE** **KRESBA A MALBA** **SEZNAMOVÁNÍ S UMĚLECKÝMI DÍLY** **10. ročník** **KRESBA** **MALBA** **DEKORATIVNÍ PRÁCE**	• schematicky kreslit zvířata • rozlišovat barevné odstíny, používat temperové barvy • spontánně znázorňovat náměty ze života • snažit se ilustrovat příběhy, pohádky • vyjadřovat vlastní pocity, nálady, zážitky • pracovat s tmavou a světlou barvou • pravidelně střídat prvky jedné i více barev • seznámit se s obrazy Lady, Alše • zvládnout používání nůžek při vystřihování a nalepování tvarů z papíru • rozlišovat a ladit barvy • využívat kresby vycházející z barevných skvrn • znázorňovat předměty kruhových tvarů – květiny, ovoce, knoflíky • znázorňovat předměty oválného tvaru, čtvercového a obdélníkového tvaru • zachycovat pohyb těla • zjednodušeně znázorňovat zvířata • návštěva výstav výtvarného umění • používat netradiční výtvarné techniky a materiály • pomoci dle svých s výzdobou tříd a školy • prezentovat výsledky vlastní práce • zvládnout dle svých možností jednoduché dekorativní práce i práce ostatních • vybírat a třídit výsledky své práce i práce ostatních	křída, temperové barvy, ilustrace, program Kreslení na PC Různá výtvarná díla – architektura, ilustrace, sochy, obrazy

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vyučovací předmět**: DĚJEPIS**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětů:

Vyučovací předmět Dějepis je realizován ze vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** a ze vzdělávacího oboru Člověk a společnost. Svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Seznamuje žáky s historií našeho národa a přispívá k tomu, aby si žáci vážili hodnot. Utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní a estetické, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá jim orientovat se mezilidských vztazích.

V tomto předmětu se formují sociální dovednosti a postoje. Součástí vzdělávání je výchova k toleranci, respektování lidských práv a k prosazování rovnoprávnosti mužů a žen. Žákům jsou poskytovány základní poznatky o dějinném vývoji lidstva i vlastního národa, jsou seznamováni s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život v minulosti a mají význam pro současnost. Předmět je zaměřen též na formování osobnosti žáků po stránce citové a volní. Žáci získávají základní vědomosti o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů.

Výuka je realizována v kmenové učebně,v učebně s počítači, v knihovně a také v institucích, kde žáci získávají praktické dovednosti. K výuce jsou využívány všechny dostupné pomůcky včetně odborné literatury, encyklopedií, nástěnných map a obrazů a různých informačních zdrojů. Při výuce a hodnocení zohledňujeme individuální zvláštnosti žáků, jejich možnosti a schopnosti.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a společnost zahrnuje **tematické okruhy**:

- Historie našeho národa
- Člověk ve společnosti
- Poznatky o společnosti
- Péče o občana

V tomto vyučovacím předmětu jsou vyučována především první dvě témata.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k:

- získávání informací o místě bydliště, obci, okolní krajině a současnosti našeho státu
- používání vhodných pomůcek
- získávání informací o přírodě
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků
- používání vhodných učebních pomůcek

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k:

- pozorování okolní skutečnosti a k jejímu slovnímu zachycení
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech
- pojmenovávání pozorované skutečnosti a k jejímu zachycení ve vlastních projevech názorech a výtvorech

Kompetence sociální a personální
Vedeme žáky k:
- respektování názorů ostatních
- práci v heterogenních skupinách a dělbě práce
- sebedůvěře a samostatnému rozvoji

Kompetence občanské
Vedeme žáky k:
- národní hrdosti občana českého státu
- respektování pravidel
- aktivní ochraně přírody

Kompetence pracovní
Vedeme žáky k:
- plánování úkolů a postupů
- dodržování základních pracovních návyků a samostatnosti i týmové práci
- dodržování pravidel bezpečnosti práce
- správnému pozorování a experimentování
- správnému způsobu používání pomůcek

Kompetence k řešení problémů
Vedeme žáky k:
- vyhledávání informací
- samostatnosti při řešení problémů

Časová dotace

Ročník	7.	8.	9.	10.
Hodinová dotace	1	1	1	1

2. stupeň

Očekávané výstupy:
Žák by měl:
Historie našeho národa
- poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- mít základní poznatky z období počátku českého státu
- vědět o význačných osobnostech našich dějin
- mít představu o významných historických událostech v naší zemi

Učivo	Školní výstupy	poznámky
7. ročník		
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA **Pravěk** **Život v pravěku**	• poznat rozdíly mezi pravěkými a současnými lidmi • dokázat popsat způsob života lidí v pravěku • uvědomit si, co pravěký člověk potřebovat ke svému životu	Nástěnné obrazy Pracovní listy Video, DVD, kazety PC -obrázky, fotografie Učebnice, encyklopedie Muzea -obrázky, historické knihy

Učivo	Školní výstupy	poznámky
8. ročník		
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA **Významné osobnosti našich dějin**	**Žák by měl:** • být seznámen s významnými osobnostmi našich dějin • uvědomit si, jak která osobnost ovlivnila náš národ • poznat podle obrázků známé osobnosti • dokázat zařadit osobnost k jednotlivým obdobím	Nástěnné obrazy Pracovní listy Video, DVD -vycházka -obrázky, fotografie -regionální báje a pověsti -zvyky a tradice PC, Městská muzea, encyklopedie

Učivo	Školní výstupy	poznámky
9. ročník		
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA **Světové války**	**Žák by měl:** • být seznámen se světovými	Nástěnné obrazy Pracovní listy

Vznik samostatného ČR **Prezident Tomáš Garrigue Masaryk**	válkami a jejich stručném dění a dopadu na naši republiku • znát jaké zbraně a technika se ve válkách používaly • umět vyprávět podle obrázků, jak války/bitvy probíhaly • uvědomit si, jaké následky války přináší lidem • vědět jak se jmenovala a kdy vznikla naše republika umět ukázat na mapce jaká byla rozloha naší vlasti • znát jméno našeho prvního prezidenta • poznat prvního prezidenta na fotografii	Video, DVD -mapky, PC Encyklopedie, historické knihy -obrázky zbraní a válečné techniky -mapka první republiky -obrázky a fotografie

Učivo	Školní výstupy	poznámky
	10.ročník	
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA **Vznik České republiky** **Vstup ČR do EU**	**Žák by měl:** • vědět nejzákladnější skutečnosti z historie naší země, které její vznik ovlivnily • mít představu významných o historických událostech v naší zemi • poznat a povyprávět o význačné, osobnosti našich dějin • mít základní poznatky o Evropské unii • mít základní informace o otázkách týkajících se EU • znát symboly EU	Nástěnné obrazy Pracovní listy Video, DVD, kazety PC Encyklopedie Historické knihy - letáky a prospekty EU

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vyučovací předmět: **VÝCHOVA K OBČANSTVÍ**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětů:

Vyučovací předmět Výchova k občanství je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a ze vzdělávacího oboru Člověk a společnost. Svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na prvním stupni. V tomto předmětu se u žáků formují sociální dovednosti a postoje důležité v občanském životě. Součástí vzdělávání je výchova k toleranci, respektování lidských práv, k úctě a k ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot. Zaměřuje se na formování osobnosti žáků po stránce citové a volní a na rozvíjení kognitivních funkcí tak, aby jejich začleňování do společenských vztahů bylo co nejúspěšnější.

Žáci získávají základní vědomosti o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu zahrnuje tematické okruhy:

- Člověk ve společnosti
- Poznatky o společnosti
- Péče o občana

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k:

- získávání informací o místě bydliště, obci, okolní krajině a současnosti našeho státu
- používání vhodných pomůcek
- získávání informací o přírodě
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků
- používání vhodných učebních pomůcek

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k:

- pozorování okolní skutečnosti a k jejímu slovnímu zachycení
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech
- pojmenovávání pozorované skutečnosti a k jejímu zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k:

- respektování názorů ostatních
- práci v heterogenních skupinách a dělbě práce
- sebedůvěře a samostatnému rozvoji

Kompetence občanské

Vedeme žáky k:

- národní hrdosti občana českého státu
- respektování pravidel a k aktivní ochraně přírody

Kompetence pracovní
Vedeme žáky k:
- plánování úkolů a postupů
- dodržování základních pracovních návyků a samostatnosti i týmové práci
- dodržování pravidel bezpečnosti práce
- správnému pozorování a experimentování
- správnému způsobu používání pomůcek

Kompetence k řešení problémů
Vedeme žáky k:
- vyhledávání informací
- samostatnosti při řešení problémů

Časová dotace

Ročník	7.	8.	9.	10.
Hodinová dotace	1	1	1	1

2. stupeň

Očekávané výstupy:
Žák by měl:
Člověk ve společnosti
- mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role
- rodinných příslušníků
- respektovat pravidla společenského soužití
- uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit
- projevy nepřiměřeného chování
- znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a
- postiženým spoluobčanům
- vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu
- tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

Poznatky o společnosti
- znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele
- být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů
- uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání
- být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU

Péče o občana
- dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu
- rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany
- využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací
- mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádnýych událostí

Učivo	Školní výstupy	poznámky
7. ročník		
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI **Rodina** **Škola** **POZNATKY O SPOLEČNOSTI** **Stát** **Prezident republiky** **Státní občanství** **Státní orgány a instituce** **PÉČE O OBČANA** **Školství v ČR** **Příprava pro profesní uplatnění**	• umět pojmenovat členy rodiny • poznat a pojmenovat rodinu na obrázcích/fotografiích • rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků • umět odpovědět na otázky rodinného života • vypravovat o chování v rodině • uvědomit si a vědět, jak se má vhodně chovat k dospělým lidem a ke svým rodičům • vědět, že rodiče mají vůči dětem odpovědnost za jejich výchovu • znát zásady slušného a správného chování • dokázat respektovat ostatní spolužáky, vědět, jak se správně chovat k lidem ve škole • znát svá práva a vědět, že každý má i své povinnosti, které musí plnit • poznat a pojmenovat státní symboly našeho státu • vědět jméno prezidenta republiky a umět ho ukázat na fotografii • umět říci jaké je jeho státní občanství • seznámit se státními orgány a jejich funkcí • vědět o právu na vzdělání všech občanů • být seznámen s typy škol a druhy vzdělávacích institucí • uvědomit si jaký je význam a nutnost vzdělávání znát možnosti dalšího profesního uplatnění	Nástěnné obrazy Pracovní listy Video, DVD, kazety -obrázky, fotografie -obrázky státních symbolů -fotografie a obrázky prezidentů

Učivo	Školní výstupy	poznámky
8. ročník		
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI **Domov** **Region** **Kulturní památky** **Regionální pověsti** **Národní zvyky a obyčeje**	• umět pojmenovat obec, kde žije • umět se orientovat v místě bydliště v okolní krajině • vědět a znát některé zajímavosti ze svého okolí, regionu, kraje • umět pojmenovat nebo popsat obrázky s kulturními památkami regionu • seznámit se s regionálními pověstmi a dokázat o nich povyprávět • seznámit se s místními zvyky a tradicemi v daném období	Nástěnné obrazy Pracovní listy DVD, kazety -vycházka -obrázky, fotografie -vycházka -obrázky -regionální báje a pověsti -zvyky a tradice
POZNATKY O SPOLEČNOSTI **Práva a povinnosti občanů** **Lidská práva** **Týrané a zneužívané děti** **Šikana a diskriminace**	• umět říci jaká má každý občan práva a zároveň povinnosti • vědět proč je třeba mít nějaké povinnosti • pochopit a uvědomit si, že každý bez rozdílu má stejná práva • uvědomit si a být seznámen s lidskými právy, právy dětí • dokázat rozpoznat na obrázcích či DVD ukázkách, kdy a kde se jedná o týrání • vědět kam se obrátit v případě týrání • znát telefonní číslo na linky důvěry • pochopit, že nevhodné chování, musí být vždy potrestáno • být varován před nebezpečím šikany	-obrázky, DVD

PÉČE O OBČANA **Pracovní uplatnění** **Odměna za práci** **Nezaměstnanost** **Hospodaření s penězi**	• umět si uvědomit, kdy se jedná o šikanu jeho osoby nebo někoho blízkého • měl by dokázat vhodně se zachovat a na šikanu či diskriminaci upozornit dospělou osobu • znát své možnosti, kde může být vzhledem ke svým možnostem a schopnostem zaměstnán, kde se může uplatnit • umět odpovídat na jednoduché otázky vědět o rekvalifikačních kurzech, kde najít nabídky ke získání kvalifikace • zvládnout se informovat na možnosti svého pracovního uplatnění • vědět, že za kvalitně provedenou a odvedenou práci musí být odměněn • být seznámen s možnostmi odměny za práci a jejím předání zaměstnanci • vědět, kdy se člověk stane nezaměstnaným • být poučen, jak se má zachovat a kam musí jít pokud se stane nezaměstnaným • pochopit, že i nezaměstnaný člověk má své povinnosti • dokázat vhodně hospodařit s vydělanými penězi • uvědomit si nutnost šetření s penězi • vědět na koho se obrátit pro radu a výpomoc se	

	správným hospodařením s penězi • být poučen o nevhodnosti půjčování financí ostatním lidem	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
9. ročník		
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI **Naše vlast** **Významné události a osobnosti** **Státní svátky** **Chování ke starým lidem** **Chování k nemocným a postiženým lidem**	• poznat podle obrázků významná místa naší vlasti • vyprávět o rozdílech jednotlivých krajin naší země • umět ukázat na stručné mapě, kde žije • seznámit se s významnými • událostmi, které ovlivnily nebo proslavily naši vlast • poznat některé důležité a významné osobnosti na fotografiích a obrázcích • umět přiřadit k jaké významné události, která osobnost patří • dodržovat a vědět, co znamenají státní svátky • vědět, jak se jednotlivé svátky slaví a jaké se dodržuji tradice a zvyky • jak se chovat k dospělým a starým lidem • znát pravidla slušného chování, kdo zdraví první, jak odpovědět na pozdrav, umět poděkovat • umět starým lidem pomoci, pokud nás požádají o pomoc • být ohleduplný ke starým a nemocným lidem • vědět jak se zachovat nebo na koho se obrátit pokud	Nástěnné obrazy Pracovní listy Video, DVD, kazety -obrázky -obrázky, fotografie -mapky -fotografie -kalendář -prospekty, brožury

	potřebujeme přivolat pomoc pro jinou osobu • respektovat postižení lidí a chovat se k nim vhodně a slušně	
POZNATKY O SPOLEČNOSTI **Člověk a právo** **Práva a povinnosti**	• uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání • vědět, že každý občan má stejná práva • umět vyjmenovat jaké povinnosti má doma, ve škole, ve společnosti • uvědomit si, že pokud bude porušovat povinnost občana může být i potrestán (neznalost neomlouvá)	
Policie	• znát telefonní číslo na policii • být informován s jakým problémem se může na policii obrátit • vědět, že může být policií potrestán, pokutován, pokud se bude chovat nevhodně	Telefonní čísla
Soudy	• být seznámen, k čemu slouží soudy • vědět, kdo je soudce • uvědomit si, jak dalece může být potrestán, pokud spáchá vážný přestupek nebo poruší daná pravidla	
Trestná činnost mládeže	• dokázat rozpoznat na obrázcích, co je trestná činnost • být poučen o tom, jak se zachovat, při setkání se s trestnou činností • vědět jak se bránit nebo koho upozornit, pokud se s trestnou činností setká	
PÉČE O OBČANA **Zdravotní a sociální péče**	• vědět o možnostech sociální péče potřebné občany • být seznámen a poučen o	

Zdravotní a sociální pojištění **Pracovní uplatnění**	nutnosti placení zdravotního a sociálního pojištění • vědět, kdo platí soc. a zdrav. pojištění, pokud nejsem zaměstnán • znát možnosti svého uplatnění	-návštěva Úřadu práce

Učivo	Školní výstupy	poznámky
	10. ročník	
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI **Mezilidské vztahy a komunikace** **Základní pravidla společenského chování** **Muži a ženy** **Národnostní menšiny**	**Žák by měl:** • znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi • umět vhodně a přiměřeně komunikovat s kamarády, rodiči, dospělými a starými lidmi • umět uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích • umět rozlišovat projevy nevhodného chování • respektovat a dodržovat základní pravidla společenského chování • být seznámen ze základními pravidly spol. chování • umět se chovat správně a dle pravidel ve společnosti, ve škole • uvědomovat rovnoprávné postavení žen a mužů • znát zásady slušného chování a postavení mužů a žen ve společnosti	**Pomůcky:** Nástěnné obrazy Pracovní listy DVD

POZNATKY O SPOLEČNOSTI **Evropská integrace** **Evropská unie**	• vědět a znát různé národnostní menšiny žijící v naší republice • umět podle obrázků poznat rozdíly mezi menšinami a jejich způsobu života • tolerovat názory a zájmy minoritních skupin • vědět o nebezpečí rasismu a poznat jeho projevy • být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU • znát význam slova EU • znát některé státy patřící do EU • vědět jaká je měnová jednotka • umět nakreslit vlajku Evropské unie	-obrázky -letáky a prospekty EU
PÉČE O OBČANA **Člověk a volný čas** **Drogy**	• vědět jak lze vhodně využít volný čas • být poučen o možnostech volnočasových aktivit v místě bydliště • umět si vybrat z nabídky • dokázat zorganizovat a naplánovat svůj volný čas • být poučen o nevhodném využívání volného času • využívat služeb pomáhajících organizací • být seznámen s možností ohrožení se sociálně patologickými jevy • být seznámen s nebezpečím měkkých a tvrdých drog • znát důsledky braní drog • mít osvojeny dovednosti potřebné k ochraně sebe sama a osob za mimořádných událostí	-obrázky, audio nahrávky -filmy a pořady o drogách

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **FYZIKA**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která přibližuje přírodovědné učivo na 1. stupni základního vzdělávání a kooperuje s ostatními vzdělávacími oblastmi. Vyučovací předmět Fyzika je realizován ze vzdělávací oblasti Člověka příroda a ze vzdělávacího oboru Člověk a příroda.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- učíme žáka používat učebnice, encyklopedie, počítač (výukové programy, internet) , multimediální zdroje…
- vedeme žáka k použití získaných poznatků v praktických situacích
- pochvalou motivujeme žáka k zájmu o učení

Kompetence k řešení problémů

- při řešení problémových situací je učíme pracovat s vlastními zkušenostmi a naučenými stereotypy -rozborem vzniklých situací učíme žáka rozpoznávat a pojmenovat konkrétní problémy a jejich závažnost
- učíme žáky překonávat nezdar a vytrvat

Kompetence komunikativní

- žákovi vždy poskytujeme dostatečný časový prostor k vyjádření
- vedeme žáky k srozumitelnému vyjadřování přiměřenému jeho schopnostem
- učíme žáka vyjádřit přiměřenou formou své pocity, nálady, potřeby…
- učíme žáky chápat jednoduchý text doplněný obrázky

Kompetence sociální a personální

- utváříme příznivé klima třídy
- dodáváme žákům sebedůvěru a pomáháme jim
- učíme žáky spolupráci s ostatními žáky a vzájemné pomoci
- učíme žáky orientaci v prostředí, ve kterém žije
- učíme žáky správnému vztahu k vlastnímu tělu a péči o něj
- vedeme žáky k rozpoznávání rizikového chování a s jeho možnými důsledky, kam se obrátito pomoc

Kompetence občanské

- učíme žáky přijímat názory druhých
- vedeme žáky k využívání získaných vědomostí, dovedností a návyků v praktickém životě
- motivujeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví ostatních vytvářením potřebných stereotypů
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní
- učíme žáky základním hygienickým návykům a sebeobsluze
- umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat
- učíme žáky plnit jednoduché úkoly podle instrukcí vyučujícího
- učíme žáky hodnotit svoji práci
- učíme žáky přijímat a respektovat hodnocení výsledků jejich práce

Časová dotace

Ročník	7.	8.	9.	10.
Hodinová dotace	1	1	1	1

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák by měl
- poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu
- rozeznat zdroje tepla
- rozpoznat jednotlivá skupenství
- rozeznat zdroje zvuku
- vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
- být informován o zdrojích elektrického proudu
- rozpoznat zdroje světla
- znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji
- být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky ─ střídání dne a noci, ročních období

Učivo	Školní výstupy	poznámky
7. ročník		
Opakování a prohlubování učiva předchozích ročníků **I. ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY** -pohyby těles, pohyb a klid těles -zdroje zvuku, ozvěna, hudební nástroje, škodlivost nadměrného hluku - zdroje světla	**Žák by měl:** • poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu • rozeznat zdroje zvuku • vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka • mít pojem o zdrojích světla a tepla • být informován o zdrojích elektrického proudu	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
8. ročník		
Opakování a prohlubování učiva předchozích ročníků **I. ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY** -základní fyzikální vlastnosti látek -přeměny skupenství, tání a tuhnutí; teplota varu kapaliny -zdroje světla,využití zrcadel, praktické využití optických přístrojů -pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce měsíční fáze	**Žák by měl:** • mít pojem o jednotlivých skupenstvích látek • rozpoznat zdroje světla a tepla -mít pojem o pohybech planety Země a jejich důsledcích – střídání dne a noci, ročních období	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
9. ročník		
Opakování a prohlubování učiva předchozích ročníků **I. ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY** -jednoduché stroje a jejich užití v praxi -přeměny skupenství, tání a tuhnutí, teplota varu kapaliny -pohyb Země kolem své osy akolem Slunce, měsíční fáze	**Žák by měl:** • rozpoznat jednotlivá skupenství • umět využívat jednoduché stroje v praxi , znát a dodržovat zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji • být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
10. ročník		
I. ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY -základní fyzikální vlastnosti látek -přeměny skupenství, tání a tuhnutí;	**Žák by měl:** • rozpoznat jednotlivá skupenství a podmínky jejich přeměny	

teplota varu kapaliny -zdroje světla, využití zrcadel, praktické využití optických přístrojů, dalekohled jednoduché stroje a jejich užití v praxi -pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce, měsíční faze,	• rozpoznat zdroje světla a tepla • Vyzkoušet fotografování, seznámit se s dalekohledem • umět využívat jednoduché stroje v praxi , znát a dodržovat zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji • být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období, měsíců	

,

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **PŘÍRODOPIS**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která přibližuje přírodovědné učivo na 1. stupni základního vzdělávání a kooperuje s ostatními vzdělávacími oblastmi.

Předmět Přírodopis je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacíhooboru Člověk a příroda.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- učíme žáka používat učebnice, encyklopedie, počítač (výukové programy, internet) , multimediální zdroje…
- vedeme žáka k použití získaných poznatků v praktických situacích
- pochvalou motivujeme žáka k zájmu o učení

Kompetence k řešení problémů

- při řešení problémových situací je učíme pracovat s vlastními zkušenostmi a naučenými stereotypy -rozborem vzniklých situací učíme žáka rozpoznávat a pojmenovat konkrétní problémy a jejich závažnost
- učíme žáky překonávat nezdar a vytrvat
- navozujeme pro žáky takové situace, při nichž jsou nuceni požádat o pomoc jinou osobu nebo instituci (hasiče, policii, lékaře…)

Kompetence komunikativní
- žákovi vždy poskytujeme dostatečný časový prostor k vyjádření
- vedeme žáky k srozumitelnému vyjadřování přiměřenému jeho schopnostem
- učíme žáka vyjádřit přiměřenou formou své pocity, nálady, potřeby…
- učíme žáky chápat jednoduchý text doplněný obrázky

Kompetence sociální a personální
- utváříme příznivé klima třídy
- dodáváme žákům sebedůvěru a pomáháme jim
- učíme žáky spolupráci s ostatními žáky a vzájemné pomoci
- učíme žáky orientaci v prostředí, ve kterém žije
- učíme žáky správnému vztahu k vlastnímu tělu a péči o něj
- vedeme žáky k rozpoznávání rizikového chování a s jeho možnými důsledky, kam se obrátit pomoc

Kompetence občanské
- učíme žáky přijímat názory druhých
- vedeme žáky k využívání získaných vědomostí, dovedností a návyků v praktickém životě
- motivujeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví ostatních vytvářením potřebných stereotypů
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní
- učíme žáky základním hygienickým návykům a sebeobsluze
- umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat
- učíme žáky plnit jednoduché úkoly podle instrukcí vyučujícího
- učíme žáky hodnotit svoji práci
- učíme žáky přijímat a respektovat hodnocení výsledků jejich práce

Časová dotace

Ročník	7.	8.	9.	10.
Hodinová dotace	1	1	1	1

2. stupeň

Očekávané výstupy:
Žák by měl:
Základní poznatky z přírodopisu
- získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období
- vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku
- poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby

- vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování
- znát vybrané zástupce rostlin a živočichů
- znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub
- znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích
- vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- dodržovat základní pravidla bezpečného chování

Učivo	Školní výstupy	poznámky
7. ročník		
Opakování a prohlubování učiva předchozích ročníků **ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU** -praktické poznávání přírody -pozorování počasí -změny v přírodě podle ročních období -někteří zástupci vybraných skupin živočichů podle životního prostředí zejména v prostředí vodních toků (voda, vzduch, země) –péče o ně -poznávání některých běžných druhů a vybraných zástupců rostlin zejména v prostředí vodních toků – péče o ně -ochrana přírody a životního prostředí -částí lidského těla a jejich funkce (hlava, trup, končetiny, kostra, svaly) -péče o zdraví, hygiena, prevence chorob -první pomoc	**Žák by měl:** • získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období • znát některé vybrané zástupce rostlin a živočichů zejména v prostředí vodních toků • dodržovat základní pravidla bezpečného • chování zejména při pohybu v prostředí vodních toků • znát význam prostředí vodních toků • znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat • znát funkci kostry a svalů • vědět, jak předcházet úrazům a měl by mít pojem, jak ošetřit poranění (odřeniny, zlomeniny) • dokázat přivolat pomoc • seznámit se s činnostmi, které přírodnímu	Kalendář přírody obrazové publikace, encyklopedie, odborné knihy PC, internet

-prevence sociálně patologických jevů	prostředí pomáhají a které ho poškozují • chápat pojem sociálně patologické jevy (zejména kouření a alkohol) a pojem prevence těchto jevů	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
	8. ročník	
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU -praktické poznávání přírody -pozorování počasí -změny v přírodě podle ročních období -další zástupci vybraných skupin živočichů podle životního prostředí zejména v prostředí lesa (voda, vzduch, země) – péče o ně -poznávání dalších běžných druhů a zástupců rostlin v prostředí lesa – péče o ně -poznávání hub s plodnicemi, jedlých, jedovatých, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami -ochrana přírody a životního prostředí -částí lidského těla a jejich funkce (dýchací a oběhová soustava, srdce) -péče o zdraví, hygiena, prevence chorob -první pomoc	**Žák by měl:** • prohlubovat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období • poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby • znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub • znát další vybrané zástupce rostlin a živočichů zejména v prostředí lesa a jeho okolí • dodržovat základní pravidla bezpečného chování zejména při pohybu v prostředí lesa, vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince • upevňovat znalosti jednotlivých části lidského těla a umět je pojmenovat, • znát základní funkci oběhové a dýchací soustavy • vědět, jak předcházet úrazům a měl by	- kalendář přírody obrazové publikace, encyklopedie, odborné knihy. PC, interne

-prevence sociálně patologických jevů	mít pojem, jak ošetřit složitější poranění (krvácení, zástava dechu) • poradit si při přivolání pomoci • chápat škodlivost – kouření, alkoholu, drog, závislostí a poznávat možnosti pomoci	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
9. ročník		
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU -praktické poznávání přírody -pozorování počasí -změny v přírodě podle ročních období -další zástupci vybraných skupin živočichů podle životního prostředí zejména v prostředí pole, louky -poznávání dalších běžných druhů a zástupců rostlin v prostředí pole, louky -využití hospodářsky významných rostlin, léčivé rostliny -ochrana přírody a životního Prostředí -částí lidského těla a jejich funkce (trávicí a vylučovací soustava) -péče o zdraví, hygiena, prevence chorob	**Žák by měl:** • prohlubovat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období • znát význam polí a luk znát další vybrané zástupce rostlin a • živočichů zejména v prostředí polí a luk • dodržovat základní pravidla bezpečného chování zejména při pohybu v prostředí polí a luk, znát běžné léčivé byliny • určit, kterými činnostmi přírodnímu prostředí pomáhá a kterými ho poškozuje • upevňovat znalosti jednotlivých části lidského těla a umět je pojmenovat • znát základní funkci trávicí a vylučovací soustavy • vědět, jak předcházet úrazům a měl by mít	kalendář přírody výukové program na PC encyklopedie

-první pomoc -prevence sociálně patologických jevů	pojem, jak ošetřit složitější poranění (popáleniny, opaření) • vědět, jak přivolat pomoc • chápat škodlivost – kouření, alkoholu, drog, závislostí a poznávat možnosti pomoci	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
	10. ročník	
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU -praktické poznávání přírody -pozorování počasí -změny v přírodě podle ročních období -stavba, tvar a funkce rostlin, význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) -význam rostlin a jejich ochrana, chráněné rostliny, léčivé rostliny, plody jedovatých rostlin -rozšíření, význam a ochrana živočichů, hospodářsky významné druhy, kriticky ohrožené druhy -chráněná území	**Žák by měl:** • získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období • znát probrané zástupce rostlin a živočichů • vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku • vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování • znát vybrané léčivé byliny a jedovaté plody vybraných rostlin • znát běžná hospodářská zvířata a jejich užitek, ohrožené druhy zvířat a jejich ochrana • dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody • vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	

-částí lidského těla a jejich funkce (řídící a rozmnožovací soustava) -základy sexuální výchovy -péče o zdraví, hygiena, prevence chorob -první pomoc -prevence sociálně patologických jevů	• znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat • vědět o základních životních funkcích, znát rozmnožovací a řídící soustavu • vědět, jak pečovat o své zdraví • vědět, jak poskytnout první pomoc a přivolat pomoc	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **ZEMĚPIS**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která přibližuje přírodovědné učivo na 1. stupni základního vzdělávání a kooperuje s ostatními vzdělávacími oblastmi. Předmět Zeměpis je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Člověk a příroda.
Výuka probíhá v běžné třídě, v počítačové učebně nebo v terénu v okolí školy, obce, regionu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- učíme žáka používat učebnice, encyklopedie, počítač (výukové programy, internet) multimediální zdroje…
- vedeme žáka k použití získaných poznatků v praktických situacích
- pochvalou motivujeme žáka k zájmu o učení

Kompetence k řešení problémů

- při řešení problémových situací je učíme pracovat s vlastními zkušenostmi a naučenými stereotyp
- rozborem vzniklých situací učíme žáka rozpoznávat a pojmenovat konkrétní problémy a jejich závažnost
- učíme žáky překonávat nezdar a vytrvat
- navozujeme pro žáky takové situace, při nichž jsou nuceni požádat o pomoc jinou osobu nebo instituci (hasiče, policii, lékaře…)

Kompetence komunikativní

- žákovi vždy poskytujeme dostatečný časový prostor k vyjádření
- vedeme žáky k srozumitelnému vyjadřování přiměřenému jeho schopnostem
- učíme žáka vyjádřit přiměřenou formou své pocity, nálady, potřeby…
- učíme žáky chápat jednoduchý text doplněný obrázky

Kompetence sociální a personální

- utváříme příznivé klima třídy
- dodáváme žákům sebedůvěru a pomáháme jim
- učíme žáky spolupráci s ostatními žáky a vzájemné pomoci
- učíme žáky orientaci v prostředí, ve kterém žije
- vedeme žáky k rozpoznávání rizikového chování a s jeho možnými důsledky, kam se obrátit pomoc

Kompetence občanské

- učíme žáky přijímat názory druhých
- vedeme žáky k využívání získaných vědomostí, dovedností a návyků v praktickém životě
- motivujeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví ostatních vytvářením potřebných stereotypů
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- učíme žáky základním hygienickým návykům a sebeobsluze
- umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat
- učíme žáky plnit jednoduché úkoly podle instrukcí vyučujícího
- učíme žáky hodnotit svoji práci
- učíme žáky přijímat a respektovat hodnocení výsledků jejich práce

Časová dotace

Ročník	7.	8.	9.	10.
Hodinová dotace	1	1	1	1

2. stupeň

Očekávané výstupy:

Žák by měl:

Základní poznatky ze zeměpisu

- orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny
- najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice
- vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy
- orientovat se na mapě města podle významných bodů
- vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí
- vědět o přírodních zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého regionu
- uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě
- adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života

Učivo	Školní výstupy	poznámky
7. ročník		
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU -mapa, orientace na mapě podle barev; hranice států -pevnina (světadíly), vodstvo (moře, oceány, řeky…) -Česká republika, zeměpisná poloha, členitost -ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, -Živelné pohromy; chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom	**Žák by měl:** • orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny • najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice • vědět, jak jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	Příslušné mapy, DVD ukázky, encyklopedie. prezentace

Učivo	Školní výstupy	poznámky
8. ročník		
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU -místní region, zeměpisná poloha, ohraničení vzhledem k okolním regionům -přírodní a kulturní zajímavosti regionu, zásady ochrany přírody a životního prostředí -ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy,chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom	**Žák by měl:** • vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy • vědět o přírodních zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého regionu • vědět, jak adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	Příslušné mapy, video ukázky, encyklopedie. prezentace

Učivo	Školní výstupy	poznámky
9. ročník		
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU		Příslušné mapy, video ukázky,

-kraje, města, doprava -významné body na mapě, orientace na mapě -ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom	• orientovat se na mapě města podle významných bodů • vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí • vědět, jak adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení	encyklopedie. prezentace

Učivo	Školní výstupy	poznámky
	10. ročník	
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU **Shrnutí, procvičování a opakování učiva 2. stupně** -orientace na mapě -místní region, -světadíly, moře, oceány, ČR a státy EU -ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom	**Žák by měl:** • orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny • najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, • vědět, co jsou státní hranice • vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy • orientovat se na mapě obce podle významných bodů • vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí • vědět o přírodních zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého regionu • uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě • adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	Příslušné mapy, DVD ukázky, encyklopedie. prezentace

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **CHEMIE**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která přibližuje přírodovědné učivo na 1. stupni základního vzdělávání a kooperuje s ostatními vzdělávacími oblastmi.

Předmětu Chemie je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Člověk a příroda. Je vyučován v kmenové třídě nebo v počítačové učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- učíme žáka používat učebnice, encyklopedie, počítač (výukové programy, internet), multimediální zdroje…
- vedeme žáka k použití získaných poznatků v praktických situacích
- pochvalou motivujeme žáka k zájmu o učení

Kompetence k řešení problémů

- při řešení problémových situací je učíme pracovat s vlastními zkušenostmi a naučenými stereotypy -rozborem vzniklých situací učíme žáka rozpoznávat a pojmenovat konkrétní problémy a jejich závažnost
- učíme žáky překonávat nezdar a vytrvat
- navozujeme pro žáky takové situace, při nichž jsou nuceni požádat o pomoc jinou osobu nebo instituci (hasiče, policii, lékaře…)

Kompetence komunikativní

- žákovi vždy poskytujeme dostatečný časový prostor k vyjádření
- vedeme žáky k srozumitelnému vyjadřování přiměřenému jeho schopnostem
- učíme žáka vyjádřit přiměřenou formou své pocity, nálady, potřeby…
- učíme žáky chápat jednoduchý text doplněný obrázky

Kompetence sociální a personální

- utváříme příznivé klima třídy
- dodáváme žákům sebedůvěru a pomáháme jim
- učíme žáky spolupráci s ostatními žáky a vzájemné pomoci
- učíme žáky orientaci v prostředí, ve kterém žije
- učíme žáky správnému vztahu k vlastnímu tělu a péči o něj
- vedeme žáky k rozpoznávání rizikového chování a s jeho možnými důsledky, kam se obrátit o pomoc

Kompetence občanské

- učíme žáky přijímat názory druhých
- vedeme žáky k využívání získaných vědomostí, dovedností a návyků v praktickém životě
- motivujeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví ostatních vytvářením potřebných stereotypů
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní
- učíme žáky základním hygienickým návykům a sebeobsluze
- umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat
- učíme žáky plnit jednoduché úkoly podle instrukcí vyučujícího
- učíme žáky hodnotit svoji práci
- učíme žáky přijímat a respektovat hodnocení výsledků jejich práce

Časová dotace

Ročník	7.	8.	9.	10.
Hodinová dotace			1	

Očekávané výstupy
Žák by měl
- rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné
- rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní
- vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin
- vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta
- poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat
- získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách

Učivo	Školní výstupy	poznámky
9. ročník		
ZÁKLADNÍ POZNATKY ***Z CHEMIE*** voda, voda v přírodě, pitná a užitková voda, odpadní vody, čistota vody -vlastnosti látek, hustota, rozpustnost -nebezpečné látky a přípravky, značení a užívání běžných chemikálií -zásady bezpečné práce s chem. přípravky v běžném životě -mimořádné události –úniky, havárie, katastrofy -vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky -vzduch, kyslík jako jedna ze	**Žák by měl:** • Rozlišit základní vlastnosti látek (rozpustné-nerozpust.) • rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní • vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin • vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí - továrny, auta • .poznat podle etikety chemické výrobky používané v	

složek vzduchu, čistota ovzduší, smog -plasty, použití, likvidace -léčiva a návykové látky -bílkoviny, tuky, sacharidy -vitamíny a jejich zdroje, vliv na zdraví -stavební pojiva – cement, vápno, sádra, užití v praxi, bezpečnost při práci -označování a symboly nebezpečných látek -hořlaviny, zásady zacházení, první pomoc při popálení nebo poleptání	domácnosti a bezpečně s nimi pracovat • získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	

Vyučovací oblast: **Člověk a zdraví**

Vyučovací předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět **Tělesná výchova** spadá do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu, k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci.

Předmět je vyučován jak na 1. tak i na 2. stupni a to vždy po 3 hodinách týdně. Žákům je k dispozici nejen školní zahrada, ale v teplejším období školního roku využívají fotbalové a dětské hřiště a park, přes zimní období mají k dispozici tělocvičnu. Abychom směřovali k eliminování nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybů, zařazujeme do předmětu prvky zdravotní tělesné výchovy, při níž rozvíjíme pohybové schopnosti a osvojujeme pohybové dovednosti. Jejím cílem je také odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení žáků. Vždy respektujeme možnosti a schopnosti žáků.

Vzdělávací obsah je ve všech ročnících rozdělen do několika tématických okruhů:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme k radosti z pohybu
- dbáme na dodržování správného chování při kolektivních sportech
- učíme žáky využívat různé cvičební pomůcky a nářadí

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme komunikaci mezi spolužáky
- upevňujeme základní cvičební pokyny a povely k osvojované činnosti

Kompetence sociální a personální

- zdůrazňujeme, aby žáci při soutěžích dodržovali zásady správného chování
- vedeme k pomoci v případě úrazu- rozvíjíme spolupráci

Časová dotace

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Hodinová dotace	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

1.stupeň- 1. období

Očekávané výstupy:
Žák by měl:

- mít kladný postoj k pohybovým aktivitám
- zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
- dodržování základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

Učivo	Školní výstupy	poznámky
1. – 3. ročník		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Význam pohybu pro zdraví Pohybový režim Délka a intenzita pohybu Spontánní pohybové činnosti a hry Příprava organismu Uklidnění po zátěži Protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti Hygiena při TV Vhodné oblečení a obutí	**Žák by měl:** • chápat význam pohybu pro tělesnou zdatnost • osvojit si pohybový režim • dbát na správné dodržení délky pohybu a intenzity prováděného cviku • zvládat spontánní pohybové hry a cviky podle svých dosavadních možností • soustředit se na přípravu před pohybovou činností • uplatňovat základy vydýchání a uklidnění po tělesné zátěži • dbát na důsledné protažení svalstva celého těla po fyzické činnosti • zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením • dbát na správnou osobní hygienu a hygienu cvičebního prostředí • používat vhodné oblečení a obutí	**Pomůcky:** - využívání všech pomůcek na TV -vycházky do přírody -pochodová cvičení -využití hřiště, pinpongových stolů, basketbalových košů -využití relaxační hudby

Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** Rytmická a kondiční cvičení Základy atletiky Základy sportovních her Pobyt ve vodním prostředí	• dbát na vlastní bezpečnost a bezpečnost spolužáků při pohybových aktivitách • při pohybovém cvičení zvládat spolupráci ve dvojici, či v kolektivu • zvládat cvičení na tradičním i netradičním náčiní • zapojovat fantazii při tvořivých a napodobivých hrách • zaujímat základní gymnastické polohy s průpravným cvičením • cvičení s náčiním a na vybraném nářadí • uvědomovat si rytmus, melodii a tempo, spojit jednoduché pohyby s hudbou, základní taneční kroky • zaujímat správné cvičební polohy • dbát na průpravné atletické činnosti – varianty chůze, běhy na krátké vzdálenosti, motivovaný vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem • zvládnout průpravné hry • naučit se základní manipulaci s míčem • zvládnout ve sportovních činnostech hry s upravenými pravidly • používat správnou hygienu plavání • adaptovat se na vodní prostředí • koordinovat techniku plavání	

Chůze v terénu **Pobyt v zimní přírodě** **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **Komunikace při TV** **Základy fair play**	• uvědomovat si správné držení celého těla • provádět střídání tempa, pomalá a rychlá chůze • uplatňovat zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách na sněhu • provádět dle povel příslušné úkony • používat smluvené povely a signály • uplatňovat zásady sportovního jednání a chování • uplatňovat správné způsoby • držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech • zaujímat správné cvičební polohy • zvládat jednoduchá speciální • cvičení související s vlastním oslabením	

1. stupeň- 2. období

Očekávané výstupy:

Žák by měl:

- zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla
- podle pokynů uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením
- rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a
- schopností
- rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti
- využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích
- uplatňovat hygienické a bezpečnostní

Učivo	Školní výstupy	poznámky
2. – 6. ročník		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Význam pohybu pro zdraví Pohybový režim Délka a intenzita pohybu Spontánní pohybové činnosti a hry Příprava organismu Uklidnění po zátěži Protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** Pohybové hry	**Žák by měl:** • chápat význam pohybu pro tělesnou a duševní zdatnost • osvojit si pohybový režim • dbát na správné dodržení délky pohybu a intenzity prováděného cviku • zvládat vzniklé spontánní pohybové hry a cviky podle • svých dosavadních možností • soustředit se na přípravu před pohybovou činností • uplatňovat základy vydýchání a uklidnění po tělesné zátěži • dbát na důsledné protažení svalstva celého těla před a po fyzické činnosti • zvládat kompenzační, koordinační, relaxační a psychomotorická cvičení • dbát na správnou osobní hygiene a hygienu cvičebního procesu • dbát na správnou osobní hygienu a hygienu cvičebního prostředí,vhodné oblečení a obutí • používat vhodné oblečení a obutí • dbát na vlastní bezpečnost a bezpečnost spolužáků při pohybových aktivitách • umět v případě nouze poskytnout první pomoc • zvládat manipulaci s náčiním • koordinovat techniku při	**Pomůcky:** - využívání všech pomůcek na TV -vycházky do přírody -pochodová cvičení -návštěva bazénu -využití hřiště, pinpongových stolů, basketbalových košů -využití relaxační hudby

Základy gymnastiky Rytmická a kondiční cvičení Základy atletiky Základy sportovních her Pobyt ve vodním prostředí (dle podmínek školy) Chůze v terénu Pobyt v zimní přírodě	pohybových, soutěživých, bojových hrách • uvědomovat si při hře kondiční a koordinační předpoklady • osvojit si základy akrobacie (rovnovážné polohy, stoj na lopatkách, kotoul vpřed a vzad) • naučit se jednoduché gymnastické prvky • uplatňovat rytmiku při cvičení • provádět rytmizovanou chůzi, základní taneční kroky, aerobik, lidové tance zvládat běh na kratší vzdálenost (60 metrů) • podle schopnosti žáků přizpůsobit vytrvalostní běh • koordinovat techniku štafetového a překážkového běhu • naučit se skok do dálky, výšky • umět hod míčkem a granátem • zvládat sportovní hry s upravenými pravidly • uplatňovat jednotlivé herní činnosti jednotlivce a začlenit se do kolektivu • naučit se hry s míčem (vybíjená, kopaná, basketbal), pálkou (stolní tenis), hokejkou (florbal) • používat správnou hygienu plavání • osvojit si základní plavecké dovednosti, hry ve vodě • uvědomovat si správné držení celého těla • provádět střídání tempa, pomalá a rychlá chůze, závody v terénu • uplatňovat zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách na sněhu • uplatňovat a opakovat naučenou odbornou	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Komunikace při TV Základy fair play	terminologii, smluvené povely a signály • používat osvojené sportovní • chování, fair play,olympijské ideály a symboly	

2. stupeň

Očekávané výstupy:
Žák by měl:
Činnost ovlivňující zdraví
- usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností
- cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení
- využívat základní kompenzační a relaxační techniky
- uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc

Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti

Činnost podporující pohybové učení
- dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách
- sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony

Učivo	Školní výstupy	poznámky
7. – 10. ročník		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Význam pohybu pro zdraví Rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností	**Žák by měl:** • chápat důležitost pohybu pro zdraví • uplatňovat různé druhy pohybových aktivit, činností a základních funkcí • využívat kondiční programy a manipulovat se zatížením	**Pomůcky:** - využívání všech pomůcek na TV -vycházky do přírody -pochodová cvičení -návštěva bazénu -využití hřiště,

Prevence a korekce svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** Pohybové hry s různým Zaměřením Gymnastika	• cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení • porovnat úroveň své tělesné zdatnosti s ostatními spolužáky • usilovat o zlepšení a rozvoj svých pohybových dovedností • provádět průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a vyrovnávací cvičení • využívat relaxační techniky k překonání únavy • dodržovat osobní hygienu, používat vhodné oblečení a obuv • uplatňovat bezpečnost při různých pohybových činnostech v různém prostředí • přizpůsobit pohybovou aktivitu prostředí • znát zásady poskytnutí první pomoci • zvládnout poskytnout první pomoc • umět pohybové hry pro osvojování různých druhů lokomoce • provádět dle individuálních předpokladů osvojované pohybové dovednosti a aplikovat je ve hře, soutěži • používat hry pro rozvíjení pohybových dovedností a manipulace s náčiním • používat náčiní a vybrané nářadí při cvičení s akrobatickými prvky -umět kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách, stoj na rukou, rovnovážné polohy, přemet stranou • osvojit si přeskoky z malé trampolíny nebo odraz z můstku, roznožka, skrčka	pinpongových stolů, basketbalových košů -využití relaxační hudby

Rytmické a kondiční cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem Atletika Plavání Turistika a pobyt v přírodě Pobyt v zimní přírodě **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** Komunikace v TV	• koordinovat techniku na hrazdě, ručkovat ve visu, přešvihy, náskok do vzporu, sešin • provádět cvičení při hudbě a rytmickém doprovodu • zvládat základní taneční kroky, jednoduché lidové tance • uplatňovat atletické průpravné činnosti • zvládat běh na 50, 60, 100 metrů, nízký start • provádět vytrvalostní běh do 12 minut • znát základy štafetového a překážkového běhu • koordinovat techniku skoku do dálky a výšky • upevňovat podle podmínek školy plavecké dovednosti • zdokonalit plavecký styl, skok do vody • vědět základní poznatky z turistiky (oblečení, obuv, způsob chůze, zakládání a rušení tábořišť) • chápat ochranu přírody • zvládat jízdu na kole (nasedání, sesedání, odbočování, předjíždění, • vyhýbání se překážce) uplatňovat bezpečnost pohybu při pohybových aktivitách na sněhu, v zimní horské krajině • chápat a znát odbornou terminologii osvojovaných činností na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka • uplatňovat smluvená gesta, signály, značky • respektovat názor ostatních spolužáků • znát významné sportovní soutěže, závody a olympiády	

Historie a současnost sportu **Pravidla osvojovaných pohybových činností**	• dokázat vyjmenovat několik významných sportovců • znát pravidla her, soutěží a závodů • uplatňovat znalosti sportovní výzbroje a výstroje	

Zdravotní tělesná výchova

Vyučovací předmět Zdravotní tělesná výchova je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Není samostatným předmětem, prvky zdravotní výchovy jsou zařazovány do běžných vyučovacích hodin dle potřeby.

Zaměření odpovídá fyzickým, psychickým a zdravotním možnostem žáků realizuje se pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina). Využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy zdravotního oslabení žáků. Zařazení žáků do Zdr.Tv se provádí na doporučení lékaře. Specifické úkoly zdravotní tělesné výchovy vycházejí ze základních charakteristik zdravotního oslabení žáků. Obsah je vždy upravován v individuálním plánu, a to vždy vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení. Cílem je zmírnění nebo odstranění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu.

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

Vyučovací předmět: **VÝCHOVA KE ZDRAVÍ**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět **Výchova ke zdraví** spadá do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a zároveň navazuje také na neméně podstatnou oblast Člověk a jeho svět. Je vyučován pouze na druhém stupni. V tomto předmětu se žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků pro uplatnění zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, zdravé výživy, pohybových aktivit apod.

Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví,vede je ke zdravému způsobu života a k péči o své zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací a pracovní návyky, rozvíjejí sociální a komunikační dovednosti, učí se odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích. Při výuce jsou zejména využívány kmenové třídy, ale také učebny s počítači. V rámci výuky volíme různé metody výuky, které žákovi ulehčí pochopit dané souvislosti doplněné především názorností, pracovními listy, obrázky, apod. Zohledňujeme možnosti a schopnosti žáků pochopit danou problematiku a zároveň respektujeme jeho individualitu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- seznamujeme žáka s novými pojmy
- ve výuce využíváme názoru a vycházíme z praktického života
- využíváme vhodné motivace a činnosti, které posilují zájem žáka
- vedeme je k pochopení hodnoty zdraví
- učíme odmítat škodlivé látky a předcházet úrazům

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákovi prezentovat vlastní názory, postoje, pocity
- vedeme k rozvoji komunikace, tím, že vyžadujeme vhodné odpovědi
- zařazujeme a nacvičujeme správné používání různých komunikačních prostředků (práce s telefonem)
- připravujeme žáka na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných situacích a situacích ohrožujících zdraví a život

Kompetence sociální a personální

- zapojujeme žáka do různých aktivit, které přispívají k ochraně jeho zdraví
- podporujeme přátelskou atmosféru ve škole i ve třídě
- vedeme k dodržování zásad chování ve škole i společnosti
- učíme žáka chovat se správně při situacích ohrožujících zdraví

Kompetence k řešení problémů

- formou modelových situací připravujeme žáka na zvládnutí určitých situací
- vedeme žáka k rozpoznání a předcházení nebezpečí

Časová dotace

Ročník	7.	8.	9.	10.
Hodinová dotace		1	1	

2. stupeň

Očekávané výstupy:

Žák by měl:

- vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže
- znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy
- uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v

případě potřeby vyhledat pomoc
- uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví
- použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci
- řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech

Učivo	Školní výstupy	poznámky
8. ročník		
VZTAHY MEZI LIDMI -prostředí rodiny -prostředí školy -prostředí vrstevnické skupiny -členové rodiny -úloha rodiny -spolužáci	**Žák by měl:** • vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny • znát rozdíly soužití v různých prostředích • popsat úlohu rodiny a jejich členů • vyjmenovat své spolužáky • umět projevit úctu a respekt k lidem ve svém okolí • dodržovat hezké vztahy mezi vrstevníky	**Pomůcky:** Obrázky, omalovánky, pohádky, filmy, výukové programy….
ZÁKLADNÍ ŽIVOTNÍ POTŘEBY -režim dne -spánek, odpočinek -význam pohybu pro své zdraví -hygiena -relaxační techniky	• umět rozdělit den na základní části • znát základní rozdíl mezi spánkem a odpočinkem • vyjmenovat nebo popsat činnosti, které se dají dělat v době odpočinku • znát základní hygienické potřeby a význam hygieny • zvládnout jednoduché relaxační techniky	
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA - dětství - puberta -dospívání (tělesné změny)	**Žák by měl:** • rozlišit dle obrázků dětství a dospívání • popsat změny v dospívání • vědět co je láska a přátelství	

-vztah mezi chlapcem a dívkou -přátelství, láska **SPRÁVNÁ VÝŽIVA** -správná životospráva -zásady zdravého stravování -specifické druhy výživy -způsob stravování a jeho vliv na zdraví **SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEVY** - škodlivost kouření a používání alkoholických nápojů a drog -odmítnutí nabízené látky -vyhledání pomoci u dospělého	• dodržovat správné stravovací návyky • poznat zdravé a nezdravé jídlo • vědět o škodlivém vlivu kouření, alkoholu a drog • poznat různé druhy výživy • uplatňovat zásady stolování a hygieny při stolování • znát základní důsledky kouření, alkoholu a drog • dokázat popsat a rozeznat co je cigareta, alkohol a droga • osvojit sociální dovednosti tak, aby zvládl odmítnout nabízenou látku • vědět, že se může obrátit na dospělého v případě pomoci	

Učivo	Školní výstupy	poznámky
9. ročník		
ZDRAVÍ -ochrana zdraví -prevence onemocnění -otužování, pohyb -projevy a příznaky nemocí, měření teploty -důležitá telefonní čísla **SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ**	**Žák by měl:** • dbát o své zdraví • znát určité možnosti jak předcházet onemocněním • dokázat používat teploměr • respektovat zdravotní stav svůj I svých vrstevníků • umět popsat své zdravotní problémy • znát důležitá telefonní čísla • umět přivolat pomoc	**Pomůcky:** Obrázky, omalovánky, pohádky, filmy, výukové programy, pracovní listy….

JEVY -bezpečné X odmítavé chování -zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek **ZPŮSOBY BEZPEČNÉHO CHOVÁNÍ** **-**komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi - rada či pomoc -rizikové situace **KONFLIKTNÍ A KRIZOVÉ SITUACE** -šikana -chování při úrazu a život ohrožujících stavech (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě..) -služby odborné pomoci -důležitá telefonní čísla **BRUTALITA A NÁSILÍ** **-**skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání -sexuální kriminalita	• uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy • zdokonalovat své postoje vedoucí k odmítnutí nevhodného chování • znát důsledky nevhodného chování a zneužívání návykových látek • uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky • dodržovat při komunikaci s neznámými lidmi určitý odstup • v případě nouze požádat o radu či pomoc • použít důležitá telefonní čísla • dle obrázků rozpoznat a jednoduše popsat rizikové situace do kterých by se mohl dostat **Žák by měl:** • znát pojem šikana • uplatňovat způsoby bezpečného chování v konfliktních a krizových situacích • vědět, že existují linky bezpečí a různá zařízení -vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc • zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	

-formy sexuálního zneužívání dětí -služby odborné pomoci **NÁVYKOVÉ PSYCHOAKTIVNÍ LÁTKY** -zdravotní a sociální rizika při zneužívání návykových látek -ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami -zneužívání léků a návykových látek **MIMOŘÁDNÉ SITUACE**	• jednoduše vysvětlit v čem spočívá násilí • vědět, že může být nucen k něčemu, co není správné • být seznámen s různými formami pomoci • vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozování zdraví • znát v této souvislosti nejdůležitější nemoci a zdroj jejich nákazy • chápat pojem mimořádné situace • vědět co je povodeň, požár… • řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	

5. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

5.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce školy je hodnocení a klasifikace žáků. Pro hodnocení žáků je nutné stanovit všem jednoznačně platná kritéria pro hodnocení. Hodnocení a klasifikace žáků základní školy je součástí jejich výchovy a vzdělávání. Účelem hodnocení a klasifikace je přispívat k odpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy. **Výsledky hodnocení a klasifikace uvádí škola na vysvědčení. Absolvent základní školy speciální získá na konci studia ve smyslu § 45 odst.2 školského zákona č. 561/2004 Sb, základy vzdělání**
Pravidla hodnocení žáků jsou zpracována na základě zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a na základě vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

Obecné zásady hodnocení

- hodnocení žáků základní školy speciální je v jednotlivých předmětech i výchovách prováděno slovně nebo známkou
- klademe důraz na klady, povzbuzení, motivaci a vyjádřením kladného očekávání
- hodnocení vyjadřuje zejména míru zvládnutí vědomostí a dovedností a úroveň samostatnosti žáka
- hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu
- při klasifikaci přihlíží učitel k věkovým i jiným zvláštnostem žáka, k druhu a stupni postižení, k celkovému zdravotnímu stavu, ke kvalitě jeho výchovného prostředí
- soustředíme se na individuální pokrok každého žáka
- při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- vycházíme ze stanoveného individuálního vzdělávacího plánu
- **každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.**

Individuální vzdělávací plán:

- vychází ze školního vzdělávacího programu naší školy
- je součástí dokumentace žáka
- je vypracován před nástupem žáka do školy a může se během roku upravovat
- vypracovává se ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka

5.2 Slovní hodnocení

Hodnocení žáků školy vychází z Vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb. a je nedílnou součástí jejich výchovy a vzdělávání. Účelem hodnocení a klasifikace je přispívat k odpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy. Specifikem hodnocení žáků základní školy speciální je nutnost důsledného individuálního posuzování jednotlivých žáků, jejich činností, celkových výsledků i některých projevů chování. Proces hodnocení a

klasifikace je u žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami je nahrazen komplexním popisem zlepšení žáka za dané pololetí školního roku. Hodnocení je s akcentem na jeho kladnou složku stylizováno formou slovní zprávy. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá
úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Slovní hodnocení je třeba formulovat ve smyslu pozitivní motivace a podpory osobního rozvoje žáka. Sdělení by měla být ve své formě kladná, avšak objektivní, v případě potřeby negativního hodnocení oslabená ve významu používání slov jako „často“, “převážně“, apod., prezentována vždy jako projev zájmu o žáka.

Slovní hodnocení obsahuje:

- konkrétní informace o výsledcích, dosažených v jednotlivých předmětech, jejich srovnání s předešlými výkony žáka, míru splnění požadavků daného předmětu, přesvědčení o dalším možném zlepšení výkonu žáka
- popis chování při výuce, způsob zvládání požadavků kladených na žáka
- výpověď o jeho sociálním chování, schopnost spolupracovat, podřídit se, pomoci druhým atd.
- posouzení individuálních vlastností žáka, mají-li vztah k sledovanému pokroku ve vývoji jeho osobnosti

Obecné zásady hodnocení

- pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy ověřování, které odpovídají schopnostem žáka a na něž má druh a stupeň postižení nejmenší vliv
- učitel při hodnocení zohledňuje individuální zvláštnosti, stupeň postižení a objektivní možnosti každého žáka
- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňují učitelé vůči žákům přiměřenou náročnost a pedagogický takt
- posuzuje naplňování klíčových kompetencí a výstupů z jednotlivých vyučovacích předmětů s přihlédnutím k míře postižení a dalším limitujícím faktorům
- vyzdvihne individuální pokroky žáka

Stupně hodnocení a klasifikace v základní škole speciální
Čtení:
1 čte samostatně (plynule, s porozuměním)
2 čte s pomocí (a částečným porozuměním)
3 čte s pomocí
4 čte pouze s trvalou pomocí
5 učivo dosud nezvládá
Psaní:

1 píše samostatně (čitelně a úhledně)
2 píše úhledně (čitelně)
3 píše s pomocí
4 napodobuje tvary písmen (a slov)
5 učivo dosud nezvládá

Řečová výchova:
1 učivo chápe a správně reprodukuje
2 učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)
3 učivo částečně zvládá
4 učivo zvládá jen s trvalou pomocí
5 učivo dosud nezvládá

Matematika:
1 počítá přesně a pohotově
2 počítá s drobnými chybami
3 počítá s pomocí
4 počítá jen s trvalou pomocí
5 učivo dosud nezvládá

Informační a komunikační technologie:
1 učivo chápe a správně reprodukuje
2 učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)
3 učivo částečně zvládá
4 učivo zvládá jen s trvalou pomocí
5 učivo dosud nezvládá

Prvouka:
1 učivo chápe a správně reprodukuje
2 učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)
3 učivo částečně zvládá
4 učivo zvládá jen s trvalou pomocí
5 učivo dosud nezvládá

Dějepis:
1 učivo chápe a správně reprodukuje
2 učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)
3 učivo částečně zvládá
4 učivo zvládá jen s trvalou pomocí
5 učivo dosud nezvládá

Výchova k občanství:
1 učivo chápe a správně reprodukuje
2 učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)
3 učivo částečně zvládá
4 učivo zvládá jen s trvalou pomocí
5 učivo dosud nezvládá

Fyzika:
1 učivo chápe a správně reprodukuje
2 učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)
3 učivo částečně zvládá
4 učivo zvládá jen s trvalou pomocí
5 učivo dosud nezvládá

Chemie:

1 učivo chápe a správně reprodukuje
2 učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)
3 učivo částečně zvládá
4 učivo zvládá jen s trvalou pomocí
5 učivo dosud nezvládá
Přírodopis:
1 učivo chápe a správně reprodukuje
2 učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)
3 učivo částečně zvládá
4 učivo zvládá jen s trvalou pomocí
5 učivo dosud nezvládá
Zeměpis:
1 učivo chápe a správně reprodukuje
2 učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)
3 učivo částečně zvládá
4 učivo zvládá jen s trvalou pomocí
5 učivo dosud nezvládá
- *327* -
Hudební výchova:
1 má dobrý hudební sluch i rytmus, pěkně zpívá
2 rád zpívá, má dobrý rytmus
3 rád zpívá a poslouchá hudbu
4 rád (se zájmem) poslouchá hudbu
5 dosud nemá vztah k hudbě
Výtvarná výchova:
1 je tvořivý a zručný
2 je tvořivý, pracuje s malou pomocí
3 při práci vyžaduje vedení
4 při práci vyžaduje pomoc a vedení
5 práce se mu zatím nedaří
Výchova ke zdraví:
1 učivo chápe a správně reprodukuje
2 učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)
3 učivo částečně zvládá
4 učivo zvládá jen s trvalou pomocí
5 učivo dosud nezvládá
Tělesná výchova:
1 je obratný a snaživý
2 je méně obratný, ale snaží se
3 snaží se (cvičit podle svých možností)
4 je méně obratný, cvičí s pomocí
5 při cvičení potřebuje velkou pomoc
Zdravotní tělesná výchova:
1 je obratný a snaživý
2 je méně obratný, ale snaží se
3 snaží se (cvičit podle svých možností)
4 je méně obratný, cvičí s pomocí
5 při cvičení potřebuje velkou pomoc

Pracovní vyučování:
1 je tvořivý a zručný
2 je tvořivý, pracuje s malou pomocí
3 při práci vyžaduje vedení
4 při práci vyžaduje pomoc a vedení
5 práce se mu zatím nedaří

Základní škola a mateřská škola Sněžné, příspěvková organizace

OBSAH

Identifikační údaje ……. 2
Charakteristika školy…….. 4
Charakteristika ŠVP ……..... 8
Zaměření školy …….. 8
Výchovné a vzdělávací strategie školy …….. 8
Zabezpečení výuky žáků s kom binací postižení …….. 12
Průřezová temata ……... 12
Tabulace učebního plánu ……... 17
Jazyková komunikace – čtení …… 18
Jazyková komunikace – psaní…… 30
Jazyková komunikace – řečová výchova …….. 41
Matematika …… 54
Informační a komunikační technologie ……. 72
Člověk a jeho svět ……. 79
Člověk a svět práce …… 101
Umění a kultura ……. 112
Člověk a společnost ……... 129
Člověk a příroda …… 142
Člověk a zdraví …….. 158
Hodnocení žáků ……. 173
Obsah ……. 178